

Creus de Sant Jordi per a persones i entitats d'Església

JUANA MARTÍN

«Per la seva
trajectòria
a Càritas
diocesana
de
Barcelona»

MN. MANEL POUSA

«Per la seva
lloable
dedicació
als sectors
més
exclusos»

MUSEU GEOLÒGIC DEL
SEMINARI CONCILIAR

«Per la seva valuosa tasca
científica»

FUNDACIÓ AJUDA I
ESPERANÇA

«Per la
programació i
manteniment
del telèfon de
l'esperança»

La Generalitat de Catalunya va lliurar el 21 d'abril el seu màxim reconeixement institucional a vint-i-set personalitats i quinze entitats que s'han destacat en el servei a Catalunya en l'àmbit cívic i cultural

Pàg. 3, 4 i 5

El salesià Joan M. Vernet analitza el nou govern d'Israel Pàg. 12

La família franciscana celebra els 800 anys de la seva fundació

«El lloc de la meua
vocació és el
contacte amb la
realitat»

Entrevista a Paolo
Martinelli, frare
caputxí

Pàg. 24

Del 15 al 18 d'abril va tenir lloc un esdeveniment especial per a la família franciscana: el Capítol internacional de les Estores, per commemorar el vuitè centenari de l'aprovació concedida per Innocenci III a sant Francesc, de la seva primera regla de vida. Les quatre famílies franciscanes masculines es van trobar després de segles de divisions a causa de les interpretacions sobre la regla i sobre el sentit de la pobresa.

Pàg. 7

Ordenació sacerdotal d'Agustí Roig

Pàg. 17

Presentat el llibre «Eren temps de guerra...»

ÀNGEL MIRET,
professor de
Ciències Polítiques

«Els veritables
reformadors
són els sants»

El Seminari Conciliar de Barcelona va acollir la presentació del llibre *Eren temps de guerra... En les albrors de l'ideal de la unitat*, de l'editorial Ciudad Nueva. Per commemorar els 50 anys de l'arribada dels focolars a Catalunya, s'ha publicat aquest volum, que conté textos de Chiara Lubich i Igino Giordani, fundadors del Moviment Focolar. Avui dia el moviment compta amb més de dos milions i mig de persones adherides arreu del món: cristians, d'altres creences o sense conviccions religioses.

Pàg. 29

Sumari

Pàg. 9 Mons. Braulio Rodríguez, nou arquebisbe de Toledo

Pàg. 23 Mallorca: Càritas peregrina a Lluc

Pàg. 25 La Setmana Tràgica cent anys després

Pàg. 28 «El comerç just a Catalunya», nou informe de Setem

Pàg. 32 Exposició de Salvador Alibau al Museu de Montserrat

Editorial

Davant del Primer de Maig

Ahores d'ara, no serà cap signe de profetisme dir que la celebració del 1r de Maig, dia internacional dels treballadors i treballadores, estarà enguany fortament marcada pel context de crisi que vivim arreu. No és difícil imaginar que les diverses manifestacions de treballadors d'arreu del món tinguin un to marcadament més reivindicatiu que altres anys. També a casa nostra.

Curiosament no seran només reivindicacions dels treballadors. Com estem veient aquests dies, també els líders empresarials demanen una reforma del mercat de treball com una necessitat, sempre en la línia d'una més gran flexibilitat per abaratir l'acomodament i una moderació salarial a la negociació dels convenis dels treballadors. Lògicament, per part dels treballadors s'aixeca la veu amb força per dir que ja n'hi ha prou que els sacrificis més grans sempre siguin de la mateixa part. I sobretot perquè, mentre per a aquests està en joc poder viure amb un mínim de dignitat, per a altres és la quantitat de benefici el que està en joc. Coses de cap manera simètriques.

És evident que no és indiferent el punt de vista des del qual hom es mira la realitat. Encara menys indiferent és el lloc des del qual hom viu la crisi, qualsevol crisi. Tampoc les conseqüències.

Contemplar la situació des de la fredor de les xifres dels MCS i patir l'atur, o un procés incert d'ERO, sense poder fer front a les despeses vitals assumides, són situacions que generen una experiència i unes valoracions ben diferents. El qui treballa en una petita empresa o com a treballador autònom que té dificultats per cobrar i per pagar, en una roda que multiplica el patiment, viu lògicament una experiència ben diferenciada, que marca la lectura dels fets i la recerca de solucions, d'aquell

altre que és al capdavant d'una gran empresa on es comptabilitza la reducció de beneficis com a pèrdues.

Els reptes de la situació actual són prou grans i complexos com per voler arreglar-los amb quatre tòpics o receptes, de forma unilateral. És un moment per a l'anàlisi seriosa plurilateral, per al diàleg o concertació social entre totes les parts implicades. Però això és una cosa a fer a mitjà i llarg termini. I hi ha situacions que no poden esperar tant. És hora, doncs, de la veritable política: la que busca el bé comú, especialment dels més febles de la societat; de prendre decisions valentes, sense cedir a la temptació del benefici personal o partidista (això de què s'ha abusat fins a l'extrem i que és a l'arrel de la crisi actual); la que dóna resposta a les urgències i treballa per al mitjà i llarg termini. Això demana, certament, una qualitat humana important en les persones, tant dels polítics com dels agents socials, perquè les mateixes estructures socials compleixin la seva funció de servei.

La Pastoral Obrera de tota l'Església, des de la seva experiència i la doctrina social de l'Església, vol ajudar els cristians a prendre consciència de la dimensió política de la fe, de formar-la i d'acompanyar els fidels laics en el compromís sociopolític, sovint menys tingut com a lloc brut per mentalitats pures, però del qual depèn les condicions de vida de milions de persones. Cal que en l'Església animem i eduquem, des de la praxi i la formació, perquè hi hagi cristians disposats a treballar la *caritat política* al costat de molts altres homes i dones de bona voluntat, que des d'altres referències i ideologies també treballen per un món més humà. Tasca difícil, aquesta. Per a l'Església és part de la nostra missió anunciar la Bona Nova del Ressuscitat a tot arreu, perquè la vida vagi sent el que el Pare vol per a tots els seus fills.

CATALUNYA+ CRISTIANA

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Mónica García, BARCELONA; Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Marta Nin, ROMA; Ramon Estany, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; David Codina, URGELL; Xavier Bisbal i Jordi Castellet, VIC

Col·laboradors: Fabrizio Assandri, Pilarín Bayés, M. José Camps, Agustí Codinach, Francesc Gamissans, Joan Guiteras, Dani Majà, Joan A. Mateo, Victòria Molins, Francesc Nicolau, Peio Sánchez, Cristóbal Sàrias, Lluís Serra, Andreu Sotorra, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 820

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Gerent: Òscar Corominas

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Administració: Isabel Giral (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la **UCIP**
International Catholic Union of Press

Membre de l'**APPEC**
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 111,30 €

Gibraltar i Portugal: 111,30 €

Resta d'Europa: 181,70 €

Amèrica i Àfrica: 217,06 €

Àsia i Oceania: 290,38 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya

La Frase / Rogelio Garrido Montañana

«Les inclinacions i afectes del mestre fàcilment s'imprimeixen en el deixeble»

(Sant Joan de la Creu. Religiós, poeta i escriptor espanyol. 1542-1591)

Aquesta sentència del místic sant Joan de la Creu haurien de tenir-la ben present els pares pel que fa als seus fills. Les maneres, actes i paraules de la gent gran els nens les perceben des del bressol, i més encara en el seu primer creixement. En virtut del seu instint imitatiu, assumeixen el que senten i veuen, i ho manifesten per impuls natural, encara que a la seva manera. Les paraules grolleres, els gestos amenaçadors, les discussions agres i els crits són llavors maleïdes que dins la seva ment i ànima donaran

com a resultat aquests fruits preocupants: irritació, prepotència, trastorn psíquic i, segons com, tossuderia o apocament. Així mateix, segons la classe de pedagogia escolar, obtindrem alumnes conscienciats amb el medi ambient, dialogants, amb actitud mental positiva, amb bona disposició i actitud generosa i alegre en el seu entorn social. Però segons quina hagi estat la instrucció inicial, en més o menys grau, obtindrem el contrari. En benefici propi i aliè, ens convé tenir-ho en compte.

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín

en primer pla

CREUS DE SANT JORDI 2009

Una veu amiga

■ El servei del Telèfon de l'Esperança de Barcelona ha estat guardonat amb la Creu de Sant Jordi

Carme Munté
Barcelona

Hi ha un número de telèfon que si el marques sempre trobes algú a l'altre costat, tant és si és de dia com de nit, si és dia laborable o festiu. És el 934 144 848. Hi truquen persones que se senten soles i que necessiten una veu amiga que les escolti i les acompanyi. En la nostra societat en què qualsevol tràmit implica sempre haver de donar les nostres dades personals, en aquest telèfon ningú no et pregunta com et dius, què fas, a què et dediques, perquè l'única pregunta realment important és «què et passa?», «com et sents?». El Telèfon de l'Esperança de Barcelona ofereix una veu amiga, anònima i confidencial i, potser més important encara, ofereix un temps d'escolta sense presses.

Justament en l'any del seu quarantè aniversari i després d'una llarga trajectòria de servei discret en benefici de la societat, han començat a arribar els reconeixements públics per al Telèfon de l'Esperança de Barcelona. Primer va ser el premi Josep Parera de l'Obra Social de Caixa Penedès, i ara ha estat la Creu de Sant Jordi que cada any concedeix la Generalitat de Catalunya. El president del patronat de la Fundació Ajuda i Esperança, Benet Llebaria, va ser l'encarregat de recollir el guardó el dimarts 21 d'abril, de mans del president de la Generalitat de Catalunya. La Fundació Ajuda i Esperança va rebre el guardó «en reconeixement a la importància dels valors humans que són inherents a la seva tasca, dedicada sobretot a la programació i manteniment del Telèfon de l'Esperança de Barcelona. L'actuació d'aquest servei es basa en la provada eficàcia que comporta que les persones puguin expressar-hi els seus sentiments, i reduir així el nivell d'ansietat i trobar, si s'escau, vies de solució a conflictes».

Tot un reconeixement a un servei que va ser fruit de la intuïció de Mn. Miquel Àngel Terribas i Alamego, sacerdot caputxí i psicòleg, i que ha estat possible al llarg d'aquests quaranta anys gràcies a un voluntariat constituït actualment per unes 200 persones. La seva aportació és la que fa possible el servei ininterromput que ofereix el Telèfon de l'Esperança de Barcelona i que, per desig del seu fundador, es defineix com a apolític i aconfessional.

«Per mantenir les dues cabines de telèfon obertes 24 h del dia necessitem al voltant de 200 voluntaris en actiu», explica Neus Calleja, psicòloga i directora del Telèfon de l'Esperança de Barcelona. Voluntaris que, després d'haver superat un procés de selecció, es comprometen a

José Macías és un dels voluntaris del Telèfon de l'Esperança de Barcelona.

Les persones que estiguin interessades a ser voluntàries del Telèfon de l'Esperança de Barcelona poden trucar al telèfon 932 020 260 de 8 a 15 h de dilluns a divendres. Els requisits imprescindibles per formar part del voluntariat del Telèfon de l'Esperança són ser més grans de 27 anys i menors de 68; tenir una bona comprensió del català i del castellà; estar vivint un moment d'estabilitat emocional, i disposar de 10 hores al mes per dedicar-les als altres. Per a més informació: www.telefondesperanca.entitatsbcn.net

NEUS CALLEJA, DIRECTORA DEL TELÈFON DE L'ESPERANÇA DE BARCELONA

«Per escoltar bé, has de poder prescindir del temps»

—Avui dia en què ens podem comunicar amb persones d'arreu del món, no deixa de sorprendre que hi hagi tantes persones amb necessitats de comunicació...

—Una cosa és comunicar-me des de la meva sinceritat i des del meu jo més intern, i una altra és la comunicació fàcil. El que em preocupa de les actuals xarxes de comunicació com el Messenger o el Facebook és el fet que estiguin substituint un tipus de comunicació per un altre. És com el que passa amb els nens i els videojocs, en el sentit que el problema no és l'eina, sinó l'ús que en fem. D'altra banda, per escoltar bé, has de poder prescindir del temps. I el temps és justament una cosa

que a la nostra societat ens falta. Quan passem per un mal moment, el que necessitem és poder-ho compartir amb algú. Encara que no ens pugui ajudar, el sol fet de poder verbalitzar les emocions ja en rebaixa el nivell d'angoixa. Veure els problemes des d'un altre punt de vista també ens ajuda a relativitzar-los. El fet de poder parlar i de poder comunicar té una importància cabdal que potser no tenim prou en compte.

—Quina ha estat l'evolució del Telèfon de l'Esperança de Barcelona al llarg dels seus 40 anys d'història?

—Hi ha unes constants que sempre s'han mantingut: ens truquen més dones que no pas homes, i també tenim més dones voluntàries que no pas homes. De fet, cada vegada que fem selecció de voluntaris, normalment 3/4 parts són dones. Això posa en relleu que en general la dona té més capacitat per comunicar-se, mentre que l'home, també en general, té més la tendència a guardar-se els problemes o

fins i tot a aparcar-los. Segurament hauríem de remuntar-nos a l'època de les caveres, quan les dones exercien la xarxa social mentre que els homes eren els encarregats de procurar el sosteniment de la comunitat. D'altra banda, també és cert que culturalment està més acceptat que les dones mostrem més clarament els nostres sentiments. Nosaltres manifestem més la vivència, i potser els homes manifesten més el fet.

Pel que fa a l'evolució de les problemàtiques, les més significatives són la solitud i la incomunicació, que han augmentat molt, així com també els trastorns mentals: l'angoixa, la depressió, els brots psicòtics, les conductes suïcides... De vegades

són els mateixos professionals de la salut mental els que conviden els seus pacients a trucar-nos, perquè saben que nosaltres no alterem els tractaments, no ens fiquem on no ens demanen, i en canvi fem un espai de contenció que en un moment donat pot ser molt necessari. No implica una actuació mèdica, però sí d'escolta i de contenció.

—Què fan els voluntaris davant d'una situació límit?

—Independentment de l'impacte de la trucada, la base sempre és l'escolta sense presses. Si ens truca una persona que s'acaba de prendre moltes pastilles, sense establir-hi una bona vinculació, crear-li una bona empatia i una bona acollida, serà molt difícil que ens digui la seva adreça per poder trucar a urgències. Hem d'anar molt a poc a poc per intentar ser efectius. Normalment la persona quan ens truca és perquè, malgrat tot, encara ens ofereix una porta oberta, i nosaltres intentem aprofitar-la.

El Museu Geològic del Seminari Conciliar de Barcelona

■ Una institució pionera en la recerca i divulgació científica a Catalunya

Mn. Francesc Nicolau*

El dimarts dia 21 d'abril aquesta institució de l'Església de Barcelona rebia la distinció honorífica de la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya «en reconeixement a la seva valuosa tasca científica». Quina ha estat la trajectòria d'aquest Museu de Geologia per ser considerat digne d'una distinció civil d'aquest tipus? És clar que per poder rebre un reconeixement així ha d'haver fet mèrits en l'ordre cultural del país. Doncs sí que els ha fet. Només cal resseguir-ne la història i considerar la contribució a la ciència que encara fa ara.

El fundador del Museu

El Dr. Jaume Almera Comas (1845-1919) durant el curs 1874-1875, el primer de la seva docència al Seminari Conciliar, és qui el va fundar. Ensenyava ciències naturals i volia que les classes no es limitessin a la teoria. Cada dijous i sempre que era festa oficial sortia amb els alumnes a fer excursions i recollir material per fer-ne un museu, amb vista sobretot a la geologia. Ben aviat el material acumulat començà a fer-se important. Els fòssils trobats es feien nombrosos. Per classificar-los es trobà amb dificultats (encara que tenia el títol de doctor, poc li n'havien ensenyat a la Universitat de Barcelona en aquell temps per poder-ho fer) i hagué de recórrer a França. Es féu membre de la Société Géologique Française i, a més d'adquirir publicacions especialitzades sobre el tema, va impulsar que la Société empengués l'obra internacional *Palaeontologia Universalis*. Mentrestant ell es posà a publicar articles d'investigació a partir del material recollit. En col·laboració amb Artur Bofill i Poch (1844-1929) publicà les monografies *Cancel·lards*, *Estròmbids* i *Murícids*, entre 1884 i 1887. L'obra almeriana rebé reconeixements nacionals i estrangers. La reunió de la Société Géologique del 1888 es féu a Barcelona en honor seu. El 1885 la Diputació provincial de Barcelona li havia encarregat la composició del mapa geològic de tota la província; obra que ocupà el Dr. Almera durant trenta anys, fins a publicar-ne els cinc primers mapes detalladíssims de les comarques més properes a la Ciutat Comtal.

El nostre il·lustre geòleg va morir el 1919. No cal que detallem tots els avatars que hi seguiren fins al moment actual. Havia deixat fundada una autèntica escola de geologia. El qui l'havia de succeir a la direcció del Museu, Mn. Norbert Font i Sagué (1873-1910) va morir prematurament als 37 anys, però el seguiren Marian Faura i Sans (1883-1941), el Dr. Josep-Ramon Bataller i Calatayud (1890-1962), que prengué la direcció del Museu el 1926 i tingué la feinada ímproba de reorganitzar-lo després de la guerra civil (1936-1939), el Dr. Lluís Via i Boada

Una de les sales del Museu Geològic

EL P. SEBASTIÀ CALZADA, SCH. P., ÉS EL DIRECTOR DEL MUSEU GEOLÒGIC DEL SEMINARI

«És un agraïment a la feina realitzada per molts catalans»

E.B.

—Com valora aquest reconeixement?

—Com un agraïment a la feina realitzada per molts catalans, tant a nivell popular com a nivell d'una alta investigació reconeguda internacionalment. De fet, el Museu sempre ha estat obert als aficionats seriosos, que van deixant al Museu el fruit del seus treballs o recol·leccions i conserven aquest patrimoni per a les generacions posteriors.

—Quins són els reptes del Museu

per als propers anys?

—Assegurar la continuïtat amb els seu caràcter propi d'Institució de l'Església i seguir-ne potenciant l'actuació investigadora. Un objectiu immediat és la creació d'una fundació amb el seu patronat.

—Creu que és prou conegut el Museu pel públic en general?

—No, encara que els museus geològics, llevat dels sensacionalistes, són desoneguts. S'ha fet tot el possible per a una divulgació adequada, però amb poc èxit.

(1910-1991), a partir del 1963, que el posà a una alçada més gran encara, i el Dr. Sebastià Calzada i Badia (1933), que des del 1991 n'és l'actual director.

Del Dr. Bataller hem de dir que va ser el primer catedràtic i cap fundador de la secció de paleontologia de la Universitat de Barcelona, però ell va donar sempre més relleu al fet de ser professor del Seminari i director del seu Museu de Geologia. Del Dr. Via (autor d'una tesi doctoral sobre crancs fòssils que rebé la màxima qualificació i que merescué el premi nacional de ciències Alonso Herrera) cal recordar que va ser el cap fundador de la secció de Bioestratigrafia del patronat Alfons el Savi i com a especialista en

crancs fòssils va rebre un reconeixement internacional: fou elegit el vicepresident del Groupe Européen de Recherche sur l'Évolution des Malacostracés. Però més important va ser la labor exercida en el nostre Museu de Geologia del Seminari Conciliar: el va organitzar de manera que, a més de laboratori, fos un autèntic museu digne de visitar-se, col·locant en vitrines els fòssils més representatius de les diverses eres geològiques per donar la visió històrica de la paleontologia; va procurar que es completessin els fitxers de fòssils, llibres de consulta, articles i treballs d'estudiosos. A més, ell mateix va publicar una vuitantena de treballs, alguns de molts importants. Va denominar 31 espècies

noves, i s'envoltà de col·laboradors que han ajudat molt a augmentar el crèdit de la institució. Després de la seva mort el substituï, com hem dit, el Dr. Sebastià Calzada, pare escolapi, que ha procurat, naturalment, que no minvés el prestigi que va adquirir el Museu durant els 18 anys que durà la direcció de Mn. Via.

La realitat actual

I què hem de dir del que fa ara el nostre Museu? Com que per obra i gràcia de Mn. Via va assolir una autèntica dimensió de servei públic, ha estat reconegut, visitat i enriquit per molts estudiosos de la paleontologia. La col·lecció de revistes que rep el Museu, sempre a disposició dels visitants, ja n'és una mostra. I en rep tantes gràcies a l'intercanvi que es fa amb la nostra revista, anomenada *Batalleria* (nom posat per Mn. Via, en honor del Dr. Bataller) que és també una revista d'investigació científica que es procura que no decaigui gens del nivell que correspon a una publicació d'aquest tipus.

Actualment el Museu té unes 75.000 unitats de fòssils («unitat» correspon a un fòssil o a un conjunt de fòssils, de vegades molts, de la mateixa espècie trobats en un mateix lloc). La major part són de la nostra terra, però n'hi ha també un bon nombre d'altres llocs. Cada unitat té tres fitxes corresponents: l'espècie, el lloc on s'ha trobat i la cota estratigràfica. I les espècies reconegudes noves, catalogades pels investigadors del Museu i col·locades a la Typotheca, passen de 400. Hi ha, doncs, tres fitxers, el d'espècies, el de localitats i el general, corresponent a les classes de terrenys estratigràfics. La biblioteca conté més de 15.000 volums (hi ha entre ells tots els d'abans de la guerra que van ser salvats de l'incendi del Seminari gràcies a socis del Centre Excursionista de Catalunya), i les separates d'articles de geologia passen de 6.000. A les vitrines per a la visió dels visitants s'hi poden contemplar uns 1.700 exemplars fòssils.

Cada vegada més va augmentant el nombre d'admiradors, col·laboradors i amics del Museu. Mn. Santiago Casanovas va fundar l'Associació d'Amics del Museu Geològic del Seminari Conciliar el 1994. Actualment el president n'és el Sr. Antoni Riera i l'associació compta amb més d'un centenar d'amics. Promouen excursions i conferències, i també ajuden econòmicament, en casos que faci falta, el Museu. Molts d'ells en són també col·laboradors en la labor investigadora.

No cal dir, doncs, que trobem molt apropiada la distinció atorgada amb la Creu de Sant Jordi a aquesta institució d'Església que ha fet avançar certament la ciència de la paleontologia, mantenint-se fidel al lema que va posar el Dr. Almera quan el va fundar: «Cap dissensió no hi pot haver entre la ciència i la fe.»

* Subdirector del Museu Geològic

JUANA MARTÍN, RESPONSABLE DE L'ÀREA DE CIUTAT VELLA, MIGRACIÓ I CODESENVOLUPAMENT I VOLUNTARIAT DE CÀRITAS DIOCESANA DE BARCELONA

«No s'ha de tenir por del pobre o del diferent»

Rosa María Jané Chueca

Juana Martín, treballadora social de Càritas diocesana de Barcelona, ha estat una de les guardonades amb la Creu de Sant Jordi. Així ho justifica la Presidència de la Generalitat de Catalunya: «Ha destacat per l'impuls de nombroses iniciatives a favor dels drets de les persones, basades en l'enriquiment que suposa la diversitat cultural i la promoció dels valors humans.»

—Què caracteritza el treball de Càritas amb els immigrants?

—Càritas sempre ha treballat des del convenciment que són persones que busquen dignitat, que tenen drets, que moltes vegades han sortit dels seus països no per una emigració planificada, sinó per una emigració d'expulsió per uns sistemes injustos, que no funcionen. Quan arriben aquí es troben que tot allò meravellós que els havien dit que existia no és veritat. A Càritas ens arriben persones que viuen uns processos molt durs i nosaltres els acompanyem en aquests processos, alhora que reivindicuem uns drets per viure en dignitat. Nosaltres no som qui per dir si la immigració ha d'existir o no, però sí que som qui per dir que les persones han de viure amb dignitat allà on siguin. Això és el que ens ha animat a tirar endavant projectes i a acompanyar també aquestes persones, sense oblidar la vessant reivindicativa.

—Quins projectes tenen en marxa?

—El gran projecte de Càritas és l'acollida: a partir de l'escolta i de la situació de la persona s'hi busquen alternatives. Sempre treballem mantenint una coherència i un compromís amb les persones. En relació amb la immigració tenim molt ben organitzat un servei d'assessorament jurídic. També tenim presència en les plataformes públiques, als fòrums de debat, a les universitats... Una altra cosa que treballem, des de l'any passat, és el tema del codesenvolupament. Tenim immigrants molt capacitats, molt preparats, que són els millors coneixedors dels seus països d'origen i que aquí els tenim desaprovats. Estem intentant potenciar aquestes persones perquè tinguin formació i siguin agents de codesenvolupament en els seus propis països. És un projecte molt interessant. Són persones que poden tornar als seus

països o no, però que des d'aquí es plantegen com ajudar els seus països d'origen. Són persones emprenedores.

—Què ens aporten els immigrants?

—Darrere de cada persona, de cada família, sempre hi ha un projecte migratori, que sempre busca la superació, que es realitza amb molt d'esforç. No la podem veure només com a mà d'obra. Són persones. El pitjor que podem fer és oblidar que és una persona. Hem de sumar entre tots, especialment en aquests moments tan durs, ens hem d'ajudar i buscar complicitats.

—Per aconseguir-ho s'han d'eliminar prejudicis...

—Cal treballar molt més la sensibilització. Si coneixem, escoltem i compartim, ens adonem que no som tan diferents: tots volem feina, volem el millor per als nostres fills, que siguin bones persones... Crec que la immigració és una gran riquesa, però exigeix un esforç de comprensió, d'obertura... la diversitat sempre ens exigeix una reconciliació.

—Per on hem de començar?

—Cal començar per no tenir por del pobre o del diferent. La pobresa ens espanta, ens fa por, i la cataloguem i som incapaços de parlar-ne o d'interessar-nos per aquestes persones. Especialment ha d'interpel·lar els cristians. Cal potenciar l'esperit d'acollida, d'escolta i d'acompanyament. Hem de ser capaços d'abordar els problemes i no d'amagar-los. No hi ha lloc per al ressentiment o per a la por. Per a mi ha estat un honor conèixer gent tan diversa i entrar en les seves vides des de les conviccions més profundes i haver pogut acompanyar processos durs.

MN. MANEL POUSA ENGRONAT HA DEDICAT TOTA LA VIDA ALS SECTORS SOCIALS MÉS DESAFAVORITS

«La solidaritat està en la mateixa línia de la fe»

Samuel Gutiérrez

Conegut arreu com el pare Manel, Mn. Manel Pousa Engroñat (Granada, 1945) acaba de rebre la Creu de Sant Jordi de la Generalitat «en reconeixement a la lloable dedicació, durant més de tres dècades, als sectors més exclosos de la societat». Des de l'any 2004, una fundació que porta el seu nom «dóna suport a entitats, col·lectius i persones que fan accions per millorar les condicions de vida de la gent marginada, singularment en l'àmbit penitenciari».

—Què representa per a vostè aquest important reconeixement?

—Una vegada el paeixes i l'analitges una mica, el sentiment és d'agraïment. És una alegria compartida amb totes les persones, i són moltes, que al llarg d'aquests anys han participat d'aquesta dedicació i compromís amb els més desfavorits. Al mateix temps, el fet de rebre la Creu de Sant Jordi és un estímul per continuar treballant. M'ajuda a ser més autèntic, a intentar ser més honest, evitant sempre a tot preu que s'alimenti el meu ego i em cregui millor que els altres. Això no obstant, l'inconvenient més gran d'aquests premis és que crees moltes expectatives en la gent davant les quals moltes vegades no pots respondre. Som molt limitats i s'ha d'acceptar la limitació. Realment hi ha gent amb molts problemes i tots en som una mica responsables. La solució depèn de tothom, jo només hi poso el meu granet de sorra.

—Com va arribar ja fa més de trenta anys a la frontera de la societat?

—Ha estat una vocació gradual, gestada a poc a poc, que s'ha deixat endur per una realitat per la qual sempre m'havia sentit atret. La primera vegada que vaig entrar a la Model, ja fa moltíssims anys, em va impactar fortament. No podia suportar veure algú tancat. M'entraria moltíssim i encara em passa. I és que per a mi no hi ha res més diví que la llibertat. Per això vaig decidir abocar-me en aquest camp, així com en les seves causes. A més de la meua presència a les presons, des del 1976 visc i desenvolupo bona part de la meua acció social al barri del Verdum-Roquetes, entre els nens i els joves, així com les famílies amb més necessitats.

—Què els ofereix?

—Almenys que se sentin acompanyats, que sàpiguen que tenen algú al costat, i sempre que és possible, intento compartir amb ells tot el que tinc: temps, salut, menjar, roba, diners... Donar coses és relativament fàcil, però compartir la vida amb l'altre, això ja és més difícil i demana més desprendiment. I tot això sense prepotència, convençut que dins de cada persona humana hi ha una llavor de Déu, que és la potencialitat de fer el bé i estimar els altres. Jo crec en la persona humana i, malgrat tot el que es diu, tinc molta confiança en les

noves generacions. Per a mi, la solidaritat està en la mateixa línia de la fe, sense cap mena de ruptura. Hi ha una interrelació natural. Els problemes reals de l'ésser humà ens transformen per dins i donen solidesa a la confiança en Déu. Prenent com a referent Jesús de Natzaret i el seu Evangeli, jo he viscut sempre la fe dins de les contradiccions de la vida. No tinc una altra manera de parlar de Déu que practicant la justícia. El Déu de Jesús està en contra del patiment.

—Es desanima davant de l'augment constant de les famílies i persones en situació del risc social?

—El desànim forma part de la vida, sobretot perquè hi ha realitats absolutament desoladores. Tot i això, és molt important acceptar la realitat encara que no hi estigui d'acord. Això també implica acceptar la persona i creure sempre que hi pot haver una sortida. Perquè no cal estar d'acord amb una persona per estar al seu costat i fer tot el possible per trobar-hi una solució. Al mateix temps, cal oblidar que la transformació del món comença per un mateix. En aquest sentit, per a mi el pecat és l'expressió de la realitat de l'ésser humà. Però, com ja sabem, el pecat no té l'última paraula ja que hem estat salvats.

Aquest és el missatge central de l'Evangeli i el leitmotiv de la meua vida.

—Podem dir que el pare Manel és un sacerdot una mica *sui generis*?

—No m'agraden les etiquetes, encara que entenc que formin part del nostre món. Cada persona és diferent i no podem encasellar els carismes. Pot ser que sigui una mica peculiar o *sui generis*, però jo sóc com sóc. Alguns han arribat a dir que sóc més educador social que sacerdot i no hi estic gens d'acord. Sóc totes dues coses i tot en la meua vida està unificat. Estic content de ser sacerdot, m'ajuda, però al mateix temps entenc el meu ministeri en contacte amb la realitat que m'envolta. Per a mi la parròquia no és un lloc físic, sinó que és tota la comunitat cristiana i la gent que viu l'Evangeli fins i tot sense saber-ho. Ens hem d'acceptar cadascú com som perquè les diferències són en realitat una riquesa.

AJUDA L'ESGLÉSIA. SI POTS, VIATJA AMB NOSALTRES.
SI NO, FES-NE DIFUSIÓ

PETITS PELEGRINATGES

LOURDES

DEL 8 AL 10
DE MAIG

SANTA TERESA DE JESÚS AMB ESTADA A FÀTIMA

DEL 14 AL 20 DE SETEMBRE

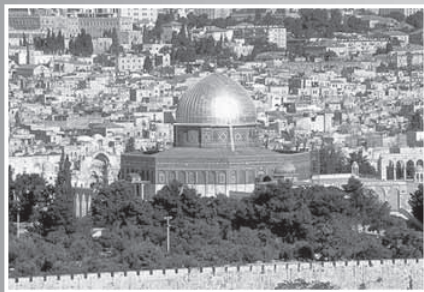
SANT IGNASI DE LOIOLA I SANT FRANCESC XAVIER

DEL 7 A L'11 D'OCTUBRE

GRANS PELEGRINATGES 2009

TERRA SANTA

DE L'1 AL 8
DE JUNY

DEL 24 AL 31
D'AGOST

ROMA, CLOENDA ANY SANT PAU

PRESIDIT PEL CARDENAL
LLUÍS MARTÍNEZ SISTACH

DEL 24 DE JUNY A L'1 DE JULIOL

COMPARTIREM L'EUCARISTIA
AMB COMUNITATS CATÒLIQUES

JAPÓ

DEL 10 AL 22 D'AGOST

CROÀCIA I MEDJUGORJE

DEL 28 DE SETEMBRE
AL 6 D'OCTUBRE

BULGÀRIA

2a QUINZENA
D'OCTUBRE

TERRA SANTA

DEL 28 DE DESEMBRE AL
4 DE GENER DEL 2010

PLACES LIMITADES.

PER A MÉS INFORMACIÓ

ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA

COMTES DE BELL-LLOC, 67-69 • 08014 BARCELONA,

TEL. 934 092 700 • FAX 934 092 775 • CORREU ELECTRÒNIC: AMICS@AMICSCC.CAT

Itàlia

església en el món

800 anys després la família franciscana es reuneix fraternalement a Assís

■ Més de 2.000 fills de sant Francesc reviu el Capítol de les Estores

Marta Nin / Assís

El bressol del franciscanisme va ser el marc d'un esdeveniment únic i històric per a tota la família franciscana: la commemoració dels 800 anys des que sant Francesc va anar a veure el papa Innocenci III per presentar-li el seu propòsit de vida: viure segons l'Evangeli amb els seus frares. L'extraordinarietat del Capítol Internacional de les Estores no van ser només els més de dos mil frares provinents de més de 65 països d'arreu del món, sinó el fet que, per primer cop, les diferents branques del franciscanisme masculí —que sumen un total de 35.000 frares— es van reunir després de segles de divisions a causa de les interpretacions sobre la regla i sobre el sentit de la pobresa: Frares Menors (*o.f.m.*), Frares Menors Conventuals (*o.f.m.conv.*), Frares Menors Caputxins (*o.f.m.cap.*) i Frares del Tercer Ordre Regular (*t.o.r.*) van viure i conviure del 15 al 18 d'abril a Assís amb un desig de fraternitat amb el qual els va rebre també el Papa en una audiència privada a Castelgandolfo en acabar-se la trobada.

«Si bé els franciscans sempre s'han mantingut fidels a l'Església i a l'única Regla escrita pel fundador l'any 1223, al llarg dels segles s'han anat creant divisions a l'hora de posar-la en pràctica», explica a *Catalunya Cristiana* el franciscà italià Tiberio Zilio, actualment a la parròquia de Sant Marc Evangelista de Roma. «De seguida trobem els anomenats "Frares de la Comunitat", avui Frares Menors Conventuals, que prioritzen l'aspecte de la predicació de Francesc, per això vivien en centres urbans i es dedicaven sobretot a la cultura, a la predicació i a la ciència. Després d'algunes ramificacions, també trobem reconeguts pel Papa, com a veritables franciscans, els "Franciscans Observants", anomenats avui Frares Menors Caputxins. Els Observants i els Caputxins, prioritzaran, en un primer moment, l'aspecte contemplatiu de Francesc, és a dir, que els convents es trobaran als afores de les zones habitades. Els Frares del Tercer Ordre Regular, en canvi, tenen un altre recorregut. Avui dia no hi ha cap distinció d'activitat i d'esperit, ja que les quatre famílies franciscanes estan ben introduïdes en el territori i totes condueixen serveis espirituals, socials, parroquials, culturals.»

El Capítol internacional de les Estores d'enguany celebra el que va tenir lloc els anys 1220-1221, quan sant Francesc va reunir entre 3.000 i 5.000 frares a Assís per a un Capítol general cinc anys abans de la seva mort i, durant el qual, per la falta d'allotjament i seguint l'esperit de pobresa de l'orde, els frares van dormir en estoretes, motiu pel qual és conegut com el «Capítol de les Estores».

El Papa va rebre els franciscans a Castelgandolfo.

P. CALOGERO PERI, MINISTRE PROVINCIAL DE LA PROVÍNCIA CAPUTXINA DE PALERM I PROFESSOR DE TEOLOGIA A LA FACULTAT TEOLÒGICA VATICANA DE SICÍLIA

«Ja no em cal un exercici mental per saber que l'altre em pertany com jo a mi»

—Quines han estat les línies més importants del Capítol?

—Assenyalaria dues direccions. Una, en relació amb el passat: ens hem trobat tots junts a la font. Ja als primers temps, sant Francesc va projectar una unitat que era diversificada i complexa, perquè comprenia la branca masculina i femenina i també els seglars. Va passar després que, al llarg de la història, la diversificació sota altres aspectes va esdevenir oposició i no vam ser capaços de copsar la unitat, per la qual cosa vam caminar de manera paral·lela, sense adonar-nos que érem més semblants del que podíem aparentar. Ara, anant junts a la font, hem fet una descoberta de la unitat. L'altra direcció, doncs, porta al futur, a un desig que aquest Capítol no sigui només un aspecte celebratiu dels nostres vuit-cents anys d'història, sinó que faci brollar en tots un pensament nou, d'harmonia, de simfonia en la unitat, que no anul·la les diferències sinó que fa possible que continuem caminant junts. No hem de diluir les diferències ni tampoc accentuar-les. Crec que en tots hi haurà ara un canvi, si més no de pensament.

—De quina manera concreta es pot realitzar aquest canvi?

—Bé, la meua impressió personal és

que ara ja no puc considerar l'altre com abans del capítol. Jo, abans, en tenia una percepció diferent. Pesaven els anys de les divisions i les diferències, però ara he respirat que tenim un mateix tronc, que l'altre em pertany com jo em pertanyo a mi mateix, que considero l'altre com a mi mateix. I ja no es tracta de fer un exercici mental, sinó que és

una cosa certa, que hem viscut i experimentat.

—Qui és el franciscà d'avui en un món globalitzat?

—Sant Francesc ja va pensar el franciscanisme en plural. Si llegim el que va escriure, pel que fa a l'estat de perfecció, ell pren les virtuts de diferents frares de manera individual. És a dir, el franciscà va néixer com un «nosaltres». Avui el franciscà és un frare multicultural que té l'expressió de l'africà, l'esperit de meditació de l'oriental... Som com petites peces d'un mosaic, cada peça és important per al franciscanisme. I no hem d'oblidar l'Esperit. Sant Francesc es deixava portar per la imprevisibilitat de l'Esperit: de vegades ho oblidem, però hem de tenir en compte que no treballem sols, cadascú de nosaltres és com l'instrument d'una orquestra i hem de saber que hi ha Algú que ens acorda més enllà dels nostres esforços i fatigues.

Fra Tiberio Zilio.

Durant la presentació del Capítol del 2009 a la sala de premsa de la Ràdio Vaticana, el pare José Rodríguez Carballo, ministre general de l'orde dels Frares Menors, va explicar que «el Capítol de les Estores vol ser un moment fort de testimoni al món com a fraternitat i de reflexió sobre els temes fonamentals de la nostra vida».

El Capítol es va desenvolupar segons quatre temes: l'acolliment, el testimoni, el significat de la penitència i del dejuni, i l'agraïment. També es va donar molt d'espai al tema de l'apostolat i del compromís missioner. Segons va explicar el P. Carballo, sant Francesc no només és el primer fundador que escriu en la seva Regla un capítol sencer per a la missió en terres cristianes, sinó que també «és el primer també que escriu un capítol per a la missió *ad gentes*, per a aquells que anaven entre els anomenats sarraïns i altres no cristians». Per al P. Carballo, sant Francesc deixa com a herència als seus frares «el repte d'estar entre la gent».

El P. Enzo Fortunato, cap de premsa del Capítol, va conversar amb *Catalunya Cristiana* un cop finalitzada la trobada, i va declarar que havia estat «un esdeveniment històric sense precedents. La imatge més maca que portarem en el cor serà l'audiència amb el Papa quan tota la família franciscana va renovar la pròpia fidelitat i un nou impuls per anunciar l'Evangeli de Jesús».

Un senyal d'unitat, doncs, després de segles de divisions, que és símbol d'esperança per als cristians. Com afirma al nostre setmanari el frare Tiberio Zilio, «el capítol ha estat viscut amb gran intensitat i esperit de germanor per part de tots els frares. Ja des de fa uns quants anys existeix a Itàlia la Unió de les Famílies Franciscanes per a la branca masculina, però només ara hi ha hagut l'oportunitat de viure junts com a germans de les quatre famílies presents arreu del món. Aquest esdeveniment rellança el desig de caminar junts com a franciscans, malgrat el color diferent de l'hàbit. La família franciscana és com un arc de sant Martí. Els colors diferents dels nostres hàbits són com els diferents matisos de l'arc de sant Martí».

VATICÀ

Déu «continua cridant» a pesar de les dificultats

■ El Papa demana als fidels que «preguin intensament» per les vocacions

Zenit

Ciutat del Vaticà

«**H**em de pregar perquè a tot el poble cristià creixi la confiança en Déu», que «no deixa de demanar uns quants que entreguin lliurement l'existència per col·laborar més estretament amb Ell» en la vida sacerdotal i religiosa, afirma el Papa en el seu missatge amb motiu de la Jornada Mundial de les Vocacions, que se celebrarà el 3 de maig. El Papa convida els cristians a la «confiança» en l'acció divina que «guia fermament l'Església pels senders del temps cap a l'acompliment definitiu del Regne».

El Pontífex convida a la confiança malgrat que «és veritat que en algunes religions de la terra es registra una escassetat preocupant de preveres, i que dificultats i obstacles acompanyen el camí de l'Església en l'obra de la salvació». Això no obstant, «ens sosté la certesa indestructible que el Senyor lliurement tria i convida al seu seguiment persones de totes les cultures i de totes les edats, segons els dissenys inescrutables del seu amor mise-

ricordiós». «La vocació al sacerdot i a la vida consagrada constitueix un especial do diví, que se situa en l'ampli projecte d'amor i de salvació que Déu té per a cada home i tota la humanitat», afegeix.

En el seu missatge, Benet XVI insisteix en diverses ocasions en la importància de la llibertat humana en la resposta a la crida de Déu a la vida sacerdotal i religiosa: «La iniciativa lliure de Déu demana la resposta lliure de l'home. Una resposta positiva que pressuposa sempre l'acceptació i la participació en el projecte que Déu té sobre cadascú; una resposta que aculli la iniciativa amorosa del Senyor i arribi a ser per a tot aquell qui és cridat una exigència moral vinculant, una ofrena agraïda al Senyor i una cooperació total en el pla que Ell persegueix en la història.» Aquesta resposta de l'home té la seva font en l'Eucaristia, explica: «El convenciment d'estar salvats per l'amor de Crist, que cada Santa Missa alimenta els creients i especialment els sacerdots, no pot deixar de suscitar-hi un abandonament confiat en Crist que ha donat la vida per nosaltres.» «Per tant, creure en el

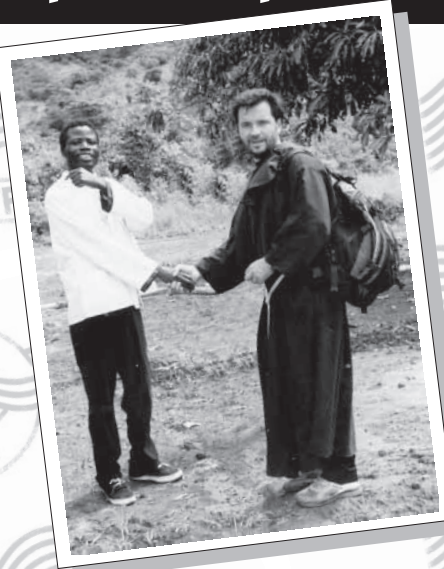

El Papa recorda la necessitat de pregar per les vocacions.

Senyor i acceptar-ne el do, comporta refiar-se d'Ell amb agraïment i adherir-se al seu projecte salvífic. Si això passa, la persona cridada ho abandona tot de bon grat», assegura.

La vocació al sacerdot i a la vida consagrada és, afirma el Papa, «aquell enfilall d'amor entre la iniciativa divina i la resposta humana». «Qui pot considerar-se digne d'accedir al ministeri sacerdotal? Qui pot abraçar la vida consagrada comptant només amb les seves forces humanes?», es pregunta. En aquest sentit, subratlla que cal recordar que la resposta de l'home a la crida divina s'ha de donar en la «consciència que és Déu qui pren la iniciativa i a Ell li correspon dur a terme el seu projecte de salvació». Per això, demana a totes les Esglésies que «mantinguin viva, amb pregària incessant, aquesta invocació de la iniciativa divina a les famílies i a les parròquies, als moviments i a les associacions lliurades a l'apostolat, a les comunitats religioses i en totes les estructures de la vida diocesana». «Per part dels qui són cridats, es requereix escolta atenta i discerniment prudent, adhesió generosa i dòcil al disseny diví, aprofundiment seriós en el que és propi de la vocació sacerdotal i religiosa per correspondre-hi de manera responsable i convinguda», conclou el missatge papal.

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?

APADRINA UN MISSIONER

Amb la teva aportació, ells o elles i encara més persones llegiran CATALUNYA CRISTIANA cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera: **Amèrica i Àfrica: 217,06 €** ☐
Àsia i Oceania: 290,38 € ☐
Missioner ☐ **Missionera** ☐
 (Es pot mantenir correspondència)

Nom i cognoms
 Adreça
 Població Província C.P.

FORMA DE PAGAMENT:

Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària ☐

Titular Data
 Entitat Oficina DC Compte

Envieu aquesta butlleta a: CATALUNYA CRISTIANA

Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona - Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

Any Paulí

Agustí Borrell

Professor de la Facultat de Teologia de Catalunya

Un missatge sense fronteres

«Ja no hi ha jueu ni grec» (Gàlates 3,28)

Els primers cristians eren tots jueus. Havien viscut sempre amb la convicció de formar part del poble escollit per Déu des de temps antics. Els israelites se sentien els destinataris privilegiats dels dons i de les promeses divines, i esperaven un enviat de Déu que salvaria Israel del domini dels altres pobles. Quan alguns d'ells van creure en Jesucrist, els va costar entendre i acceptar que la salvació que ell portava era per a tota la humanitat.

Pau també era jueu, i també estava convençut que Israel era el poble escollit. Però ell va adonar-se més ràpidament que ningú de la destinació universal de l'anunci cristià. Des del dia del seu trobament amb Jesucrist ressuscitat, ell es va sentir enviat a proclamar l'evangelium a tots els pobles. De fet, entenia que aquesta era la finalitat principal de la seva conversió personal, que experimentava com un regal que Déu li havia concedit: «Déu em va escollir des de les entranyes de la mare i em va cridar

per la seva gràcia. Quan a ell li semblà bé, em va revelar el seu Fill perquè jo l'anunciés als pagans» (Gàlates 1,15-16).

Sens dubte, Pau va ser qui més va contribuir des del principi a convertir el cristianisme en un moviment universal, obert a tots els pobles i a totes les cultures. Ell va descobrir que la vida i l'obra de Jesucrist demostraven que Déu estima tothom sense distincions. I que l'elecció del poble d'Israel per part de Déu havia tingut una funció històrica i pedagògica, però ara havia començat una etapa nova: «No hi ha, doncs, diferència entre els jueus i els altres pobles, ja que tots tenen el mateix Senyor, generós amb tothom qui l'invoca» (Romans 10,12). Pau, amb la seva acció missionera i amb la seva reflexió teològica, va superar les fronteres físiques i mentals que hi havia en el seu temps, perquè sabia que l'evangelium «és poder de Déu per a salvar tots els qui creuen, primer els jueus, i després els dels altres pobles» (Romans 1,16).

ESPANYA

Mons. Braulio Rodríguez, nou arquebisbe de Toledo

Redacció

Valladolid

Benet XVI ha nomenat arquebisbe de Toledo Mons. Braulio Rodríguez, actual arquebisbe de Valladolid. La seu de Toledo restava vacant després del nomenament del cardenal Antonio Cañizares com a prefecte de la Congregació per al Culte Diví i la disciplina dels Sagraments.

En la seva primera salutació als catòlics de Toledo, Mons. Rodríguez els ha demanat «que comenceu ja a pregar per mi, perquè sigui un bon bisbe». El prelat ha assenyalat que «plegats començarem aquesta aventura sorprenent de caminar en la tasca eclesial, d'una Església que està en marxa amb una vitalitat impressionant. No oblideu que l'Església és un misteri que ens depassa, però també és una realitat visible i molt concreta que formem tots en Jesucrist: Ell no té successor; sense el ressuscitat no hi ha Església. Per això captiva tant que a cada Església particular o diòcesi tingui lloc l'Església de Déu, una, santa, catòlica i apostòlica».

Un missatge especial va enviar als seus nous diocesans: «El més important no és el que jo ara us pugués prometre; el que és decisiu és que sóc conscient que he de mostrar-vos Jesucrist, i que no em preocupa el que és vostre, sinó les vostres persones, totes i cadascuna d'elles. Vull ser per a tothom; vull formar part de vosaltres, de manera senzilla. L'amor de Crist us empeny a evangelitzar, a vetllar pels més

Mons. Braulio es va adreçar als diocesans de Valladolid i de Toledo.

febles, els qui pateixen i donen rostre al Crist pobre i servent. Us demano, germans, sobretot als preveres, que m'ajudeu a servir-vos bé, a realitzar el "servei de l'amor" que Crist ens ha portat.»

També va tenir paraules per als catòlics de l'Església de Valladolid: «Gairebé set anys com a arquebisbe de Valladolid han deixat una empremta pregon a la meua vida. Han estat per a mi una experiència cristiana profunda. Em costa haver de deixar-vos.» I afegia: «M'entristeix també no haver respost bé en el meu ministeri per la meua feblesa. Em conec i sé quines són les meves debilitats i les meves febleses. Us demano perdó, si no he fet millor determinats actes, decisions, moments de govern. Només els qui s'estimen es perdo-

nen. També voldria saludar altres cristians que he conegut aquí, i homes i dones de bona voluntat, encara que no comparteixin la nostra fe. Vull tenir presents les famílies, els pares i els fills, els grans i els joves, els malalts i tots els qui pateixen per tantes coses, sobretot els immigrants que

aquí han trobat una llar, malgrat les dificultats presents. Penso de manera especial en els catòlics que, des dels seus països, s'han integrat en les nostres comunitats cristianes, i no oblideu els qui actualment us trobeu a l'atur com a conseqüència d'una crisi de la qual no sou responsables.»

Mons. Rodríguez Plaza va néixer a Aldea de Fresno (Madrid) el 1944. Des del 1960 va fer estudis humanístics, filosòfics i teològics als Seminaris Menor i Major de Madrid. L'any 1973 es va llicenciar en Teologia Bíblica a la Universitat Pontifícia Comillas, és diplomada en Sagrada Escriptura per l'École Biblique de Jerusalem i doctor en Teologia Bíblica per la Facultat de Teologia del Nord d'Espanya. Va rebre l'ordenació presbiteral el 1972 i va ser formador del seminari diocesà de Madrid. L'any 1987 va ser nomenat bisbe d'Osma-Sòria; el 1995, bisbe de Salamanca, i el 2002, arquebisbe de Valladolid.

A la Conferència Episcopal ha estat membre de les Comissions d'Apostolat Seglar i Litúrgia; va ser president de la

Benvinguda al nou pastor

El cardenal Antonio Cañizares donava la benvinguda al nou arquebisbe de Toledo «amb alegria i amb goig. L'acollim de tot cor amb els braços oberts i plens d'esperança». De Mons. Braulio Rodríguez comentava que «coneix i estima la diòcesi de Toledo, fins i tot té sang toledana. Sap que ve a una diòcesi amb vitalitat notable, manifestada en el seu Seminari, en el seu clergat ple de joventut de virtuts, en el seu esperit missioner, en la seva vida consagrada. Arriba a una diòcesi que, tot i acusar també l'impacte de la secularització ambiental, manté vives i pregon les seves arrels cristianes que la identifiquen, arrels profundament eucarístiques i de gran sensibilitat mariana. (...) El vostre nou bisbe sap que és enviat a una diòcesi que en moments crucials de la seva història i en situacions molts difícils es va mantenir dempeus amb fermesa i fidelitat sense renunciar o desfigurar la fe que la identifica. (...) Arriba a una diòcesi en la qual la fe es manté viva entre la seva gent, que ha rebut aquest gran tresor que amb tanta diligència i valor han sabut custodiar».

El purpurat aprofitava l'ocasió per dir als fidels toledans: «Gràcies! Gràcies per aquests anys! Que Déu em perdoni —i espero també de vosaltres que em perdoneu— les meves faltes i pecats, les meves errades, en el meu ministeri pastoral a Toledo. Déu és misericordiós i vosaltres intenteu ser testimonis de la misericòrdia.»

Subcomissió de Família i Vida i de la Comissió d'Apostolat Seglar. És membre de la Comissió Permanent de la CEE i del 1995 al 2005 va ser vicegran canceller de la Universitat Pontifícia de Salamanca.

Mons. Carlos Osoro pren possessió de l'arxidiòcesi de València

València / Avan

Mons. Carlos Osoro va prendre possessió de l'arxidiòcesi de València el 18 d'abril passat, en una missa solemne celebrada en una catedral plena a vessar. El nou arquebisbe de València, a l'homilia, va indicar que «amb vosaltres vinc a viure i ser el vostre pastor i germà». Mons. Osoro va alternar a la seva homilia el castellà i el valencià, i va ser interromput en cinc ocasions pels aplaudiments dels fidels, especialment quan va agrair la tasca desenvolupada pel seu antecessor, el cardenal Agustín García-Gasco.

L'arquebisbe de València va agrair al Papa el seu nomenament i va afirmar que «vinc en nom de Jesucrist a posar fi a les pors, donar esperança i esdevenir testimoni de com cal viure en l'amor». Es va adreçar als sacerdots i diaques per exhortar-los a «comunicar de manera senzilla i convençuda la nostra fe als altres». Igualment, va ser ovacionat pels seminaristes quan els va dir que «sou per a mi sempre el do més gran que Déu regala a la seva Església perquè mantingui en l'esperança i doni esperança al món». Als membres de la vida consagrada els va animar a «continuar donant un sí total a Jesucrist», i als laics els va garantir que «l'Església és casa vostra. Val la pena

ser fidels, perseverar en la pròpia fe. Però la coherència en la fe necessita una sòlida formació doctrinal i espiritual, ja que així contribuïm a la construcció d'una societat més justa, més humana i més cristiana».

De la mateixa manera, el nou arquebisbe de València va assegurar que l'Església «ha de posar tots els mitjans al seu abast per ajudar les famílies, que constitueixen la cèl·lula fonamental de tota societat sana» i va advertir que «les famílies cristianes es troben molt amenaçades». També va recordar que «on es fa pregària plegats, hi ha el Senyor i hi ha la força que pot trencar l'esclerocàrdia, la duresa del cor, que és el veritable motiu del divorci».

En la seva homilia, va tenir un «record especial» per als infants: «Tenim el deure d'acollir-los com a fills que sou, no només d'uns pares, sinó també de Déu, que us estima per vosaltres mateixos i us crida a la filiació divina.» Per això, «us ajudaré i seré al costat vostre perquè la dimensió transcendent creixi cada vegada més en el vostre cor i, com el Senyor, demanaré als qui us envolten: "Deixeu que els infants s'apropin a mi"», va precisar. Igualment es va adreçar als joves: «En vosaltres he vist sempre el jove aquí tant va estimar Jesús i que mai no el va abandonar, l'apòstol Joan. Compto amb vosaltres per a l'anunci de l'Evangeli».

Pelegrinatge a Roma presidit pel cardenal LLUÍS MARTÍNEZ SISTACH, arquebisbe metropolità de Barcelona, amb motiu de la cloenda de l'Any de Sant Pau

DEL 24 DE JUNY A L'1 DE JULIOL

PER A MÉS INFORMACIÓ
Associació d'Amics de Catalunya Cristiana
Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona,
Tel. 934 092 700
Fax 934 092 775

ESPANYA

El cardenal Rouco adverteix que l'avortament entenebreix la humanitat

■ La Conferència Episcopal Espanyola celebra la seva XCIII Assemblea Plenària

SIC

Madrid

Altancament d'aquesta edició s'estava celebrant a Madrid la 93ª reunió de l'Assemblea Plenària de la Conferència Episcopal Espanyola (CEE). Entre els temes que havien de tractar els bisbes destaca l'elecció d'un nou membre del Comitè Executiu en substitució del cardenal Antonio Cañizares, administrador apostòlic de Toledo i prefecte de la Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sagraments.

L'arquebisbe de Madrid i president de la CEE, el cardenal Antonio M. Rouco, va afirmar, durant el seu discurs inaugural, que «el crim de l'avortament entenebreix la història de la humanitat», referint-se a la reforma de la llei que el Govern té previst presentar. El cardenal va alertar que amb la nova legislació «es vol reduir la democràcia al mecanisme empíric», mitjançant l'aprovació de lleis que representen «simplement una mena de denominador comú de les diferents opinions i interessos presents a la societat, encara que el que estigui en qüestió sigui el dret fonamental a la vida». «Sense una base moral objectiva —va continuar— ni tan sols la democràcia pot assegurar una pau estable, en tot allò que la pau no fonamentada sobre els valors de la dignitat humana i de la solidaritat entre tots els homes és sovint una pau il·lusòria.» En tot cas, va reconèixer que Espanya porta immersa en les darreres dècades «en un procés de deteriorament de la consciència moral pel que fa al valor sagrat de la vida humana». «Des de la legislació despenalitzadora del 1983, la situació ha anat empitjorant tant en la pràctica com en les lleis», va afegir. A més, el cardenal Rouco va recordar que la preocupació sobre l'avortament «ha estat sempre en el centre d'interès dels bis-

L'Assemblea Plenària va tenir lloc del 20 al 24 d'abril.

bes durant les darreres dècades».

D'altra banda, el president de la CEE es va referir a l'assignatura d'Educació per a la Ciutadania, i va reivindicar el dret «inalienable» dels pares i de les escoles «en col·laboració amb ells» a educar els seus fills en els principis morals i religiosos que «lliurement assumeixin i conreen». En aquest sentit, va afirmar que es viola aquest dret quan «s'imposa legalment» una visió antropològica i moral, «una formació estatal de consciències». Així, va defensar una assignatura que ofereixi «una formació jurídica bàsica sobre les declaracions dels Drets Humans o sobre la Constitució espanyola». «En aquesta perspectiva podria trobar-se una solució als greus problemes plantejats per l'anomenada Educació per a la Ciutadania», va afegir.

Per sortir de la crisi econòmica, el purpurat va proposar «un canvi profund de mentalitat i actituds» sense el qual «difícilment es remuntarà la crisi greu, les dimensions i horitzons de la qual es mostren tan incertes i imprevisibles». Aquest canvi, va explicar, es fonamenta en el respecte als imperatius espirituals i morals de la sobrietat

i austeritat, en el sacrifici personal, en la concepció del treball com un dret i un deure i la regulació normativa de la vida econòmica i financera. «Només així es podrà restablir la tan invocada i anhelada confiança social», va concloure. En aquest sentit, el cardenal Antonio M. Rouco va anunciar que el Papa escriurà una nova encíclica sobre doctrina social, alhora que va recordar les anteriors —*Spe salvi* i *Deus Caritas est*— «que permeten aclarir criteris i extreure conclusions eticosocials i eticojurídiques per oferir als ciutadans».

Per la seva banda, el nunci a Espanya, Mons. Manuel Monteiro de Castro, també va pronunciar unes paraules en què va recordar la carta de Benet XVI als bisbes sobre la remissió de l'excomunió dels quatre prelatos consagrats per l'arquebisbe Lefebvre. «El Papa», va assenyalar el nunci, «no deixarà de promoure les accions que consideri necessàries per aconseguir promoure la unitat dels cristians. La seva carta, escrita des del més profund del cor, palesa els sentiments del Sant Pare, de dolor per la recepció injusta d'un gest de misericòrdia a la recerca de la unitat, d'agraïment als qui han estat amb ell i de profunda determinació de continuar la seva missió de confirmar els germans i de donar raó de l'esperança». Per això, va convidar els fidels a «mantenir mitjançant la pregària la missió i accions del Sant Pare en la seva tasca evangelitzadora al servei de la unitat de l'Església».

Mons. Monteiro de Castro va fer al·lusió a l'Any Sacerdotal amb motiu del 150è aniversari de la mort de sant Joan M. Vianney, que començarà el 19 de juny, com una ocasió «perquè els sacerdots renovin la consciència de la seva pròpia identitat i enforixin la seva tensió missionera i, alhora, mostrin una atenció particular a la indispensable i prioritària promoció de les vocacions al ministeri ordenat».

III Trobada Nacional de la Infància Missionera

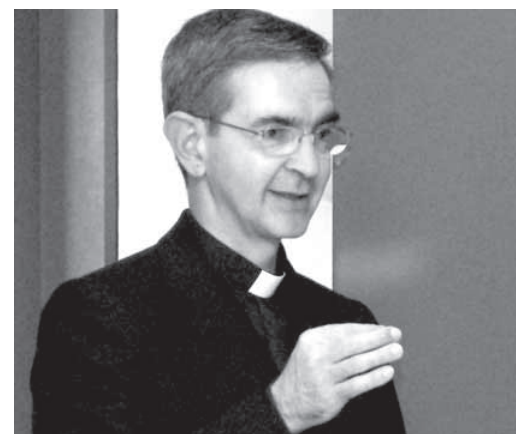
Redacció / Madrid

Del 2 al 3 de maig l'Obra Pontifícia de la Infància Missionera a Espanya convoca els infants de 8 a 13 anys, a Madrid, per celebrar plegats la seva tercera Trobada Nacional sota el lema «Avui i demà. Som missioners!». Les dues primeres trobades es van celebrar a Madrid el 1995 i 2001, amb la presència d'uns 10.000 nens i nenes en cada ocasió.

Els organitzadors convoquen aquesta tercera Trobada amb l'objectiu que els infants es comprometin en una acció missionera; perquè visquin amb intensitat la celebració festiva amb nens i nenes d'altres diòcesis i comunitats cristianes; per presentar-los la realitat dels cinc continents i per promoure la implicació de famílies, catequistes, sacerdots i educadors en la formació missionera dels infants.

L'acte central consisteix en un recorregut pels cinc continents d'una manera àgil i dinàmica. Àsia, sota el color groc, serà presentada per un rondallaire, que promourà l'actitud de recerca de Jesús; Àfrica, amb el color verd, es donarà a conèixer amb una dansa que suscitarà i expressarà l'alegria per haver trobat Jesús; Oceania, de color blau, es farà present mitjançant uns mags que aniran descobrint als petits la bellesa de seguir Jesús; amb el color vermell i amb uns titelles hi farà la seva entrada Amèrica, per estimular en els infants el desig de parlar als altres de Jesús. I, finalment, Europa, de color blanc, presentarà, a través d'uns pallassos, l'alegria d'acollir els altres com ens acull Jesús.

Honorar Maria, lloar Déu

Luis Miguel Álvarez durant la seva conferència.

Redacció / Martorell

El 18 d'abril el vicerektor del santuari de Torreciutat (Osca), Luis Miguel Álvarez, va visitar Martorell, on va pronunciar la conferència *Honorar Maria és lloar Déu*. Davant de més de 100 persones, el ponent va oferir la seva exposició amb el suport de mitjans audiovisuals. Álvarez va comentar les paraules de Maria en les nocces de Canà, «Feu el que Ell us digui», i va relatar diverses anècdotes de la seva experiència pastoral en l'atenció a pelegrins a aquest santuari. La conferència va servir com a preparació per al pelegrinatge a Torreciutat, organitzat per la Comissió de Romeries al santuari de Torreciutat de Martorell, que tindrà lloc el dissabte 23 de maig. L'edició d'enguany serà la número trenta i s'espera l'assistència d'uns quants centenars de persones procedents de Martorell i del seu entorn.

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA

(EDICIÓ SETMANAL)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT DE BARCELONA

(EDICIÓ MENSUAL)

GUIA DE L'ESGLÉSIA DE L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA

(EDICIÓ ANUAL)

RÀDIO ESTEL

24 H AL DIA

Informe-vos-en al telèfon: **934 092 810** Fax: **934 092 775**,
c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 Barcelona
e-mail: publicitat@catalunyacristiana.cat

Paraula i vida

Lluís Martínez Sistach
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Les vocacions sacerdotals i religioses

L'Església celebra cada any una Jornada Mundial de Pregària per les Vocacions al sacerdoci i a la vida consagrada. Els cristians recordem ben bé l'exhortació de Jesús als seus deixebles «Pregueu, doncs, a l'amo dels sembrats que hi envii més segadors». Ens cal posar l'accent en la paraula de Jesús, *pregueu*, que posa en relleu la urgent invitació del Senyor per tal que la pregària sigui ininterrompuda i confiada.

Benet XVI ha escrit un ric missatge amb motiu d'aquesta Jornada exposant com la vocació al sacerdoci i a la vida religiosa constitueix un especial do de Déu, que se situa en l'ampli projecte d'amor i de salvació que Déu té per a cada home i per a cada dona.

En aquest Any Paulí que estem celebrant amb motiu del segon mil·lenni del naixement de l'Apòstol dels gentils, convé recordar aquestes paraules de sant Pau: «Beneït sigui el Déu i Pare de nostre Senyor Jesucrist, que ens ha beneït en Crist, amb tota mena de benediccions

espirituals dalt del cel. Ens escollí en ell abans de crear el món, perquè fóssim sants, irrepreensibles als seus ulls.» El Papa comenta que «en la crida universal a la santedat destaca la peculiar iniciativa de Déu, que escull alguns perquè segueixin més de prop el seu Fill Jesucrist i siguin els seus ministres i testimonis privilegiats».

Des de l'inici de l'Església, el Senyor ha cridat contínuament nois i noies a seguir-lo amb aquestes vocacions. Una multitud nombrosa de preveres i de persones consagrades, al llarg dels segles, s'ha lliurat completament a l'Església i al servei de l'Evangeli. Avui, el Senyor continua cridant i avui també hi ha joves que responen generosament a la crida de Déu.

La vocació al sacerdoci i la vocació a la vida consagrada consisteixen en la crida de Déu i la resposta de la persona cridada. El Senyor té sempre la iniciativa, però cal també la resposta a la crida. En aquest sentit Benet XVI, en el missatge abans esmentat, indica que per part de tots els

qui estan cridats «es requereix una escolta atenta i discerniment prudent, adhesió generosa i dòcil al disseny diví, aprofundiment seriós en allò que és propi de la vocació sacerdotal i religiosa per correspondre-hi de manera responsable i convinguda».

És bonic constatar que en el procés vocacional, la persona que se sent cridada per Déu ho abandona tot de grat i acut a l'escola de Jesús. Llavors comença un diàleg fecund entre Déu i la persona cridada, una misteriosa trobada entre l'amor del Senyor que crida i la llibertat de la persona que li respon en l'amor, sentint ressonar en la seva ànima aquestes paraules de Jesús: «No m'heu escollit vosaltres a mi; sóc jo qui us he escollit a vosaltres i us he confiat la missió d'anar per tot arreu i donar fruit, i un fruit que duri per sempre.»

Tota vocació és una història d'amor. La confiança en la iniciativa de Déu que crida, modela i dona valor a la resposta humana.

Als quatre vents

Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe de Tarragona i Primat

Pregueu a l'amo dels sembrats...

A prop de Tarragona hi ha un turonet anomenat popularment el *Llorito*. És un indret on s'alça un santuari dedicat a la Mare de Déu sota l'advocació de Loreto. Entrant a l'església, a mà dreta, a prop del presbiteri, hi ha un quadre que representa un prevere ja gran, de posat decidit i mirada dolça i neta. És el retrat de sant Annibale Maria Di Francia, un prevere sicilià d'intuïcions genials, tant que el papa Pau VI va recollir el seu carisma i va instituir l'any 1964 la Jornada Mundial de Pregària per les Vocacions.

El P. Annibale era, a més d'un sant, un bon poeta i encara més bon periodista. La seva revista *Dio e il prossimo*, per exemple, va arribar a assolir una difusió de 800.000 exemplars mensuals gràcies a la força dels seus escrits. Però, a banda de la ploma, el sant sicilià tenia dues prioritats: atendre els més pobres i marginats i pregar per les vocacions.

Fa més de cent anys que el P. Annibale era plenament conscient que s'acostaven temps en què els Seminaris restarien buits davant el poc atractiu social del presbiterat

entès com una «professió». Per al canonge sicilià el sacerdoci era un compromís de fe, un servei a Déu i al proïsme i de manera molt particular als pobres, als indefensos i als marginats. Amb aquest objectiu, a les regles de les congregacions que va fundar hi va afegir un quart vot als tradicionals de pobresa, obediència i castedat: la pregària per les vocacions, l'anomenat popularment a Itàlia *rogate* (d'aquí el nom de Rogacionistes que porta la branca masculina de les seves congregacions), expressió que deriva del manament de Crist: «Pregueu (*rogate*, en llatí) a l'amo dels sembrats que hi envii més segadors» (Mt 9,38 i Lc 10,2).

En certa manera, tots som —o hauríem de ser— *rogacionistes*. La pregària vocacional, segons el P. Annibale, no s'ha d'entendre exclusivament en el sentit de pregar perquè hi hagi més preveres, tot i essent molt important aquest aspecte. També hem de pregar per la família, el primer i millor seminari, la qual és objecte en els nostres dies de constants atacs. En aquest sentit s'ha d'entendre també l'afany del bon

canonge sicilià per implantar una veritable educació cristiana capaç de formar homes i dones de fe ferma i ben fonamentada i dotats d'un bon nivell cultural i capacitats professionalment. Pietat, cultura i treball van de la mà en el pensament del P. Annibale. Sobre aquestes bases, la institució familiar és més sòlida i pot esdevenir bressol de vocacions.

El manament evangèlic «Pregueu a l'amo dels sembrats que hi envii més segadors» ens mou a resar per tal que hi hagi bons i sants preveres, però també a treballar per tal que es donin les circumstàncies adequades per a un floriment vocacional. Hem d'impregnar la nostra vida d'una referència real i viva a Déu. En aquest sentit us recomano vivament que llegiu el missatge del papa Benet XVI per a aquesta Jornada Mundial de Pregària per les Vocacions. El podeu trobar al web de l'arquebisbat: www.arquebisbattarragona.cat» Una genuïna orientació envers Déu està en la forma com acarem la nostra vida de cada dia, en la forma autèntica i honrada amb què ens lliurem a les nostres tasques.

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

opinió

Punt de vista

Joan Maria Vernet
Salesià

Nou govern a Israel

El 31 de març es va formar el nou govern israelià, presidit per Benjamin Netanyahu, conegut falcó de la política del modern estat d'Israel. Un govern dretà que fa por a molts, començant per la Unió Europea. En un temps difícil per a les relacions internacionals, especialment entre Occident i Orient, entre el món cristià i el món musulmà, i amb la complicada situació d'Israel envoltat d'enemics implacables, un govern dretà d'Israel és el que menys s'hauria pogut esperar, a hores d'ara, en aquest polvorí del Pròxim Orient.

Ultra el fet de ser de dretes, amb partits d'ultradretans (oposats o refractaris al diàleg amb els palestins i més encara a concessions territorials), aquest govern es veu especialment enigmàtic per la controvertida figura d'Avigdor Lieberman, ministre d'Afers Estrangers, cap del partit Israel Beitenu (*Israel és casa nostra*). Ja l'endemà de la formació del govern, Lieberman va ser interrogat durant més de set hores per la policia, acusat de frau, suborn, blanqueig de diners, incompliment de contractes, amb milers de documents en contra seu.... El fet d'aquest interrogatori de la policia ha causat una profunda i negativa sensació en l'ànim dels israelians. Molts observadors creuen que aquest ministre durarà pocs mesos.

Un altre ministre, el d'Economia o finances, ministeri clau per a un país com Israel, endeutat fins al coll, no és competent en aquest camp (és doctor en Filosofia) i no té cap experiència ministerial. Els comentaris diuen que només perquè és molt amic de Netanyahu i de la seva dona Sara l'ha posat en un ministeri tan important. Altres diuen que Netanyahu ha posat un ministre inepte per fer ell mateix el treball d'economista que, en realitat, coneix bé. Però és igualment criticat perquè amb el munt de feina complicadíssima que té com a primer ministre, ell no pot afegir a la seva feina la responsabilitat d'un ministeri tan important i, a més, difícilíssim.

Internacionalment aquest govern inspira poca confiança i especialment el ministre que el representa a l'estranger, Lieberman. Ell diu que no està de cap manera condicionat pels recents acords de pau d'Annàpolis, que no vol sentir parlar dels precedents acords d'Oslo i que no vol tractar de la possibilitat (exigida per les Nacions Unides) de dos estats, Israel i Palestina. A més, no vol cedir cap territori ocupat per Israel.

Quin diàleg pot tenir un ministre així? De què podrà parlar quan vagi a la Unió Europea, a Amèrica, als diversos països d'Occident? O fa un gran canvi de principis o se li tancaran moltes portes. Això en el cas que duri més de mig any.

L'actitud d'aquest govern és la de tancament, de força, d'un creure que Israel serà sempre invencible. Coses ja superades amb els molts revessos que aquest país ha tingut els darrers anys.

Un govern com aquest afavoreix les múltiples organitzacions d'extrema dreta que tenen com a objectiu «judaïtzar» Jerusalem i tot el territori, ocupant cases i terrenys dels palestins, demolint vivendes àrabs, obligant-los a allunyar-se de Jerusalem. A més, es preveu es reprendrà amb tota la seva força del fatídic mur de separació entre Israel i Palestina.

No estem angoixats ni neguitosos, però sí preocupats pel que pot esdevenir amb aquest govern. En tenim prou motius. No ens manca, tanmateix, l'esperança, i precisament una esperança que brolla d'aquest govern sabent que és de dretes. Perquè, en realitat, els grans passos polítics dels darrers anys els han fet només els governs de dretes: Mehaem Begin i Ariel Sharon, que han retornat als àrabs el Sinaí i la zona de Gaza.

Serà capaç Netanyahu de fer el mateix? És qüestió de vida o mort. Esperem que ho sàpiga fer.

La política té sempre les seves sorpreses. Gosem esperar-ho també amb aquest govern.

I esperem no acabar massa decebutos.

Saber escoltar

«L'escala del paradís»

Joan Guiteras i Vilanova
Degà del Capítol Catedral de Barcelona

Heus ací el títol d'un llibre de l'antigor, escrit per l'eremita i abad del Sinaí, sant Joan Clímac (579-649). El cognom ve del grec *klímacos* i significa *escala*. Va viure en els anys en què Bizanci, capital de l'imperi romà d'Orient, passà la major crisi de la seva història. Una època de convulsions i d'invasions.

Benet XVI, en una de les recents catequesis als pelegrins, va tractar de l'escriptor i del llibre esmentat. Una catequesi que, personalment, em cridà l'atenció i que em permeto de divulgar. És interessant i agradable.

L'escala del paradís és un «tractat complet de la vida espiritual, en el qual Joan descriu el camí del monjo des de la renúncia al món fins a la perfecció de l'amor». Un camí que té lloc a través de trenta graons seguits i que té tres fases successives: la primera mostra la ruptura amb el món per tornar a l'estat d'infància evangèlica; la unió amb la qual Jesús ha dit, la tornada a la vertadera infantesa en sentit espiritual, l'arribar a ser com infants. Hi ha tres bases necessàries: la innocència, el dejuni i la castedat. Hi ha una renúncia que mena a l'obediència, que és el camí de la humilitat, a través de les humiliacions —que mai no falten— dels germans.

La segona fase del camí està constituïda pel combat

espiritual contra les passions. L'autor indica les teràpies i proposa les virtuts corresponents. Sens dubte, el conjunt de graons constitueix una bona estratègia espiritual i no és pas una realitat negativa, mercès al foc provinent de l'Esperit Sant; el foc de la veritat, de l'amor. Només assegura la victòria, la força de l'Esperit.

Els set últims graons indiquen la darrera fase del camí de la perfecció. Els estadis més alts de la vida espiritual. Porten la quietud i la pau interior. La senzillesa, la humilitat i el discerniment són tres realitats notables.

El darrer graó —el trentè— considera la trinitat de les virtuts teològals: la fe, l'esperança i la caritat. Amor d'unió amb Déu. Una gran exaltació de la caritat, relacionada amb l'esperança que, alhora, és la porta de la caritat. La conclusió de «l'escala» és una síntesi en la qual Joan fa dir a Déu: «Que aquesta escala t'ensenyi la disposició espiritual de les virtuts. Jo sóc al cim d'aquesta escala, com va dir aquell gran iniciat meu (sant Pau): «Ara romanen aquestes tres coses: fe, esperança i caritat, la més gran de totes és la caritat» (1Co 13,13)».

Convindria comentar què ens pot dir avui aquest eremita i abat. Ho deixem per a una altra ocasió.

A propòsit de...

P-J Ynaraja
Capellà del Montanyà
(ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

Escarlata

Els mitjans comenten que el nostre país és un dels llocs tradicionalment cristians on menys es llegeix la Bíblia. Potser això és veritat com a lectura privada, però no hem d'oblidar que, en la Litúrgia de les Hores i en la missa, sempre es llegeixen fragments del text sagrat. Que quedi clar, doncs, que, encara que es llegeix menys, cap altre llibre no es llegeix tant com aquest.

En primer lloc, la Bíblia és una de les dimensions, la fonamental, de la Revelació. Els seus continguts són essencials per a la teologia. En segon lloc, estudiada i meditada, la seva lectura enriqueix la vida espiritual. No ignoro que moltes persones amb molt bona voluntat es proposen llegir la Bíblia però sucumbeixen aviat a aquest intent perquè no entenen el que llegeixen, els resulta avorrit o els estranya que alguns relats que els fereix la sensibilitat suposin un aliment espiritual.

He llegit i conservo molts tractats i articles referents al text sagrat. No he pretès mai rivalitzar amb els exegetes. El meu paper, una de les meves vocacions, crec jo, és fer-ne accessible i amena la lectura. El que escric avui, per exemple, m'ha suposat moltes consultes, tant de manuals com d'internet.

Un alemany, pare d'una monja, fa molts anys em va parlar de la cotxinilla. Em va explicar que a Canàries els hippies n'agafaven de les figueres de moro i en venien per subsistir. Tot això em va quedar arxivat a la memòria.

Un dia ja vaig explicar que la porpra és un colorant que s'obtenia d'uns cargols de mar que viuen al Mediterrani: els murexs, avui dia molt freqüents a moltes taules. En calien més de dotze mil exemplars per aconseguir una petita quantitat d'aquest tint, que s'extreia de les entranyes d'aquest animal després d'un procés d'oxidació. A la Bíblia s'hi esmenta la porpra 86 vegades, en ocasions seguida de la paraula *escarlata*. Escarlata, a la vegada, hi apareix 49 vegades, de quina substància es tracta? Torno al començament. El carmí brillant d'origen natural s'aconsegueix d'un insecte: el *coccus ilicis*. L'obtenció és senzilla, es torra una mica i es tracta químicament per aconseguir el colorant que tenia les túniques dels nobles o les capes dels soldats romans. La gamma de color que s'assemblava a l'escarlata, s'aconseguia, doncs, d'aquests animals. Resulta fàcil i econòmic. Cal suposar que el mantell que, en senyal de mofa, van col·locar a Jesús, era de tela tenyida amb cotxinilla.

Com les figueres de moro i les cotxinilles de Canàries procedeixen de Mèxic, diuen que són les millors del món, m'ha costat assegurar-me que, en temps bíblics, existien a la conca mediterrània. Quan n'he estat segur, les he volgut veure i ha estat novament una monja italiana i, per a més encant, anomenada Chiara, la que me n'ha enviat uns quants exemplars en alcohol. Evidentment, el líquid està tenyit però les puc distingir.

Qui beu *bitter*, consumeix conserves de tomàquet d'un color vermell ben viu o qui fa servir pintallavis d'aquesta tonalitat cal que sàpiga que el to s'ha aconseguit gràcies a aquest insecte picat i sotmès a processos. És el millor colorant orgànic i completament inofensiu. Industrialment se'l coneix com a E-120.

Que ningú no s'enfadi ni li faci fàstic tot això que he explicat. L'estimada del Càntic del Càntics ja es pintava els llavis d'aquesta manera i imitar un maquillatge bíblic té gràcia.

Torno a repetir allò del principi. Pretenc fer atractiva la lectura bíblica, no banalitzar-la, encara que ho pot semblar. Acabo recordant que la mala dona, la bèstia i la perversa gran ciutat de l'Apocalipsi, vestien d'escarlata. Trobar-hi aquest episodi és fàcil, ja que està al final del llibre.

Finestra a la vida

Victòria Molins,
s.t.j.

Autèntics herois de barri

Els informatius de qualsevol televisió s'han convertit en portadors de notícies dolentes que s'assemblen a les que abans es limitaven a omplir les pàgines de diaris especialitzats en la picaresca, com *El Caso*. I com que aquests successos es donen sovint a les barriades més marginades, aquestes cada vegada eixamplen la seva mala fama. Això passa amb el meu barri estimat, el Raval. Fa un temps que, cada setmana, es pregona alguna de les malifetes que la policia troba al barri. Xarxes desmantellades pels mossos d'esquadra, recerca de traficants, presumptes cèl·lules de terroristes, etc.

L'última d'aquestes notícies va posar de manifest una circumstància que és més freqüent del que podem imaginar: l'abús dels que no poden accedir als mitjans normals per aconseguir el que amb diners podrien fer. Si una persona amb diners es vol posar silicona en qualsevol part de la seva anatomia, anirà, com és lògic, a un centre especialitzat que farà servir totes les mesures de seguretat i d'higiene que cal per fer aquest tipus d'intervencions. Els pobres que volen arribar a situacions semblants ho fan a la seva manera. I no falta qui s'aprofita d'aquest desig per guanyar diners malgrat que siguin il·legals.

Avui he parlat amb un transvestit d'aquest afer. Coneixia molt bé el tipus que portava a terme aquestes pràctiques ja que ella va estar a punt de posar-se a les seves mans; però, una altra persona —a qui encara no han agafat— li va prometre fer-ho amb més seguretat higiènica i ella hi va acudir. Hom es pot preguntar: com és que fins ara ningú no ha denunciat aquest subjecte, quan sabem que moltes de les persones que ha intervingut han patit molts problemes? Però és que la il·legalitat denunciada pot posar en evidència la persona que denuncia, com és el cas més freqüent entre la gent d'aquest barri acostumada a un tipus de frau per totes dues parts. Amaguen les coses perquè ells mateixos n'han d'amagar altres.

A mi m'agrada presentar l'altra cara del barri, la que s'amaga però no per por, sinó per senzillesa i humilitat. Quan em van demanar ajuda des d'una cadena de televisió per fer un programa titulat *Héroes de barrio* al Raval vaig posar una única condició: que havien de mostrar els autèntics herois del barri: aquells que han lluitat silenciosament per sortir de la droga, de la marginació i de la delinqüència i que avui són una ajuda per als altres. Potser alguns dels lectors van veure aquest programa de TV1, però, per a aquells que no el van veure, m'agradaria reproduir les paraules d'un d'aquests veritables herois anònims: «Jo vaig estar molts anys al carrer com un ionqui i a punt de morir en moltes ocasions... però me'n vaig sortir i ara procuro ajudar els altres. I com que diuen que un ionqui sol és una persona en mala companyia, nosaltres dos, després de lluitar molts anys, ara ens hem decidit a viure junts i ajudar-nos mútuament.»

Va ser aquest noi el qui em va dir en certa ocasió: «Després d'haver passat per moltes teràpies, he arribat a la conclusió que el canvi autèntic ha de venir de dins. I la fe m'ha ajudat a "néixer de nou" com Jesús va demanar a Nicodem.»

Aquestes són les coses del meu barri que els mitjans de comunicació no veuen, i aquests, els autèntics herois que jo admiro.

Zoom

Eduard Brufau

El jardí del Seminari Conciliar de Barcelona, a la cruïlla entre els carrers Balmes i Consell de Cent, acull fins al 22 de maig una obra d'art contemporani. Es tracta de «La llarga nit», de l'artista Jaume Plensa. L'escultura, que representa un home en posició de recolliment, crida l'atenció per la il·luminació nocturna que té i perquè està instal·lada sobre un pilar d'acer força alt. L'obra forma part d'una exposició de la galeria veïna Toni Tàpies i estableix un diàleg entre el remodelat jardí del Seminari i la ciutat.

Agustí Codinach

Lluís Serra Llansana
(llserrall@gmail.com)

Signes d'avui

Anar a les dades

No és el meu objectiu parlar del preservatiu, ni de la seva valoració moral, ni tan sols dels beneficis que obtenen les empreses que els fabriquen, sinó del tractament informatiu a unes declaracions que el papa Benet XVI va fer el 18 de març durant el vol Roma-Iaoundé. La cascada de reaccions ha estat tan gran, que he anat als textos per descobrir-hi la proporció i la veracitat de les informacions, i he consultat en diferents llengües el *Vatican Information Service* i l'agència de notícies Zenit. Aquí ténien les dades de l'entrevista:

«P. Lombardi: I ara, donem novament la paraula a una veu francesa: és el nostre col·lega Philippe Visseyrias de France 2:

Pregunta: Santetat, entre tots els mals que afligeixen Àfrica, en particular hi ha el de la difusió de la sida. La postura de l'Església catòlica sobre la manera de lluitar-hi sovint està considerada no realista ni eficaç. Afrontarà vostè aquest tema, durant el viatge? Estimat Sant Pare, podria respondre en francès a aquesta pregunta?

Papa: Jo diria tot al contrari: penso que la realitat més eficient, més present en el front de la lluita contra la sida és precisament l'Església catòlica, amb els seus moviments, amb les diferents realitats. Penso en la Comunitat de Sant'Egidio que fa, tant visiblement com invisiblement, en la lluita contra la sida, en els Camils, en totes les monges que estan a disposició dels malalts... Diria que no es pot superar el problema de la sida només amb eslògans publicitaris. Si no hi ha l'ànima, si els africans no s'ajuden entre ells, no es pot solucionar aquest fragell distribuïnt profilàctics: ben al contrari, hi ha el risc d'incrementar el problema. La solució potser rau en un doble afany: el primer, una humanització de la sexualitat, és a dir, una renovació espiritual i humana que comporti una nova forma de comportar-se l'un amb l'altre, i segon, una amistat veritable també i, sobretot, envers les persones que pateixen, la disponibilitat fins i tot amb sacrificis, amb renúncies personals, d'estar amb els que pateixen. I aquests són factors que ajuden i que comporten progressos visibles. Per tant, diria, aquesta doble força

nostra de renovar l'home interiorment, de donar força espiritual i humana per a un comportament just envers el mateix cos i el proïsme, i aquesta capacitat de patir amb els qui pateixen, de ser amb ells en els moments de prova. Crec que aquesta és la resposta correcta, i que l'Església fa tot això i ofereix, així, una contribució molt gran i important. Agraïm tothom qui fa tot això.»

Dues preguntes que ens podríem fer: és cert o és fals que si els africans no s'ajuden entre ells, no es pot solucionar la sida distribuïnt profilàctics?, és cert o és fals que amb els profilàctics hi ha el risc d'augmentar el problema?

María Reis Ribas va escriure una carta a *La Vanguardia* el 18 d'abril (pàg. 18) en la qual afirma: «Edward Green, metge antropòleg amb més de 30 anys d'experiència en països en desenvolupament i director del projecte d'investigació de prevenció de la sida de Harvard, declara: "El Papa té raó. Els nostres millors estudis mostren una relació consistent entre una major disponibilitat de preservatius i una major (no menor) taxa de contagis de sida".» Green —que no es declara catòlic ni contrari al preservatiu— afirma: «Les proves que tenim en confirmen els comentaris. No podem associar un major ús de preservatius amb una taxa menor de sida.» La carta, per les dades que aporta, mereix ser llegida íntegrament.

Tres preguntes més: per què es va silenciar la petició del Papa pel que fa a la gratuïtat per al tractament dels malalts de sida a Àfrica? Afavoreixen l'economia i la cultura africanes l'ús del preservatiu? El problema no deu ser més agut a Àfrica perquè el nivell sanitari és gairebé inexistent en tots els nivells a causa de la pobresa extrema de la majoria dels seus habitants?

Aquí no es tracta d'estar a favor o en contra dels preservatius sinó d'argumentar-ne la reflexió en relació amb l'expansió o no de la sida. Ni ideologies ni preconceptes. Cal anar a les dades, amb rigor i sense manipulacions. Una darrera pregunta: han llegit íntegrament la resposta els professionals de la informació que han signat articles sobre aquest tema?

**Acollim i ajudem
les futures mares
amb problemes**

Fundació Pro Vida
de Catalunya

Nom: _____
Cognoms: _____
Adreça: _____
Núm.: _____ Pis: _____ Porta: _____
Codi Postal: _____
Població: _____
Província: _____
E-mail: _____

La informació que ens faciliteu serà recollida en el nostre fitxer automatitzat i confidencial. Tens el dret d'accedir-hi i rectificar-la o cancel·lar-la si ho desitges.

Fundació Pro Vida de Catalunya
Bonaplata 42, 1r 08034 Barcelona
Telèfon 932 047 111

CARTES DEL LECTOR

■ El mite

Ens enganyen amb el mite del progrés com si fóssim nens amb els Reis Mags. Sembla que el progrés ho ha millorat tot, se n'ha beneficiat tothom i que la cosa anirà millor si ens portem bé, és a dir, si no piulem. La veritat és que no hi havia hagut mai tanta gent vivint al carrer com ara.

He nascut i viscut sempre a Barcelona i tinc memòria. Quan una persona tenia contracte indefinit, podia dormir tranquil·la perquè tenia la feina garantida. Es va aconseguir reduir la jornada laboral a les 48 hores i ara especulen de tornar a les 65, és a dir, una mena de retorn al segle XIX. Els habitatges eren grans i es reunien amb facilitat tres generacions; ara són tan petites que ningú no pot recollir un avi i l'han de dur on sigui. La universitat era gratuïta, em sembla que ni es pagaven taxes d'inscripció; ara cal demanar un préstec per matricular un fill.

Normalment, sempre hi ha hagut casos foscos. Les famílies acceptaven amb alegria els fills que venien; ara els eliminen sense pensar que són la seva carn i la seva sang, sense pensar-hi un moment, tot i que és cert que si no és per organitzacions particulars sense suport oficial, com ara Pro Vida o Acció Familiar, ningú no ajuda les dones amb problemes. No continuo. Això sí, s'organitzen fantàsticament els viatges més llargs al llocs més exòtics com si ens sobressin els doblons d'or pels porus. Viure en l'engany ha estat el que ha propiciat la debacle econòmica. Tothom gastant molt més del que mai ha somiat tenir i, si hi ha responsabilitats, s'aplica la política de pilotes fora.

PAULITA INFANTES ESTEBAN
Barcelona

■ Somriure no és difícil

Fa dies que coincideixo amb una persona que és sordmuda. Al principi no li deia res, perquè ningú no ens havia presentat. Un dia li vaig somriure i em vaig sentir millor. Ara cada vegada que la veig, abans de creuar-nos, m'esbossa un gran somriure i em saluda amb la mà. No sé per què ens costa oferir una cosa tan senzilla als altres com ara una conversa desinteressada o simplement una paraula amable. Comprovem diàriament que la generositat és més gratificant que

l'egoisme, que ens fa més humans i ens impedeix viure en un individualisme i una indiferència que ratlla la malaltia.

Confio que el descans que hem acumulat els darrers dies ens ajudi a valorar més cada persona i contribueixi a formar una societat que sigui més humana.

PILAR CRESPO ÁLVAREZ
Tarragona

■ Les noves tecnologies, un repte per als pares

Les noves tecnologies digitals estan provocant transformacions profundes en els models de comunicació i en les relacions humanes. Aquests canvis resalten encara més entre els joves, que han crescut en contacte estret amb aquestes noves tècniques de comunicació i que, per tant, se senten a gust en el món digital. Tot i això, ens resulta menys familiar a molts de nosaltres, adults, que hem hagut de començar-ho a entendre i a apreciar-ne les oportunitats que ofereix per a la comunicació.

Recentment s'ha celebrat una sessió del Projecte Educatiu que ATR d'Andalusia ha desenvolupat a Granada, en què la professora M. Mar Martín, experta en l'ús de les noves tecnologies, ha dit que «els pares estan cada cop més atents a la societat multipantalles, en les quals els seus fills es mouen com peix a l'aigua». Cert que els pares no pertanyem a aquestes generacions tecnològiques, però davant d'aquest progrés hem d'anar avançant progressivament per conèixer de prop l'ús adequat i necessari que han de fer els nostres fills d'internet.

És un gran repte per als pares, «ja que té moltes possibilitats educatives i també per compartir en família», va comentar també la senyora Martín.

ELENA BAEZA
Màlaga

■ L'ostentació genera ressentiment

Sóc oient assídua de la ràdio, lectora de premsa, i així em vaig informant de tots els esdeveniments de la vida política i social. Estic sorpresa davant de les despeses desorbitades de la nostra classe política. Sota al més alt nivell, el mateix es pot dir dels seus cotxes ofici-

als —tot amb càrrec a l'ens públic—, habitatges particulars de somni, desplaçaments a l'estranger en classe vip, estades en hotels luxosos... És tan ofensiu el contrast entre aquesta ostentació i la pobresa que plana sobre Espanya actualment que clama al cel.

Veiem que milers i milers de treballadors són acomiadats perquè les empreses tanquen. La majoria en edats en què els serà molt difícil trobar una altra feina. Jo demanaria al Govern, que amb tanta insistència predica viure amb austeritat en aquest temps de crisi, que a tall d'exemple el veiem fet vida en les seves persones i a l'entorn que els envolta. Que procurin ajudar les empreses a esquivar aquest temporal que tanta pobresa genera.

M. TERESA JOSA
Terrassa

■ Relativisme, veritat i dignitat

Davant dels dubtes que certs polítics creen sobre la dignitat humana, crec que s'ha de considerar que «hi ha una dignitat en l'ésser humà que no pot ser relativitzada per cap poder» i és que sense referència social a la dignitat humana i als seus drets naturals, als judicis polítics els manca un fonament objectiu i es converteixen en simples opinions parcials i interessades.

Sens dubte que una societat respectuosa amb la dignitat humana «ha de conjuminar veritat i tolerància», per això intentar expulsar la veritat de la vida social genera intolerància. El relativisme moral és una contradicció quan pretén instaurar-se com un dogma inqüestionable i el reconeixement de la veritat objectiva no amenaça la tolerància de la legítima diversitat; no du a la intolerància amb el pròisme.

És així que les ideologies que neguen la veritat, que relativitzen els actes humans, acaben imposant la tirania de les seves consignes i deixen les seves pretensions de tolerància en paraules sense contingut, sovint en contradicció amb els seus fets. Malauradament, n'estem patint alguns casos. Contràriament, l'educació impregnada del cristianisme —a l'escola i a la universitat— contribueix al bé comú i desenvolupa el respecte a la diversitat i a l'autèntica tolerància.

JOSÉ MORALES MARTÍN
Palafrugell

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Sobre l'apostasia

—Sembla que avui s'han posat de moda les apostasies col·lectives. Fa poc temps em va arribar un correu de no sé quin col·lectiu que em convidava a donar-me de baixa de l'Església. Em sembla que tot això es fa amb molta xerinola i superficialitat. Són espectacle aquestes apostasies? Es registren en el llibre de baptisme?

—Té tota la raó. Molta xerinola i espectacle i massa superficialitat. Tot i això, hi ha persones que decideixen en consciència abandonar formalment l'Església catòlica. Dic «formalment» perquè en el seu cor ja ho han fet i possiblement no hi han estat mai amb decisió voluntària i conscient. I per a aquests casos hi ha unes normes. Hi ha d'haver una decisió interna de sortir de l'Església catòlica, una actuació i manifestació externa d'aquesta decisió i una recepció per part de l'autoritat eclesiàstica competent. Aquesta autoritat és l'ordinari del lloc o el rector. Pertoca de manera exclusiva a l'ordinari o rector jutjar l'existència o no de l'acte de voluntat de ruptura dels vincles de comunió de fe, sagraments i govern pastoral. No es tracta, doncs, d'un acte només jurídic i administratiu, sinó d'una veritable separació dels vincles constitutius de l'Església, un acte d'apostasia, cisma o heretgia.

En aquests casos, primer de tot, el rector ha d'establir un contacte personal amb l'interessat per fer-li veure les dimensions i les conseqüències del que es proposa i si la persona hi continua insistint, llavors, «la mateixa autoritat eclesiàstica competent proveirà perquè en el llibre de baptismes es faci l'anotació explícita d'acte formal d'abandonament de l'Església catòlica». Per això, l'Església és refractària a admetre a la lleugera certes manifestacions d'apostasia que no compleixin els requisits canònics perquè sigui considerada com a tal. Aquesta és la resposta que va donar el Pontífic Consell per als Textos Litúrgics a alguns dels interrogants plantejats per Conferències Episcopals. Crec que aquesta és la norma fonamental de l'Església sobre el tema.

D'altra banda, la inscripció de l'abandonament formal de l'Església és de gran importància per moltes raons. Per exemple, un apòstata que contraiu matrimoni civil, contraiu veritable matrimoni i si, després volgués tornar a l'Església i ser reconciliat, en la seva partida de baptisme s'hauria d'esmentar el matrimoni contret i que seria un impediment per, suposadament, contraure matrimoni canònic amb una altra persona. Pot semblar complex, però són coses que passen sovint i val més prevenir que curar.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com www.balmesiana.org apartat de correus 121 25620 Tremp (Lleida). Cal indicar sempre «Consultori».

■ La identitat de la cultura catalana

Vivim uns temps plens d'incertesa. La situació político-econòmica és la que tots coneixem i els mitjans de comunicació no deixen d'enviar missatges certament pessimistes, quan no directament apocalíptics. Altres àmbits de la vida del nostre país, en especial el de la llengua, no presenten unes perspectives més favorables si fem cas del que podem escoltar a la ràdio o a la televisió. Penso que la nostra llengua és l'ingredient fonamental que determina la nostra cultura i, per tant, la nostra identitat com a poble. Crec també que és una responsabilitat de tots fer que es mantingui viva, i és per això que m'agradaria expressar

des d'aquí la meva profunda convicció que és en les nostres mans anar endavant.

El futur de la nostra cultura serà brillant sempre que nosaltres vulguem que ho sigui i, per fer-ho, només hem de continuar parlant, llegint, escrivint. I és aquí on publicacions com aquesta posen el seu granet de sorra: *Catalunya Cristiana* no és només un espai de comunicació per als creients, sinó que ens permet viure la nostra fe, en la nostra llengua, com a part fonamental de la nostra cultura. Que segueixi, doncs, la bona feina. Un lector agraït.

ALEIX PUIGDEMONT
Barcelona

Els «noms» del do de l'Esperit Sant (i 2)

Pere Tena

bisbe auxiliar emèrit de Barcelona

L'Esperit Sant «habita» i «segella»

Les cartes de sant Pau tracten del do de l'Esperit Sant als fidels sense fer una al·lusió explícita als ritus que l'acompanyen. La carta als Romans parla, sobretot, de la «presència» de l'Esperit en els salvats. Amb el do de l'Esperit Sant, l'amor —agapé— de Déu ha estat vessat en els nostres cors (Romans 5,5). L'Esperit Sant, amb la seva llei, allibera de la llei del pecat i de la mort; així, la presència de l'Esperit en els creients és una força de llibertat, de vida, i promesa de resurrecció. És, també, un impuls per la pregària dels fills de Déu, i una ajuda per la nostra feblesa. La carta als Romans és un dels textos doctrinals més complets sobre l'acció de l'Esperit Sant en la vida dels fidels.

La carta als Efesis utilitza una referència evocadora de quelcom visible en parlar del do de l'Esperit Sant. En acabar l'himne introductori a la carta, Pau fa aquest itinerari: «En ell (Crist) vosaltres vau escoltar la paraula de la veritat, l'evangeli que us salva. En ell heu cregut i heu estat marcats amb el segell de l'Esperit Sant promès. I l'Esperit és la penyora de l'heretat que Déu ens té reservada, quan ens redimirà plenament com a possessió seva i farà que siguem lloança de la seva glòria» (Efesis 1,13-14). En aquest «ser marcats» per l'Esperit després d'acollir la Paraula hi

ha un cert paral·lelisme amb la resposta de Pere a Pentecosta (Fets 2,33-39). Més endavant, en les exhortacions, sant Pau avisa els fidels perquè «no entrin a l'Esperit Sant de Déu, que us ha marcat amb el seu segell per al dia que sereu redimits» (Efesis 4,30). La imatge del «segell» sembla implicar un sentit «constitutiu/perfectiu» al do de l'Esperit Sant. Es marca amb un segell allò que és propi, i es posa el segell a una cosa ja feta, però que demana ésser confirmada o validada. El segell, però, té una funció que va més enllà del temps present: és un senyal escatològic, que ha d'ésser reconegut en el dia de la redempció.

Déu ens confirma, ens ungeix, i ens segella

A la segona carta als Corintis, sant Pau parla del do i de la presència de l'Esperit Sant amb imatges noves, a part de la del segell. «És Déu mateix qui ens ha ungit i ens referma [en llatí: *confirmat*] en Crist, juntament amb vosaltres. Ell ens ha segellat i ens ha donat la penyora de l'Esperit en els nostres cors» (2 Corintis 1,21-22). La unció és obra de Déu, que és també «confirmadora» en Crist. Del segell de l'Esperit no es diu que estigui relacionat amb la unció.

Tanmateix, la trilogia Crist-Unció-Esperit ens acosta molt a les motivacions que, en la pràctica sacramen-

tal, han portat a reunir la unció amb el do de l'Esperit, primer de tot a Orient, però després també a Occident, fins als nostres dies. El procés seria aquest: que Jesús és l'Ungit de Déu és una afirmació de la fe evangèlica; les profecies antigues parlaven de l'Esperit Sant que ungia el Servent de Déu, i els salms diuen del Rei Messies que és ungit més que els altres. Ara bé, el que és batejat esdevé una imatge de Jesús, el Crist=Ungit. La forma de significar aquesta condició de Crist=ungit del batejat és la unció visible, sagrament de la unció invisible de l'Esperit Sant. Aquesta pràctica s'hauria reforçat enfront de la d'imposar les mans com a signe de transmissió, i la forma d'ungir hauria seguit la imatge del segell: signats en el front. Tot plegat, per significar que hom és ja un iniciat en el misteri de Crist, i només li resta entrar a participar de l'Eucaristia.

Tertul·lià (segle III) té un text sintètic del procés de la iniciació cristiana, on ell vol destacar la relació íntima entre allò que es fa en la «carn», és a dir, visiblement, i l'«ànima», és a dir, en l'esperit. «La carn és rentada perquè l'ànima quedi neta; la carn és ungida, perquè l'ànima sigui consagrada; la carn és signada, perquè l'ànima sigui protegida; la carn és posada sota l'ombra de la imposició de la mà, perquè l'ànima sigui il·luminada per l'Esperit.»

Per Eduard Brufau

El sant de la setmana

- ☐ Nascut a Forlì, nord d'Itàlia, cap a l'any 1265
- ☐ Noble anticlerical, finalment convertit
- ☐ Com a germà servita va dur una vida extremament austera
- ☐ Va morir l'any 1345
- ☐ Canonitzat per Benet XIII l'any 1726

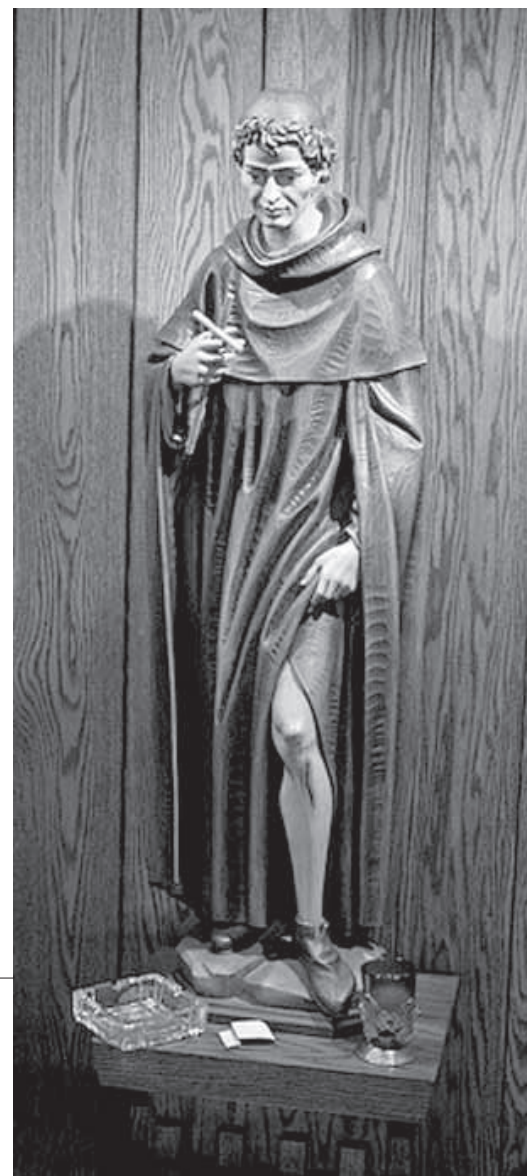
A la baixa edat mitjana els conflictes socials i polítics eren freqüents a moltes ciutats italianes, on les autoritats sovint s'enfrontaven al papat, que volia recuperar l'espai perdut segles enrere. En una d'aquestes ciutats, Forlì, una de les famílies més influents, els Laziosi, era declaradament contrària al Papa i sovint fomentava revoltes en contra d'ell. Durant un dels alçaments el jove fill de la família, Pelegrí, no va dubtar a agredir l'enviat papal, sant Felip Benizi. Aquest, però, no només no s'hi va tornar sinó que va pregar per ell, i en aquell moment el nostre sant es va convertir.

Poc temps després d'aquest fet, Pelegrí Laziosi va tenir un somni en què la Mare de Déu li deia que anés a Siena i entrés a l'orde dels servites. Ell així ho va fer, però sense fer-se mai sacerdot, i durant la resta de la seva vida va dur una existència extremament austera: com a penitència per la

seva actitud antipapal quan era jove, a part de viure en silenci i solitud, es va estar trenta anys sense seure mai. A la llarga això li va ocasionar problemes de salut greus a les cames, sobretot de circulació, que van acabar degenerant en el que avui sembla que podia ser un càncer. Els metges van optar per amputar-li la cama, però la nit abans de l'operació va tenir una visió en què Crist li tocava la part malalta. L'endemà al matí tenia la cama completament guarida.

Sant Pelegrí Laziosi també va destacar per ser un predicador fervent, un orador magnífic i un confessor molt estimat pels fidels. Va fundar una casa de l'orde dels servites a la seva ciutat natal.

Sant Pelegrí Laziosi

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(Cicle litúrgic B; ferial I) **TEMPS DE PASQUA** (Salteri: setmana 4)

MAIG

3. DIUMENGE

IV de Pasqua, Blanc. Lectures: Fets 4,8-12 / Salm 117 / 1 Joan 3,1-2 / Joan 10,11-18

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Felip i Jaume, apòstols; Alexandre I, p. i mr.; Santes, Antonina, vg. i mr.

4. DILLUNS

Fèria, Blanc. Lectures: Fets 11,1-18 / Salm 41 / Joan 10,1-10

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Silvà, b. i mr.; Florià, mr.; Gotard, b.; Pelegrí Laziosi, rel.; beat Josep Maria Rubio, prev.

5. DIMARTS

Fèria, Blanc. Lectures: Fets 11,19-26 / Salm 86 / Joan 10,22-30

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Àngel de Sicília, prev.; Amador, prev. i mr.; Martí de Fínoja, b.; Santes, Irene, vg. i mr.

6. DIMECRES

Fèria, Blanc. Lectures: Fets 12,24-13,5a / Salm

66 / Joan 12,44-50

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Domènec Savio; Justí, prev.; beat Francesc de Laval, b.; Santes, Beneta, vg.

7. DIJOUS

Fèria, Blanc. Lectures: Fets 13,13-25 / Salm 88 / Joan 13,16-20

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Sixt i Eovald, mr.; Benet II, p.; Santes, beata Gisela, rel.

8. DIVENDRES

Fèria, Blanc. Lectures: Fets 13,26-33 / Salm 2 / Joan 14,1-6

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Eladi, b.; Bonifaci IV, p.; beat Jeremies de Valàquia, rel.; Lluís Rabatà, prev.

9. DISSABTE

Fèria, Blanc. Lectures: Fets 13,44-52 / Salm 97 / Joan 14,7-14

ALTRES CELEBRACIONS: *Mare de Déu dels Desemparats.* Sants, Gregori de Berrueza, b.; Santes, Caterina de Bolonya, vg.; Casilda, vg.

Comentari de la PARAULA

Enric Benavent Vallès Pare de família

Donar la vida per viure eternament

Es passaven el dia entre animals, lluny de la gent, no anaven al Temple. Des d'un punt de vista social i religiós els pastors eren mal vistos. Però en canvi acostumaven a ser gent profunda, que sabia valorar les coses. Molts dels profetes havien estat pastors. Ells van ser els primers a rebre la notícia del naixement de Jesús. Jesús es presenta com el bon pastor. S'identifica amb un d'aquests que l'estructura social i religiosa de la seva època menyspreava. El bon pastor és una persona senzilla, profunda, que sap què és l'important en la seva vida. El bon pastor és capaç de jugar-se la vida per les seves ovelles perquè són el que més estima. Amb el convenciment que qui dona la vida per allò que estima de veritat no la perd.

Molts no van reconèixer Jesús. Malgrat això, donant la seva vida, ha aconseguit viure per sempre. «La pedra que rebutjaven els constructors, ara corona l'edifici.» Com tantes persones que, des del silenci, donen la seva vida, tenint cura d'aquell fill que té una discapacitat, dels pares que s'han fet grans, de la parella que està molt malalta, d'aquells que estan sols, dels més desafavorits... Hi ha moltes persones que diàriament donen la seva vida i passen desapercebudes per al món però, fent com Jesús, aconsegueixen viure per sempre.

El missatge de Jesús és per a tota la humanitat. La bondat de les seves paraules i de les seves accions són valors universals. «Encara tinc altres ovelles que no són d'aquest ramat, i també les he de guiar.» Jesús s'erigeix com a capdavanter, des de la senzillesa i des del compromís. Jesús no vol ser un líder espectacular a l'estil de molts líders apreciats pel món. Jesús és el bon pastor que coneix totes les seves ovelles, les blanques i les negres, i dona la vida per elles. Ho fa amb discreció, de vegades incomprens. Així viu per sempre.

LECTURES BÍBLIQUES

Diumenge IV de Pasqua

Lectura primera

Ac 4,8-12

La salvació no es troba en ningú més que en Jesucrist

Lectura dels Fets dels Apòstols:

En aquells dies, Pere, inspirat per l'Esperit Sant, digué: «Magistrats i notables del poble, si avui ens demaneu compte d'això que hem fet en bé d'un invàlid, i voleu saber qui l'ha posat bo, sapigheu, vosaltres i tot el poble d'Israel, que aquest home, el teniu a davant vostre pel poder del nom de Jesucrist, el Natzarè. Vosaltres el vau clavar a la creu, però Déu el va ressuscitar d'entre els morts. Ell és "la pedra que vosaltres, els constructors, havíeu rebutjat, i ara corona l'edifici". La salvació no es troba en ningú més, perquè, sota el cel, Déu no ha donat als homes cap altre nom que pugui salvar-nos.»

Salm responsorial

117

Enaltiu el Senyor: Que n'és de bo!
Perdura eternament el seu amor.
Més val emparar-se en el Senyor,
que posar confiança en els homes.
Més val emparar-se en el Senyor,
que fiar-se dels poderosos.

R. *La pedra que rebutjaven els constructors ara corona l'edifici.*

Gràcies, perquè vós m'heu escoltat
i heu vingut a salvar-me.

Josep M. Mas.

La pedra que rebutjaven els constructors
ara corona l'edifici.
És el Senyor qui ho ha fet,
i els nostres ulls se'n meravellen. **R.**

Beneït el qui ve en nom del Senyor.
Us beneïm des de la casa del Senyor.
Vós sou el meu Déu, us dono gràcies,
us exalço, Déu meu!
Enaltiu el Senyor: Que n'és de bo!
Perdura eternament el seu amor. **R.**

Lectura segona

1Jn 3,1-2

Veurem Déu tal com és

Lectura de la primera carta de sant Joan:

Estimats, mireu quina prova d'amor ens ha donat el Pare: Déu ens reconeix com a fills seus, i ho som. Per això el món no ens reconeix com no l'ha reconegut a ell. Sí, estimats: ara ja som fills de Déu, però encara no s'ha manifestat com serem; sabem que quan es manifestarà, serem semblants a ell, perquè el veurem tal com és.

Al·leluia

Jn 10-14

Jo sóc el bon pastor, diu el Senyor, jo reconec les meves ovelles, i elles em reconeixem a mi.

Evangeli

Jn 10,11-18

El bon pastor dona la vida per les seves ovelles

Lectura de l'evangeli segons sant Joan:

En aquell temps, Jesús parlà així: «Jo sóc el bon pastor. El bon pastor dona la vida per les seves ovelles. El qui no és pastor, sinó que treballa només a jornal, quan veu venir el llop, fuig i abandona les ovelles, perquè no són seves. És que ell només treballa pel jornal, i tant se li'n dona de les ovelles. Llavors el llop les destrossa o les dispersa. Jo sóc el bon pastor. Tal com el Pare em coneix i jo conec el Pare, jo reconec les meves ovelles, i elles em reconeixen a mi, i dono la vida per elles. Encara tinc altres ovelles, que no són d'aquest ramat. També les he de conduir jo, i faran cas de la meua veu. Llavors hi haurà un sol ramat amb un sol pastor. El Pare m'estima perquè dono la vida i després la recobro. Ningú no me la pren. Sóc jo qui la dono lliurement. Tinc poder de donar-la i de recobrar-la. Aquesta és la missió que he rebut del Pare.»

**Sant Feliu de
Llobregat**

diòcesis

Collita sacerdotal en temps de Pasqua

■ El jove Agustí Roig rep l'ordenació presbiteral a Vilafranca del Penedès

Samuel Gutiérrez
Vilafranca del Penedès

Amb l'ordenació presbiteral del jove Agustí Roig (Sant Vicenç dels Horts, 1983), l'Església de Sant Feliu de Llobregat va recollir amb alegria, el 19 d'abril passat, un dels fruits més eloqüents de la primavera sacerdotal. Presidida per Mons. Agustí Cortés, la celebració va tenir lloc aquesta vegada a la basílica de Santa Maria, a Vilafranca del Penedès, terra de vinyes i bones collites, que ha rebut el nou prevere com a veritable vinyataire dels camps del Senyor. Més de setanta capellans, diaques i seminaristes d'arreu de Catalunya es van aplegar a la capital del Penedès per compartir plegats l'ordenació d'un nou ministre al servei de l'Església. La basílica era plena a vessar, amb la presència sempre engrescadora de molta canalla i joventut, àmbits pastorals en els quals Agustí Roig, que ha esdevingut el capellà més jove de la diòcesi, ha treballat molt intensament durant tota la seva formació.

«Per a la nostra Església de Sant Feliu, l'Agustí és avui motiu d'esperança —va afirmar joïós Mons. Agustí Cortés en la seva profunda homilia—, perquè ell és per a nosaltres prolongació de la presència de l'únic pastor, de l'únic mestre, de l'únic prevere que és Jesucrist gloriós i ressuscitat!» I va afegir ple de convicció: «Avui Jesucrist pren l'Agustí, se'l fa seu, i posa un senyal al seu cor que diu: "Jesucrist, germà i pastor." Ser prevere significa pertànyer a Jesús perquè ell faci de nosaltres un instrument al servei dels germans: ell parla a través de les nostres paraules, actua a través dels nostres gestos, estima a través del nostre afecte... El prevere és presència d'un Jesús que ens

Agustí Roig va rebre l'ordenació de mans del bisbe Cortés.

ha pres i que no ens deixarà anar mai. La nostra vida ha de ser un existir per als altres, un existir per al Senyor.»

Teologia del caràcter sacerdotal

El bisbe de Sant Feliu va aprofitar l'homilia per desenvolupar de manera sintètica i molt pedagògica un dels temes que més l'apassionen: la teologia del caràcter sacerdotal segons sant Agustí d'Hipona. «El nostre patró —va afirmar Mons.

dimensió de la vida sacerdotal esdevé la clau d'interpretació d'una espiritualitat fonamentada en l'experiència de comunitat i de servei. «Ser apòstol a l'Església —va afirmar el bisbe— és ser un servidor. El servei, per a nosaltres, no és només un deure moral, sinó que és la definició de ser prevere. Nosaltres som per a la comunitat. I això significa donar tota la nostra vida pels altres: el nostre temps, la nostra salut, els nostres pensaments, la nostra cultura...» Tot i l'alegria de la donació, el

La basílica de Santa Maria es va omplir a vessar.

prelat va advertir que cal tenir molt present les temptacions de l'honor i de la vanitat, i no oblidar mai que el sacerdoti és també, en un cert sentit, «una complicació, una càrrega, perquè ens hem de cuidar de la fe dels altres i ocupar-nos seriosament dels germans.»

En el marc d'una celebració viscuda amb molta intensitat i en la qual el protagonisme es va focalitzar sobre un jove de tan sols 25 anys, Mons. Cortés va voler recordar la importància que continua tenint a l'Església el testimoni coherent de la fe: «L'Agustí avui és un benaurat, perquè ha estat capaç de creure a través dels signes de l'amor i la presència de Déu experimentats en la família, en la comunitat, en l'Església... Feliços els que són capaços de creure a través d'aquests signes de l'amor ressuscitat del Jesús viu i present en l'Església!»

MN. AGUSTÍ ROIG I MARCÈ, VICARI DE LES PARRÒQUIES DE VILAFRANCA

«Jesús és la clau de la meva vida»

—Què és el que més t'atrau del sacerdoti?

—M'atrauen moltes coses, però potser una de les dimensions que més m'impressionen és el fet de ser un home per als altres. Com deia el meu patró, sóc un cristià amb els cristians, però alhora, com a prevere, rebo la missió de fer de pont entre Jesús i els homes. A mi, Jesús m'ha omplert, és la clau de la meva vida, i sento un fort desig missioner de portar Jesús als altres. Per a mi és fonamental, és la cosa que més m'atrau: parlar de Jesús a tots aquells que vinguin a demanar-m'ho.

—Com a capellà jove, et sents especialment cridat a treballar en la pastoral juvenil?

—Fins ara m'he mogut sobretot entre els joves i de moment ho continuaré fent. És per a mi la punta de llança, el punt que més hem de treballar... Són l'Església del futur! Al mateix temps també crec que és important oferir el testimoni d'un jove que, sense cap por, pren un compromís per a tota la vida.

—Algú es pot preguntar si Déu continua cridant avui els joves al sacerdoti...

—És clar que hi crida, jo en sóc un exemple, encara que potser parla molt fluixet, a cau d'orella, i estem tan pen-

dents de tantes coses, amb tant de soroll, que no li fem cas. Potser estaria bé trobar moments de silenci, d'interioritat, per descobrir la crida de Déu sovint amagada entre tants sorolls.

—Com ha estat la teva vocació?

—La meva vocació és fruit d'una vida cristiana viscuda a la família i a la parròquia amb molta normalitat. En un moment determinat em vaig plantejar si Déu em cridava a ser capellà i vaig pensar que valia la pena provar-ho. Per això vaig anar al Seminari, per provar-ho, i la crida es va consolidar i cada vegada ho vaig tenir més clar, i fins avui, que he rebut l'ordenació sacerdotal.

—Quins són els teus referents sacerdotals?

—El meu avi va morir amb una estampa del Dr. Tarrés al costat i, per tant, tota la vida l'he tingut molt present. Més directament, ha tingut molt a veure en la meva vocació Mn. Mateu Santacana, el primer capellà que vaig conèixer i que espero que m'acompanyi tota la vida. La comunitat amb la qual ara visc a Vilafranca també ha estat molt important, així com els monjos de Montserrat i les experiències de voluntariat a Lourdes. Totes aquestes persones i espais m'han ajudat a trobar Déu a la terra i a descobrir la meva vocació al sacerdoti.

El ball de la Moixiganga

El punt àlgid de la celebració va arribar amb el ritu propi de l'ordenació: promesa de l'escollit, lletanies, imposició de les mans i pregària d'ordenació. Tot seguit el nou prevere va ser revestit amb l'estola en forma presbiteral i la casulla. Mn. Roig va rebre l'ajuda de tres preveres que han estat per a ell un referent: Mn. Mateu Santacana, rector de Sant Vicenç dels Horts; Mn. Jaume Berdoy, vicari general i rector de Vilafranca, i el P. Josep-Enric Parellada, monjo de Montserrat. La unció de mans i el lliurament del calze i la patena, així com el bes de pau, van posar el colofó a un moment molt emotiu segellat amb un sonor aplaudiment per part de tots els fidels.

Després de concelebrar la seva primera eucaristia i agrair tothom la seva presència i amicitia, Mn. Agustí Roig va rebre com a primer obsequi ben original per la seva ordenació, l'actuació, davant mateix del presbiteri, de la Moixiganga de Vilafranca, una dansa tradicional del municipi del Penedès amb una forta arrel religiosa, en la qual participa també activament el jove prevere.

ràdio estel

*la ràdio amable
al seu servei*

- Barcelona 106.6
- Tarragona 100.6
- Catalunya Central 93.7

- Girona 103.4
- Tortosa 90.1
- Garraf 96.8
- Vic 91.3

- ■ Lleida 91.5
- Cerdanya 104.4
- Seu d'Urgell 105.0
- Andorra 107.5

www.radioestel.com

● RECONCILIEM-NOS! EN ELS 70 ANYS DE LA GUERRA CIVIL ESPANYOLA

Celebracions clandestines a la presó Model de Barcelona durant la guerra civil (1)

Jesús Alturo i Perucho
Catedràtic de la
Universitat
Autònoma de
Barcelona

Deu anys abans de l'aixecament militar del 1936, el catedràtic Juan Moneva y Puyol, en un article publicat a la memorable revista *La Paraula Cristiana*, constatava dues evidències que sembla que ens costen de veure: la primera és que la guerra és una «bèstia ferotge que es nodreix de sang humana», i la segona, que aquesta «es compon de dues parts que són els combatents», sense que es pugui «glorificar una d'aqueixes parts; i molt menys les dues», car «fer una d'aquestes coses seria injustícia; fer l'altra, absurditat».

En la guerra civil espanyola tampoc no podem llorejar cap bàndol, perquè cap dels dos està lliure de responsabilitat. Mancà, en l'un i en l'altre, aquell accent persuasiu que fa reflexionar i rectificar senderes tortes, tal com volia el gran canonge Carles Cardó. I una de les conseqüències fou la cruenta persecució religiosa, amb l'incendi i destrucció de temples; la prohibició del culte, i l'encalç d'eclesiàstics i de no pocs laics catòlics; i els que no pogueren fugir, o caigueren morts o foren empresonats. Aquests darrers, al capdavant, van ser els més sortosos, sobretot si anaren a parar a la presó Model de Barcelona, a la seva cèlebre Sisena Galeria coneguda com el «Monestir» pel tipus de presoners que hi custodiava. En aquesta captivitat, hi trobaven un refugi més segur que no pas als carrers, controlats per les patrulles d'incontrolats, cosa que explica que, molta vegada, els sacerdots que rebien la llibertat la refusessin i demanessin de romandre reclusos.

I, com calia esperar, els catòlics s'organitzaren de bona hora per poder viure la seva espiritualitat entre reixes i fins celebrar-hi la santa missa. En els primers moments de la revolta, amb molta precaució; després dels Fets de Maig, amb una mica més de permissibilitat, però sempre clandestinament. Desproveïts com estaven de llibres litúrgics, servint-se de la memòria d'un monjo de Montserrat, transcriviren el cànon de la missa en llatí en petits trossos de paper que s'amagaven dins els mitjons i que substituïen, a l'hora de la celebració, el missal. Més endavant passaren a net aquests textos, copiant-los a mà, naturalment, en una llibreta amb la millor cal·ligrafia de què foren capaços i amb il·lustracions degudes a bons dibuixants, com l'aleshores novici de Montserrat Martí Ca-

nyís, que ens han arribat als nostres dies.

Qui salvà de l'oblit aquest vertader monument del culte clandestí fou Mn. Josep Ribes Ventura, prevere de l'església de Santa Maria del Pi de Barcelona, que molt encertadament batejà aquell missal com *El Missal de la Presó*. Amb ell i amb simples vasos d'alumni, que els donaven en entrar al penitenciari i que també embellien tot cisellant-los, tal com ho féu el pare escolapi Miquel Simon, i fornits de les sagrades formes i del vi per celebrar

que els passaven de l'exterior (les hòsties dins rajoles de xocolata, el vi en ampolletes dissimulades dins carmanyoles amb mongetes cuites), deien misses d'una emoció vibrant, a les quals, de vegades, s'afegia també algun carceller.

I aquesta emoció es traduïa adesiara en poesia. Si, al dir de Joan Fuster, les sagristies han estat un viver de poemes, en aquella ocasió també ho foren les cel·les, on es compongueren poemes expressió d'una gran vivència

espiritual, que encara avui ens commouen. No hem d'esperar d'aquests versos la perfecció formal dels poetes professionals que escriuen amb ploma d'àguila, però sí que hi trobarem l'expressió sincera d'uns valors espirituals ben arrecerats al cor.

Vet aquí un d'aquests poemes degut a un jove estudiant de medicina, de 25 anys, empresonat «per desafeció al règim». Es deia Magí Valls i Subirà, i el compongué a la Model el 17 de desembre de 1937:

LA CRISI ÉS UN FET

En els darrers mesos estem vivint una allau de fets que mostren com la crisi econòmica està enduint la situació de moltes famílies treballadores (com ja denunciàvem al document *Davant la crisi: Esperança, Solidaritat i Acció comunitària*, el novembre passat). Han augmentat:

- L'atur (amb dades de març del 2009: 498.352 a Catalunya i 3.605.402 a tot l'Estat).
- Els Expedients de Regulació d'Ocupació (ERO), temporals i definitius.
- Les dificultats de pagament de les petites i mitjanes empreses i dels treballadors autònoms.
- La incertesa i l'angoixa davant el futur immediat de moltes famílies.
- El nombre de famílies sense rebre cap prestació econòmica.
- Les dificultats dels treballadors immigrants per renovar les targetes de treball i residència.
- La precarietat laboral i, en conseqüència, el risc d'accidents.
- Les ajudes dels governs a entitats financeres i grans indústries.

UNA CRISI ECONÒMICA i política

La crisi econòmica, provocada per l'especulació financera, està produint una veritable crisi social i no pot amagar que també hi ha una crisi profunda de l'actual model productiu, que és insostenible: no pot centrar-se únicament en increments sostinguts del consum. Tampoc no es pot oblidar la crisi política i democràtica que s'està posant en evidència: les decisions de les grans entitats financeres i econòmiques són transnacionals, davant de les quals els Estats i els organismes internacionals no poden o no volen fer gran cosa. La desregularització, en nom de la sagrada llibertat del déu-mercader, ha estat de conseqüències devastadores perquè ha suposat una absoluta falta de control en l'economia financera.

UNA CRISI ÈTICA

Entenem, a més, que hi ha també una veritable crisi ètica. Són molts els analistes que afirmen que una de les causes principals de la situació ha estat la immoralitat dels

individus i una economia financera que ha prescindit de valors ètics i ha tingut com a prioritat una cobdícia sense límits per obtenir el màxim benefici.

Alhora, hem de reconèixer que molts treballadors i treballadores també hem interioritzat i assumit el model guanyar-gastar-gaudir a qualsevol preu, el model que continuament se'ns proposa i se'ns idealitza, reduint la vida humana a aquestes dimensions, que manifesta una veritable crisi antropològica.

En aquesta lectura dels fets, les paraules i la vida de Jesús de Natzaret segueixen sent avui un model per actuar i prendre partit. Per una banda, ens ressona amb força aquesta paràbola, autèntica fotografia de l'opulència cega i la pobresa injusta, que ens impulsa a la denúncia: *Hi havia un home ric que portava vestits de porpra i de lli i celebrava cada dia festes esplèndides. Un pobre que es deia Llàtzer s'estava ajagut vora el seu portal amb tot el cos nafrat, esperant de satisfer la fam amb les engrunes que queien de la taula del ric; fins i tot venien els gossos a llepar-li les nafres (Lc 16,19-21).*

Alhora, com l'altra cara d'una mateixa moneda, sentim la crida a canviar aquells aspectes incoherents de la nostra vida que ens fan còmplices del sistema i ens allunyen de qui pateix: *No us emmotlleu al món present; deixeu-vos transformar i renoveu el vostre interior. Viviu d'acord els uns amb els altres. No aspireu a grandeses, sinó poseu-vos al nivell dels humils. (Rm 12, 2-16)*

CRÍTICS DAVANT LA CRISI

Davant d'aquest panorama creiem, per tant, que cal:

- Una moderació salarial dels càrrecs directius i dels polítics i no només dels treballadors.
- Demanar més eficàcia i més coordinació a les administracions,

Manifest
1
PRIMER
DE MAIG
2009

amb més mitjans i recursos a les polítiques socials.

- Treballar perquè hi hagi una bona coordinació entre tots els sindicats.
- Tornar a posar a debat la necessitat del salari social i de potenciar l'ajut a un veritable desenvolupament.
- Donar prioritat a l'economia real per sobre de l'especulativa i resituar l'economia financera al servei de la real.
- Recuperar els fonaments ètics de l'economia, com la responsabilitat social, perquè estigui al servei del bé comú.
- Buscar nous models productius sostenibles i universalitzables.
- Eliminar els paradisos fiscals, veritables forats negres del sistema.
- Treballar per una refundació democràtica dels organismes internacionals on tots els països, i no sols els poderosos, puguin decidir les regles de joc que afecten tothom.
- Regenerar la política entesa com a servei al bé comú, que el subjecte de la qual siguin totes les persones sense cap distinció.
- Potenciar les xarxes socials perquè la democràcia sigui democràcia.

Cal, en definitiva, una educació integral que tingui en compte tots aquests aspectes, valori l'honradesa, l'austeritat i l'esforç, i ens faci a tots i totes corresponsables. Una educació que sigui una oportunitat de veritable creixement humà.

MOVIMENTS OBRERS CRISTIANS DE CATALUNYA I BALEARS: (ACO, GOAC, JOC, MIJAC), CAPELLANS OBRERS, RELIGIOSES/OS EN BARRIS I DELEGACIONS DE PASTORAL OBRERA DE LES DIÒCESIS DE CATALUNYA

JESÚS A LA PRESÓ

Oh Déu meu, oh Déu meu! Vostra mà tregui dels meus llavis el calze del dolor, però, si és que voleu que tot me'l begui, faci's la vostra voluntat, Senyor! Així aixecava el sacerdot ses queixes amb els ulls amarats de tant plorar mentre començà a celebrar entre reixes el sagrat sacrifici de l'altar. Les pregàries quietes s'enfilaven mormolades només a mitja veu i els ciris, com dos ulls, parpallejaven a banda i banda de la santa creu. El sacerdot pren l'hòstia i pronuncia els mots divins de la consagració, i aleshores, Déu meu, quina alegria, Jesús és un nou pres a la presó!

enguany s'han complert 80 anys dels Pactes del Laterà, que van

Exposició commemorativa

Joseph-Maria Rojo Pijoan

Des del 12 de febrer i fins al 10 de maig s'exposa al Braccio de Carlo Magno de la plaça de Sant Pere del Vaticà la mostra commemorativa *1929-2009 Vuitanta anys de l'Estat de la Ciutat del Vaticà*. L'exposició commemora la constitució del petit Estat a partir de la signatura dels Pactes del Laterà l'11 de febrer del 1929, que va significar la fi del conflicte anomenat *questione romana* entre el papat i l'Estat Italià, iniciat l'any 1870 amb la invasió dels Estats Pontificis.

El recorregut de l'exposició s'inicia amb una maqueta tridimensional de l'Estat del Vaticà, realitzada en fusta de bedoll, on hi són reproduïts tots els edificis que, a redós de la plaça de Sant Pere, el configuren.

Cinc àmbits temàtics

L'exposició està organitzada en cinc seccions que ressegueixen la història des del 1870 fins als nostres dies.

La primera part duu el títol *El Vaticà abans del 1929* i és un recull d'imatges, mapes, il·lustracions i fotografies d'entre els segles XVI i fins a inicis del XX, a partir de les quals són analitzades les modificacions urbanístiques i topogràfiques del Vaticà fins a mitjans del segle XIX. També es mostra una cartografia inèdita provinent de la Biblioteca Apostòlica, de la Fàbrica de Sant Pere i del Governatorat, seu administrativa de la Santa Seu.

Pius XI (1922-1939) fou el gran artífex i veritable ànima de la configuració de la Ciutat-Estat del Vaticà. Per això el segon dels àmbits de l'exposició està dedicat a la seva persona. Es fa, també, una mirada retrospectiva a l'etapa prèvia a la seva elecció papal, quan des dels càrrecs de prefecte de la Biblioteca Vaticana i de la Biblioteca Ambrosiana de Milà va conrear relacions amb el món de la cultura i es va convertir en un infatigable «fundador i constructor» de seminaris a Itàlia. En aquesta secció destaquen, entre altres, un bella capa pluvial procedent de la manufactura de Como i la seva mitra de pontífex.

Els Pactes del Laterà i la construcció de l'Estat

Sota el nom de Pactes Lateranenses són coneguts el Tractat i el Concordat signats al Palau de Sant Joan del Laterà pel cardinal secretari d'Estat Pietro Gasparri i el cap del govern italià Benito Mussolini. En la mostra s'hi exposen documents inèdits relatius al diferents intents de tractats internacionals anteriors a l'any 1929. L'original del Tractat definitiu, conservat a l'Arxiu Secret Vaticà, és exposat per primera vegada al públic amb els annexos relatius a les zones extraterritorials establertes en els acords. En aquest apartat és possible reviuir el moment de la signatura del tractat en la reconstrucció que s'ha fet de la taula i de la sala del palau del Laterà, protagonistes del fet. Una rica documentació fotogràfica provinent dels arxius pontificis dona testimoni de diferents moments històrics dels acords, com la ratificació dels acords del 7 de juny de 1929, la primera audiència del cos diplomàtic, o la visita de la família reial italiana.

Pius XI havia afirmat que la sobirania territorial era una condició universalment reconeguda

Escut commemoratiu dels 80 anys dels Pactes.

Maqueta tridimensional de l'Estat del Vaticà.

Mitra de pontífex de Pius XI.

Original del Tractat de Letrà.

L'exposició aposta per la recreació d'una època.

ELS PACTES DEL LATERÀ

Els pactes lateranenses van ser el conjunt d'acords diplomàtics entre el regne d'Itàlia i l'Estat del Vaticà signats l'11 de febrer del 1929 per Mussolini i el secretari d'Estat, cardinal Gasparri, pels quals es posava fi al conflicte entre la Itàlia unificada i els Estats Pontificis, desapareguts de fet amb l'ocupació de Roma el 1870. Comprendien tres documents: un tractat polític reconeixent l'Estat del Vaticà, un concordat i una convenció financera. Pel primer era suprimida la llei de garanties del 1871, no acceptada per Pius IX, i reconegut l'Estat del Vaticà. El concordat signat va representar l'acceptació de l'Església catòlica com a oficial de l'Estat italià, les escoles confessionals, la validesa dels matrimonis canònics, etc. Desaparegut el feixisme, la República ratificà el concordat, tot i que posteriorment se n'ha plantejat la renovació, sobretot d'ençà de l'aprovació de la llei del divorci (1970). El tercer document era el lliurament d'una quantitat en efectiu en concepte de reparacions per les requisites i els perjudicis causats amb l'ocupació de Roma i altres territoris dels antics Estats Pontificis.

N POSAR FI ALS CONFLICTES ENTRE LA ITÀLIA UNIFICADA I LA SANTA SEU

iva de l'Estat del Vaticà

al de l'Estat del Vaticà.

Reconstrucció de la taula on es van signar els pactes

nservat a l'Arxiu Secret.

També s'inclouen un seguit d'objectes curiosos.

Primer micròfon que va fer servir Pius XI.

La mostra restarà oberta fins al 10 de maig.

com a indispensable per a qualsevol sobirania jurisdiccional, un territori sense el qual aquesta sobirania no podria sostenir-se perquè no tindria on recolzar-se. L'endemà mateix de l'11 de febrer del 1929 començaren a crear-se i a construir-se les estructures i les infraestructures necessàries: el Governatorato, l'Estació Ferroviària, la Ràdio, el servei de Correus, els Museus, l'Acadèmia de les Ciències i el parc mòbil. A la mostra s'hi exposa, com a curiositat, un automòbil Citroën model Lictoria amb un tron al seient del darrere utilitzat pel Papa durant els recorreguts.

En aquests anys també es va construir la residència d'estiu de Castelgandolfo. Tant els processos de construcció d'aquests edificis com el que va representar per l'Estat naixent la seva posada en funcionament està a bastament exposat amb els projectes originals de molts d'ells. L'exposició també recull un seguit d'objectes que no deixen de ser curiositats. Així, es pot veure a escala reduïda una rèplica de la primera locomotora de vapor que va entrar a l'estació ferroviària del Vaticà. Pius XI va intuir l'importància dels mitjans de comunicació i va promoure, amb la col·laboració de Guglielmo Marconi, la posada en marxa de la primera estació de Ràdio Vaticana. A la mostra es pot veure, a part d'altres aparells electrònics històrics, el micròfon mitjançant el qual Pius XI va adreçar el primer radiomissatge.

La ciutat Estat va ser construïda a partir dels projectes que havia dissenyat l'arquitecte piemontès Giuseppe Momo i dels treballs constructius de l'enginyer Leone Castelli. Les obres es van dur a terme en molt pocs anys, mitjançant la creació d'una Comissió d'Obres Públiques.

Dicasteris i oficines de la Ciutat del Vaticà s'exploren en l'exposició a través d'una documentació fotogràfica de l'època i a través de les medalles commemoratives, però sobretot pels nombrosos projectes arquitectònics amb dibuixos i maquetes dels edificis.

Gràcies a l'espai multimèdia integrat a la mostra es permet recrear en profunditat la construcció d'alguns edificis i que, altrament, hauria necessitat una àrea d'exposició gegantina.

Els altres pontificats

El llarg període històric transcorregut entre la mort de Pius XI (1939) i els nostres dies estan representats simbòlicament amb els retrats dels sis papes que el varen succeir provinents de la col·lecció dels Museus Vaticans: Pius XII, Joan XXIII, Pau VI, Joan Pau I, Joan Pau II, i l'actual Benet XVI.

La mostra es tanca amb la *Civitas Vaticana*. Es tracta d'una representació de la planta actual de la ciutat-estat gravada amb aiguafort i burí sobre coure i impresa en una edició limitada de només 330 exemplars. L'obra, dissenyada per Pierluigi Isola de la Biblioteca Vaticana, vol ser la imatge simbòlica de la Ciutat del Vaticà del segle XXI, com el mapa de l'Estat de la Ciutat del Vaticà de Lorenzo Tealdy ho fou l'any 1929.

L'exposició ha estat promoguda pel cardenal Giovanni Lajolo, president del Governatorat, i pel seu secretari general, Mons. Renato Boccardo, i ha comptat amb l'assessorament d'un comitè científic integrat per personalitats de diferents dicasteris del Vaticà, coordinats per la Dra. Barbara Jatte, de la Biblioteca Vaticana.

LLEIDA

Festa de la Divina Misericòrdia a la catedral

■ L'Apostolat va distribuir un miler d'imatges del quadre

Jordi Curcó / Lleida

La catedral de Lleida va acollir un any més a la tarda del primer diumenge de Pasqua la festa de la Divina Misericòrdia. Es va iniciar amb l'exposició del Santíssim Sagrament, per continuar amb el rés del Rosari i l'acte de consagració, per acabar amb una eucaristia presidida pel vicari general, Mn. Joan Ramon Ezquerra, concelebrada pel degà i capítol catedral i altres preveres diocesans. La celebració va ser solemnitzada per la coral de les veus infantils del Col·legi Mater Salvatoris de Lleida. El vicari general en la seva homilia es va referir a la festa joiosa de la Divina Misericòrdia. Va recordar el papa Joan Pau II, que la va instituir l'any 2000, i va destacar-ne la celebració en l'octava de Pasqua. Mn. Ezquerra va dir que Déu té com a nom Pare i com a cognom «Pare Misericordiós», tot afirmant que Jesús és la imatge i la faç d'aquesta misericòrdia de Déu Pare.

Finalitzada la celebració, el quadre de la Divina Misericòrdia, pintat ja fa uns quants anys per les Carmelites Descalces del monestir del Sagrat Cor de Jesús de Lleida, que havia estat col·locat durant

Josep Manel Prada

Processó de retorn del quadre de la Divina Misericòrdia a la capella lateral de la catedral de Lleida.

tota la jornada en un lateral del presbiteri, fou retornat en processó i portat per joves membres de l'Apostolat a una de les capelles laterals de la catedral on rep culte. En aquest indret també es va venerar la relíquia de la religiosa santa Faustina Kowalska, que va tenir la visió de la Divina Misericòrdia.

L'Apostolat de Lleida, amb motiu de la festa, va distribuir entre els molts fidels que acudiren a la catedral una postal de

gran format amb la imatge de la Divina Misericòrdia. Les postals havien estat benèides pel bisbe de la diòcesi, Mons. Joan Piris, en l'Eucaristia del primer dia del tridu de preparació a la festa, que va tenir lloc a la parròquia de la Mare de Déu del Pilar, on té la seva seu l'Apostolat.

Marta Figuera, destacada membre de la comissió que ha organitzat un any més la festa, va manifestar la seva satisfacció per la solemnitat i devoció amb què s'han celebrat tots els actes religiosos en honor de la Divina Misericòrdia, i va destacar l'alta participació de fidels. «Cada vegada és més coneguda i celebrada», va dir.

Marta Figuera va recordar, a més, que tots els primers divendres de mes, d'octubre a juny, a les 17.45 h, tenen lloc a la parròquia del Pilar de Lleida els actes propis dels Divendres de la Divina Misericòrdia: l'exposició i adoració del Santíssim Sagrament, el rés de la Coroneta de la Divina Misericòrdia i la Santa Missa. La devoció ha arrelat a Lleida.

TARRAGONA

Alcover es prepara per celebrar les festes decennals de la Mare de Déu del Remei

Joan Boronat / Alcover

A la vila d'Alcover, a la comarca del Baix Camp, gairebé tot és a punt per viure amb intensitat i devoció les segones festes decennals de la coronació de la Mare de Déu del Remei. Es van instaurar per commemorar la primera baixada de la imatge de la Verge, de l'ermita fins a l'església parroquial, que es va fer l'any 1989, quan es va coronar la Mare de Déu del Remei, tal com era abans de la guerra civil.

Els alcoverencs ja poden adquirir els domassos creats especialment per a l'ocasió, a fi i efecte d'engalanar els balcons de les cases, entre els dies 3 i 17 del proper mes de maig, mentre durin els actes de les decennals, per bé que prèviament s'hauran presentat els nous goigs de la Verge i un petit opuscle que recull els antics gojos de la Mare de Déu del Remei.

Dels actes programats destaca la baixada de la imatge, en processó, des de l'ermita fins a l'església de l'Assumpció, que tindrà lloc el diumenge dia 3 de maig, a partir de les 17.30. A la cruïlla amb la carretera de Mont-ral serà rebuda per l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol, i pels alcaldes d'Alcover, el Milà la Masó i el Rourell, seguit de missa amb ofrenes. Durant la setmana hi haurà més ofrenes per part de diferents col·lectius i entitats, amb eucaristia inclosa, fins a arribar al dissabte en què l'arquebisbe administrará la Confirmació. El diumenge dia 10 al vespre es farà una processó pel centre antic, acompanyada dels armats i banda de música.

Els actes religiosos i ofrenes tindran continuïtat fins al dia 17, quan, a les sis de la tarda, es retornarà la imatge de la Verge a l'ermita.

SOLSONA

Professió d'una novícia carmelita al santuari de Fàtima de Tàrrrega

Ramon Estany / Tàrrrega

El diumenge segon de Pasqua, el dia 19 d'abril, va fer els seus vots simples Margaret Nduku Mutuku, de Kenya. L'Eucaristia va ser presidida pel P. Andreu M. Guim, carmelita, delegat de monges, i rector de Santa Joaquina de Vedruna, de Barcelona. L'acompanyaven set sacerdots, entre ells el delegat de la Vida Consagrada al bisbat de Solsona, el P. Sesma, i un diaca, Mn. Raül Aguilar. Margaret, després de contestar «sí, ho vull», al celebrant que li preguntava si estava disposada a consagrar-se a Déu i a cercar la caritat perfecta segons la regla i les constitucions de l'orde carmelita, va formular la professió fent els vots de castedat, pobresa i obediència. Seguidament va rebre

els signes de professió religiosa: el vel, la capa blanca, els llibres de la Regla i Constitucions, i la Litúrgia de les Hores. Acabada la missa es va dirigir als presents donant gràcies a Déu pel do rebut, i als assistents per la seva companyia i pregària.

CONFERÈNCIES SOBRE SANT PAU A LA CATEDRAL DE BARCELONA

El Sr. Cardenal Arquebisbe de Barcelona convida tots els diocesans a les tres conferències organitzades amb motiu de la celebració de l'Any de Sant Pau a l'arxidiòcesi i que tindran lloc a la catedral els dies indicats a les 19.30 hores.

4 DE MAIG: *Sant Pau, comunicador de l'evangeli en un món global*, pel Dr. Andrea Riccardi, fundador de la Comunitat de Sant'Egidio.

11 DE MAIG: *Sant Pau: una vida en Crist. Dimensió teològica i mística*, pel Dr. Jordi Sánchez Bosch, professor emèrit de la Facultat de Teologia de Catalunya.

18 DE MAIG: *Sant Pau, presoner i màrtir a Roma*, pel Dr. Giovanni M. Vian, director de L'Osservatore Romano.

Ràdio Estel i Ràdio Principat emetran les conferències el mateix dia a partir de les 21 h

MALLORCA

La gran família de Càritas peregrina a Lluc

■ La trobada va acabar amb un dinar a l'acolliment del santuari

Cristina Sánchez
Lluc

Després d'una setmana de pluja i fred quasi més hivernenc que no pas primaveral, el matí del dissabte 4 d'abril tota la gran família de Càritas pujà a Lluc. Una mida amb les quatre barres de Mallorca i la imatge de la Mare de Déu de Lluc era el distintiu per a tots els pelegrins de Càritas que hi anaren arribant a partir de les 11.30 h. A la plaça del Lledoner, tots els membres de la institució marcaren les pròpies mans damunt de dues grans pancartes que serien la referència permanent del sentit de la trobada: amb les mans de tots construïm Càritas de colors. Més tard, a la basílica va tenir lloc la celebració presidida pel bisbe, Mons. Jesús Murguì. Una celebració internacional i oberta, feta pregària als peus de la Mare de Déu de Lluc. El silenci, la paraula, el gest i el cant expressaren el mateix contingut de la pancarta: amb les mans de colors pregàvem junts per la pau.

A continuació un dinar de fraternitat donava un to de companyonia a tots els participants que estaven escampats per tot l'entorn de l'acolliment de Lluc: ensaïmada o coca de quarto amb un gelat creaven lligams d'unitat i proximitat entre els voluntaris,

Joves kenyans van fer un espectacle d'acrobàcia.

treballadors i participants als programes. Acabat el gelat tota la gent va ser cridada a dins el mateix acolliment per expressar en to encara més festiu el goig ja manifestat al llarg de totes les hores que es duïen compartides. Un bon animador, un grup d'acrobàcia de joves kenyans i un conjunt de cant de Bolívia posaren el darrer toc de color i festa a tota una diada lluminosa i alegre.

Acabada la jornada lúdica, tot Càritas havia compartit una festosa pujada a Lluc i els cors de les 700 persones que havien pujat tornaven a casa seva satisfets d'una jornada compartida amb explosió de multiculturalitat i bona ciutadania. Els objectius s'havien acomplert: compartir al santuari de Lluc l'alegria de pertànyer a la gran família de Càritas Mallorca.

Foto de família dels assistents a l'acte.

Caixa Colonya de Pollença presenta la memòria 2008

C.S. / Pollença

La Cambra de Comerç va acollir el 7 d'abril l'acte de lliurament de les subvencions de l'estalvi ètic amb l'assistència del president de la Fundació Guillem Cifre de Colonya, Josep A. Cifre, dels membres del Comitè Ètic i dels representants de les entitats beneficiàries. A la vegada, l'acte va servir per presentar la memòria 2008 de l'entitat, on podem constatar que, gràcies a la solidaritat dels clients de l'Estalvi Ètic de Colonya, 55 entitats de les illes reben subvencions per import de 118.650 €.

La major part d'aquestes donacions es destinen a actuacions de caire social i assistencial. Una solidaritat que va en augment. Respecte de l'any anterior, l'import destinat a causes socials de l'Estalvi Ètic de Colonya-Caixa Pollença l'any s'ha incrementat en un 18,72% i arriba a 158.837 €. Aquests fons provenen de les donacions que fan els clients (un 95,8%), de l'assegurança solidària (8%), del Pla Ètic i Solidari (0,3%) i d'interessos d'imposició a termini (0,5%).

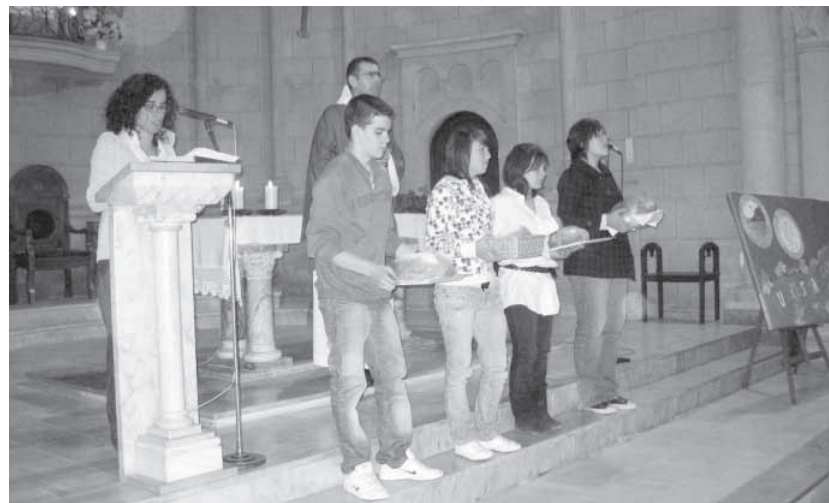
L'Assegurança Solidària i el Pla Ètic i Solidari són dues iniciatives més que Colonya va posar en marxa el 2007 per reforçar el projecte de l'Es-

talvi Ètic, una iniciativa pionera a Espanya en el món de les finances que permet la inversió en projectes que afavoreixen la cohesió social i el desenvolupament sostenible. El Comitè Ètic va acordar distribuir els doblers en 55 subvencions per un import total de 118.650 € en 55 subvencions a diferents entitats il·lenques que treballen en l'àmbit assistencial, l'economia social, el camp de la cultura i la sostenibilitat i medi ambient. A la vegada, 40.187 € aniran destinats al Fons de Solidaritat per a Ajudes i Emergències.

Aquest 2009 es compleix el desè aniversari de l'Estalvi Ètic, una iniciativa pionera a l'Estat i capdavantera a Europa, i en el qual sens dubte les conseqüències de la globalització financera deixen sentir de forma ben evident els seus efectes. En aquest context els impulsors de la iniciativa consideren motiu de satisfacció poder constatar que les finances ètiques, aquesta manera particular d'entendre el negoci que ve practicant Colonya des dels seus orígens, generen tot un conjunt de sinergies positives que reforcen el seu esperit de servei a la societat i que són perfectament compatibles amb el compliment dels requeriments de tota entitat financera moderna.

SOLSONA

Trobada dels alumnes de 2n d'ESO de les escoles cristianes

R.E. / Solsona

El dia 12 de març, aproximadament uns 200 joves de segon d'ESO del bisbat es van aplegar a Solsona provinents de Cardona, Solsona, Navàs i Mollerussa. Van fer cap a la capital del Solsonès amb l'objectiu de conèixer-se, descobrir la festivi-

tat del Corpus tal com se celebra a Solsona i reflexionar sobre què vol dir la presència de Crist enmig nostre. Va ser una trobada atapeïda d'experiències de tot tipus i s'ha d'agrair la implicació dels alumnes i professors de l'escola de Solsona en la preparació. Sense aquesta implicació, la trobada no hauria estat tan reeixida.

Assemblea de Càritas a Mollerussa

Ramon Estany / Mollerussa

El dissabte 4 d'abril a la ciutat de Mollerussa, presidida pel bisbe Jaume Traserra i amb l'assistència d'unes 65 persones, es va celebrar l'Assemblea diocesana de Càritas als locals del casal parroquial.

El director, Josep M. Castelló, va donar la benvinguda als assistents i va agrair a la Càritas parroquial de Mollerussa la bona acollida. Va manifestar que Càritas és l'Església i l'Església és Càritas. Castelló va fer esment a les cartes pastorals que el bisbe Jaume Traserra va dedicar a Càritas, especialment la del temps de Quaresma. I per acabar va desitjar una assemblea ben profitosa compartida amb amistat i joia i a la llum del projecte de Déu sobre el món.

La secretària, Roser Rubinat, va llegir els acords de l'acta que va ser aprovada i va presentar la memòria diocesana de l'any 2008. Rosend Lloreta, administrador de Càritas diocesana, va comentar breument el compte de pèrdues i guanys de l'any 2008, amb un resultat positiu. Seguidament, es va presentar en *power point* el resum del treball fet sobre el Projecte de Consolidació Orgànica de Càritas

i també es va presentar el pla de formació que volen tirar endavant: formació general, en l'àmbit diocesà, i formació específica dels voluntaris per programes. Per tot això es crearà una coordinadora general formada per la Comissió d'Animació i un responsable de cada zona.

A continuació es va donar pas a una xerrada a càrrec d'Eduard Fonts, psicòleg, psicoterapeuta i teòleg, que portava com a títol *El nostre repte: acollir i sentir-se acollit*. L'esquema de la xerrada va ser: *Presentació, identitat i acolliment; Complexitat de la comunicació personal i grupal; Necessitats interpersonals en la integració d'un grup; Distorsions i mecanismes de defensa en les relacions personals; i Actituds bàsiques d'acolliment*. Eduard Fonts va acabar dient que l'actitud més important de l'acolliment és la humilitat, «reconèixer que no ho sé tot».

Tot seguit, es van dirigir cap a l'església parroquial per celebrar l'eucaristia presidida pel bisbe i concelebrada per alguns mossens del bisbat. Un cop acabada l'eucaristia, van anar al col·legi de La Salle, on amb un dinar de germanor van donar per acabada l'assemblea.

BARCELONA

«La vida és vocació perquè la realitat és provocació»

■ **Paolo Martinelli, president de l'Institut Franciscà d'Espiritualitat de la Universitat Antonianum de Roma**

Fra Josep Manuel Vallejo

Paolo Martinelli, frare caputxí, és docent en Teologia Dogmàtica i president de l'Institut Franciscà d'Espiritualitat de la Universitat Antonianum de Roma, i professor de Teologia Fonamental a la Gregoriana. Ha participat com a assessor en el darrer Sínode sobre la Paraula de Déu.

—**Vostè ensenya Teologia dels estats de vida, teologia de la vocació. Com es pot animar la vocació dels cristians?**

—Aquesta és una pregunta molt important. De fet, no cal insistir en les vocacions particulars: la vida consagrada, el sacerdoci, és important però és una conseqüència de la vocació cristiana. El més important és descobrir que la vida és vocació. Instant a instant. Això no es té prou en compte i pot explicar per què no hi ha vocacions. No hi ha vocacions perquè no sentim la vida, en tot moment, com a vocació, no ens sentim interpel·lats, no ens sentim cridats per Déu a través de la realitat. Això és conseqüència de la cultura tecnicocientífica en què l'home té la impressió de construir-se ell tot sol. La relació amb la realitat fa descobrir absolutament que la vida és vocació. Tots els moments són relació amb el Misteri de Déu que em dona la vida, que em fa reaccionar. Quan en parlo a classe sempre dic: «La realitat em crida, quan veig una cosa em colpeix, hi ha una paraula de Déu que em convida a respondre-li.» S'ha de veure tot com una crida: un esdeveniment, una persona, un fet, una paraula. La vida és vocació perquè la realitat és provocació.

—**Però això implica una sensibilitat, uns ulls oberts...**

—Sobretot una simplicitat... Educar-se en la simplicitat. De fet, el nen és el primer que es deixa provocar perquè és simple, tot l'atrau, tot el crida. És important educar el nostre cor a la simplicitat pel que succeeix, que aprenguem a sentir, a trobar una simplicitat de l'esguard, de la mirada. Els nostres projectes ens tanquen una mica, ens fan de barrera i no trobem la realitat. La realitat és el lloc on Déu em parla, el lloc de la meua vocació és el contacte amb la realitat.

—**I com educar aquesta simplicitat?**

—Aquesta és una bella pregunta. Hi ha un teòleg que es diu Jungmann, de la teologia del kerigma, que deia que l'educació és introduir la persona en la relació amb la realitat, i això em sembla molt important també des del punt de vista vocacional. Perquè no es tracta de fer un discurs religiós separat de la vida, sinó d'acompanyar com un amic, com un pare, a mirar i descobrir la realitat tal com és. Ens eduquem si tinc algú amb qui mirar plegats la realitat, és tal com feia Jesús amb els seus deixebles. Els deixebles preguntaven: «Per què això és així?» I llavors

Jesús els introdueix a mirar la realitat d'una forma diversa. Els deixebles quedaven colpits de com Jesús pregava, com mirava els malalts, com mirava la pecadora... I Jesús els introduïa en una relació distinta amb la realitat. Això demana ser testimonis vivents d'una manera diversa de veure la realitat. A Itàlia es fa l'animació vocacional d'una manera amb la qual jo no em sento gaire identificat, perquè moltes vegades et situa fora de la vida. El problema és descobrir que la meua vida és vocació en relació amb tota la realitat. L'animació vocacional ha de ser aquest acompanyament (mirar plegats) que m'ajudi a descobrir que Déu em crida a través de la realitat. Sant Francesc és així al llarg de tota la seva vida en la seva vocació. Parteix del leprós i acaba en el Càntic de les Criatures. Tot és relació amb la realitat.

—**Però això demana no fugir de la creu, del dolor...**

—El dolor és el que ens ensenya a estar veritablement en la realitat. Introdueix un aspecte concret de la realitat. Si l'home està tota la vida sense experimentar dolor, roman en un món abstracte, no real, una fantasia. Sant Francesc ha experimentat aquest itinerari i els seus primers projectes cavallerescos, de fer grans coses, era una manera de no estar en la realitat, de fugir-ne. Això s'assembla a la manera com funcionen els joves d'avui, grans ideals però fugen de la realitat. L'avantatge de Francesc és que davant del dolor no s'escapa. Hi ha avui dia una certa religiositat que és una mena de fantasia. D'altra banda els nostres sants ens ensenyen que la religiositat és estar en la realitat. Déu habita dins de la realitat i també dins de les ferides de la realitat.

—**Vostè parla en la seva tesi doctoral que la creu és el camí per arribar a la Trinitat, com ho hem d'entendre?**

—Ho trobem en l'evangelisme de sant Joan, que, a diferència dels altres evangelistes, mira la Creu a la llum de la Resurrecció. El que més m'ha colpit quan estudiava aquesta realitat va ser que l'amor sap abraçar la diferència, sap abraçar la distància. En aquest sentit trobem la relació entre la Creu i la Trinitat. Déu és Trinitat, és a dir, és relació, però dir que Déu és relació vol dir que necessita espai. Estimar l'altre vol dir acceptar que l'altre sigui fins i tot distant. L'encontre amb l'altre no és només fusió, és acceptar l'alteritat. El misteri de la Trinitat ens ensenya que l'altre és bo, no és un estrany. L'altre està en Déu, Déu és Trinitat perquè l'altre és original, no hi ha el Pare sense el Fill. I d'aquí aquesta capacitat de l'amor d'abraçar la

diferència. És el que ens mostra el Misteri Pasqual, Déu abraça la llunyania de l'home pecador. Mentre abraça l'home pecador, ens fa veure aquesta forma de l'amor que sap afirmar la diferència. L'amor sap abraçar aquell que està lluny, en aquest sentit la creu, que és una llunyania de Déu, en realitat mostra la unió amb Déu. Perquè l'amor és fins i tot capaç d'abraçar aquell que és llunyà. En aquest sentit m'ha colpit molt el fet que sols un Déu trinitari és un Déu que pot morir a la creu, és un Déu en què l'altre és afirmat com a positiu. Així es comprèn el misteri del Déu que es fa carn i pren el lloc del pecador. És com allunyar-se de si mateix per abraçar l'home en la seva contradicció. Si fos un Déu solitari no podria abraçar la condició de l'home.

—**Com ens hem de situar els cristians en la nostra Europa secularitzada?**

—El tema de la secularització té un

aspecte que avui demana una interpretació diversa. Fa cinquanta anys el fenomen de la secularització estava més delineat, més clar, significava l'èxit de la modernitat a partir de la fi de la cultura medieval, la cultura a l'entorn de l'única fe cristiana. Surt la idea de «viu com si Déu no existís». Aquesta és la síntesi del procés de la secularització. Molts sociòlegs avui ens diuen que aquesta idea ja no està present, hi ha un retorn a vegades contradictori de l'element religiós, fins i tot elements de superstició. També hi ha fenòmens sorprenents com el fet que després de la mort de Joan Pau II, sense que ningú no ho hagués organitzat, van venir a Roma cinc milions de persones. Quan va morir Pius XII no va passar res de semblant. És un fenomen, si més no, contradictori.

Però hem d'estar molt atents i valorar molt aquest procés de la secularització en el sentit de la descoberta de la subjectivitat i, per tant, de la llibertat. Ens cal mostrar que l'experiència religiosa no va en contra de la llibertat, ja que, de fet, el tema fonamental que ens posa davant la secula-

rització és el de la llibertat. És la descoberta que l'home és un subjecte capaç de prendre decisions. Aquest element important potser ha estat oblidat, perquè de vegades la cultura cristiana ha posat dificultats davant del tema de la llibertat, cosa estranya ja que la Bíblia està plena de referències que parlen de llibertat.

D'una banda, el món modern ens proposa l'home amb capacitat de prendre decisions, mentre que, de l'altra, la secularització no sap respondre al tema de la llibertat. L'ha alliberat de condicionaments, però després no sap què fer-ne. L'ha redescoberta però després no la sap utilitzar. Un senyal típic d'això és que avui no es prenen decisions. Es posa tot l'esforç a redescobrir la llibertat i ara tenim por d'utilitzar-la. Aquest és un punt on l'experiència cristiana té molt a dir. Els cristians no tenim por del tema de la llibertat, pensem en sant Pau: «La llibertat ens farà lliures», «La llibertat dels fills de Déu...». En aquest sentit cal redescobrir que la modernitat és un guany per al cristianisme, cal redescobrir la potència de la fe que dona força a la llibertat, perquè la llibertat abandonada en si mateixa va en crisi.

—**La comunitat cristiana com s'ha de situar en el món actual? Com una minoria viva?, com un grup que s'oposa a la cultura dominant?**

—Penso que aquesta alternativa no respon a la realitat actual, penso que som davant d'una cosa inèdita. Les dues imatges de la minoria i de la cristiandat són una mica antigues. Prefereixo la imatge de ser presents en les circumstàncies tal com són. Si som molts o pocs això no ho sé, ho decidirà Déu. L'important és el testimoni, deixar-se interpel·lar i, a la vegada, interrogar. En aquest diàleg tots tenim molt a guanyar. La modernitat pot trobar en el cristianisme coses que no pensava poder-hi trobar i el cristianisme pot trobar coses que havien estat una mica oblidades dins de la modernitat. Cal arriscar-se a tornar al contacte d'aquestes dues coses que s'havien separat: la fe i la vida.

Tornar a trobar la manera d'interrogar l'altre. Perquè la pregunta ens fa créixer a tots. El cristianisme té necessitat de la figura del testimoni que descobreix l'encontre amb Crist en l'encontre amb l'altre. No és època de contraposicions ni de sincretismes. El testimoni amable inclou la relació i la identitat, és una identitat relacional, una identitat que es descobreix en la relació. No sé si serem pocs o molts, tant és. Però el que és clar és que hem d'arriscar-nos a ajuntar dues coses que s'han separat, la fe i la vida real.

—**Què aconsellaria als cristians per viure el seu cristianisme d'una manera autèntica, a fons?**

—És necessari tornar a verificar la fe, no donar-la per descomptada. Verificar l'encontre amb el Senyor, amb l'Evangeli. Verificar que visc una vida bona, he de tocar-la amb les mans, no pot ser una convicció abstracta. És com quan Pere diu davant de Jesús: «Fora de tu no trobem paraules de vida eterna.» Es tracta de verificar la bellesa del cristianisme, de tornar a sentir-ne el sabor que ens fa exclamar: «Val la pena!»

BARCELONA

La Setmana Tràgica cent anys després

■ Els dies 5, 6 i 7 de maig se celebrarà un congrés històric sobre els fets del 1909

Fra Valentí Serra de Manresa*

En el mes de juliol d'aquest any s'escau el primer centenari dels fets de la Setmana Tràgica. La Biblioteca Balmes, amb el suport i la col·laboració de la Facultat de Teologia de Catalunya i altres institucions culturals de casa nostra, celebrarà, si Déu vol, els dies 5, 6 i 7 de maig un congrés històric sobre l'impacte de la Setmana Tràgica en la perspectiva que ofereix el primer centenari dels esdeveniments. Aquest congrés comptarà amb la presència d'especialistes de renom internacional com ara els historiadors Cristóbal Robles, Nazario González, José Andrés-Gallego, Ramon Alberdi, Joan Florensa, Pedro Álvarez Lázaro, Josep M. Figueras, Fernando García-Sanz, Josep M. Benítez, Ernest Zaragoza i Ramon Corts entre molts d'altres que reflexionaran a propòsit de la transcendència d'aquelles jornades caòtiques i revolucionàries que marcaren decisivament la història social i política de la Catalunya del mil nou-cents. En la sessió inaugural, presidida pel cardenal-arquebisbe de Barcelona, Lluís Martínez Sistach, hi haurà una conferència de l'historiador Joan B. Culla, i en la sessió de cloenda hi haurà un parlament de Mons. Sergio Pagano, prefecte de l'Arxiu Secret Vaticà.

La forta oposició popular a la guerra del Marroc donaria lloc als estralls de la Setmana Tràgica en diverses poblacions de casa nostra, talment el fruit d'una revolta popular de signe anarquista (marcadament antimilitarista i, sobretot, anticlerical). Els avalots començaren a la ciutat de Barcelona el 26 juliol del 1909 en contra de la voluntat governamental de ressituar-se colonialment al Marroc (on Espanya tenia forts interessos miners a la zona del Rif), a través d'un contingent expedicionari format per més de quaranta mil homes, en gran part reservistes casats i amb fillada, i majoritàriament fills de Catalunya. Aquesta mesura del general Linares, ministre de la guerra del govern de Maura, fou vista com una provocació en contra de Catalunya. Per això el 26 de juliol de 1909 els catalans organitzaren una vaga general com a mostra de protesta per la guerra del Marroc. Aquesta mobilització popular de caire antimilitarista es desbordà, però, en uns fets marcadament revolucionaris coneguts com la Setmana Tràgica.

Anticlericalisme i insurrecció popular

El juliol de 1909 la protesta dels vaiguistes superà les previsions inicials, i fou desviada cap a un moviment anàrquic de fort signe anticlerical. Més enllà d'una aturada general, els fets prengueren un caire insurreccional imprevist, àdhuc amb morts i ferits. El poble es féu amo del carrer, i en un context de marcades ten-

Església de Santa Madrona (Poble Sec).

dències antireligioses fins i tot hi hagué una víctima, immolada *in odium fidei*, en la persona del religiós marista Lycarion, director de l'escola marista del Poblenou de Barcelona, occit el dia 27 de juliol de 1909. El germà Lycarion (François-Benjamin May) era de nacionalitat suïssa. En morir tenia 38 anys, i en feia tres que era director de les escoles del Patronat Obrer del Poblenou.

En aquesta mateixa circumstància històrica, i a causa d'una ferida de bala, morí el guardià, o superior, del convent de framenors de la Unió Lleonesa del carrer de Santaló de Barcelona, el franciscà Ramon M. Usó i, també, el rector de la parròquia de Santa Maria del Taulat (al Poblenou de Barcelona), el reverend Ramon Riu i Ceriola, que morí asfixiat dins l'església pel fum de l'incendi i també aterrit per la fortíssima impressió de veure's mortalment perseguit per un escamot de revolucionaris.

El moviment de protesta popular viscut els dies de la Setmana Tràgica fou molt caòtic i es manipulà amb consignes ambigües i demagògiques canalitzant-lo, finalment, vers l'incendi d'esglésies i convents, davant la passivitat de les tropes de l'exèrcit. Finalment, el 30 de juliol els militars aconseguiren dominar els darrers focus rebels i, a primers d'agost, la normalitat era completa a Catalunya. Tanmateix, les destrosses infringides al patrimoni eclesiàstic foren irreparables.

Uns mesos després de la Setmana Tràgica, el poeta i escriptor Joan Maragall escriví l'interpel·lador article titulat *L'església cremada* a les pàgines del periòdic *La Veu de Catalunya* (18 desembre 1909), des d'on demanà als catòlics un esperit de perdó generós i de reconciliació sincera: «Ara us han cremat l'església: perdoneu-los, perquè d'ells sí que pot ben dir-se que no saben lo que fan i, que de no saber-ho, no en tenen pas tota la culpa.»

S'ha de posar en relleu, a propòsit del

fort anticlericalisme del moviment revolucionari desenvolupat durant la Setmana Tràgica (a semblança, també, dels estralls succeïts a partir de la revolta de juliol de 1936), que alguns estudiosos dels moviments socials hi han vist una mena d'actitud instintiva de les masses populars en contra de les institucions eclesials; una actitud fortament marcada pel desig obstinat d'abolir, sistemàticament i per sempre, els signes de presència sacral, especialment catòlics, els quals eren esguardats pels dirigents dels escamots revolucionaris com a quelcom obsolet que frenava el progrés i la modernitat. Altres historiadors pensen, contràriament, que es tractà d'una violència instrumental ordenada, més aviat, a resoldre situacions i problemes concrets de la vida quotidiana.

Tanmateix, alguns dels eclesiàstics que llavors en sofriren la violència hi vegeren

un pla de destrucció calculat i premeditat que causà uns estralls de gran magnitud i amb notables pèrdues d'arxius i centres de culte, tal com se'n planyia l'agost de 1909 el bisbe auxiliar de Barcelona, Mons. Ricard Cortès, tot escrivint: *Las turbas han entregado a las llamas cerca de cuarenta iglesias y casas religiosas, han destruido con vandálico furor veneradas joyas del arte y valiosos archivos y bibliotecas, patrimonio de las pasadas generaciones*. En efecte, la revolta del juliol de 1909 castigà moltíssim el patrimoni artístic i documental de les institucions eclesials causant, però, una gran fecunditat feta de *lágrimas y enseñanzas*, segons l'expressió del bisbe Joan J. Laguarda exposada en la seva primera carta pastoral (Barcelona, 27 octubre 1909).

El ressò dels fets en les publicacions de l'època

La premsa i les publicacions periòdiques del moment donaren un especial relleu a la notícia dels fets revolucionaris de juliol del 1909, amb l'aparició de suplementos extraordinaris, especialment a

Residència Nostra Senyora de Fàtima al Tibidabo

- ✓ Instal·lacions amb espais enjardinats i de bosc molt amplis.
- ✓ Habitacions individuals amb bany i instal·lació per a TV i telèfon.
- ✓ Ampli menjador amb vistes panoràmiques.
- ✓ Capella, gimnàs, etc.

Equip humà de professionals: metge, assistent tècnic sanitari, assistent social, gabinet psicològic, podòleg, fisioterapeuta, terapeuta ocupacional i animació, perruqueria, personal assistencial i auxiliar.

Últims avenços informàtics, en el control postural i la localització de persones.

Disposem d'un nombre de places concertades amb la Generalitat de Catalunya.

La qualitat de vida de les persones grans és la nostra prioritat

FUNDACIÓ B. NOSTRA SENYORA DE FÀTIMA
Carretera de Vallvidrera al Tibidabo, 102-104
08035 Barcelona
Tel. 934 343 630 - 609 101 344
Fax 934 343 650
e-mail: fundfatima@terra.es
web: www.fundacionnstrasfatima.org

les revistes il·lustrades de l'època com ara *La Hormiga de Oro*, que durant un seguit de mesos publicà una secció gràfica titulada *Los sucesos de Barcelona*, amb textos i expressives fotografies dels diversos estralls produïts a Barcelona i, també, a les principals poblacions de Catalunya.

Semblantment, la revista *La Actualidad* (dirigida pel periodista i polític Josep Roca i Roca) publicà, ja a finals d'agost del 1909, uns fascicles suggeridorament titulats *La Semana Trágica ante el objetivo fotográfico*, enriquets amb valuoses imatges inèdites dels successos viscuts a les poblacions de Barcelona, Granollers, Sabadell, Sant Feliu de Guíxols i Manresa, i amb expressives visions fotogràfiques dels edificis religiosos destruïts. D'altres publicacions, com la revista *Razón y Fe*, dels jesuïtes, es referiren, també, a la destrucció dels temples religiosos de la Ciutat Comtal com: *Las parroquias de San Cugat, Santa Madrona, San Andrés, del Clot; la antigua iglesia de la Ayuda (servida por PP. Capuchinos), el antiguo y nobilísimo monasterio de Valldoncella*. Semblantment, en les pàgines de la revista dels frares caputxins titulada *El Apostolado Franciscano*, passat escassament un mes de les grans calamitats viscudes durant la Setmana Tràgica, l'agost del 1909 hi fou publicada una extensa crònica a propòsit de la destrucció del santuari de l'Ajuda, on es féu referència explícita a la possible existència d'un pla de destrucció dels edificis religiosos a la ciutat de Barcelona.

El primer balanç dels fets en la vida eclesial

Fou a finals de l'any 1909 quan ja començaren d'aparèixer els primers estudis de conjunt sobre les causes i els fets produïts durant l'anomenada Revolució de juliol, més coneguda com la Setmana Tràgica. A guisa d'exemple esmentem les monografies de Modesto H. Villaescusa, d'August Riera i la del P. Ignasi Casanovas.

En els escrits i comentaris que llavors es publicaren sobre tan luctuosos fets, es lamentà molt la destrucció d'esglésies i convents com, per exemple, el ja esmentat santuari barceloní de la Mare de Déu de l'Ajuda, custodiat pels framenors caputxins des de l'any 1884, situat al carrer de Sant Pere Més Baix, així com també es dolgué especialment de la destrucció del nou edifici conventual de les clarisses-caputxines que, recentment, aquestes religioses havien inaugurat en l'indret conegut com el Camp del Galvany, al costat de la Travessera de Gràcia,

Interior del convent de Paül del carrer de Provença.

llavors dins encara del terme de Sant Gervasi de Cassoles. A la ciutat de Barcelona foren malmesos molts convents i monestirs i, àdhuc, parròquies com la de Santa Madrona (Poble Sec), Sant Joan d'Horta, Santa Maria del Taulat (Poblenou), la parròquia de Sant Martí del Clot, la parròquia de Sant Andreu del Palomar, entre molts altres edificis i cases religioses, car a la ciutat de Barcelona una dotzena de parròquies foren destruïdes i més de quaranta edificis religiosos de la ciutat sofrien algun tipus d'incendi. Altres foren saquejats vandàlicament.

Una volta normalizada la vida social a la ciutat de Barcelona, Mn. Josep Palmarola, governadoreclesiàstic, a través d'una carta circular datada el 21 d'agost de 1909, invità a la pregària i disposà la celebració de funcions de desgreuge en els centres de culte del bisbat.

En les publicacions periòdiques eclesials hi trobem expressada la visió dels fets de la Setmana Tràgica. Per exemple, la revista dels caputxins de Castella, *El Mensajero Seráfico*, qualificà la Setmana Tràgica de sagnant; i en la revista publicada pels caputxins d'Andalusia —titulada *El Adalid Seráfico*— es conceptuà la Revolució de juliol de diabòlica. També en la *Fulla Seráfica*, que editaven els frares caputxins des d'Olot, a més de blasmar totes les calamitats i els incidents ocorreguts a diverses poblacions de Catalunya, insistiren a donar prioritat a la reconciliació i, alhora, manifestaren la necessitat urgent de la represa de la vida laboral i social i, sobretot, en les tasques d'acció social catòlica que s'havien de promoure des del franciscanisme segle.

El P. Miquel d'Esplugues, que havia estat reelegit ministre provincial dels caputxins de Catalunya pocs dies abans de la Setmana Tràgica, una volta passat el primer impacte dels estralls i violències de la darrera setmana de juliol del 1909, demanà un informe minuciós dels fets ocorreguts per tal d'enviar-ne notícia detallada a Roma, car els fets foren esguarats d'una «gravetat extraordinària i de pertorbadores conseqüències».

Les principals conseqüències de la Setmana Tràgica

Acabada la Revolució de juliol, les protestes en contra dels estralls i violències de la Setmana Tràgica es multiplicaren, essent particularment destacable la mostra de rebuig exposada pel vicari capítular de Barcelona, el bisbe Ricard Cortès, que adreçà a Antoni Maura, president del Consell de Ministres. Semblantment, el bisbe de Vic, Josep Torras i Bages, autor de la pastoral *La glòria del martiri* (18 agost 1909), tot escrivint al cardenal caputxí Vives i Tutó, es planyia per la destrucció, al territori del seu bisbat, del monestir de les caputxines i del col·legi de les monges de l'Ensenyança o Lestonnac a la ciutat de Manresa, on les calamitats de la Setmana Tràgica foren particularment violentes.

Per la seva banda, el papa Pius X trameté a través del cardenal Vives una especial benedicció als frares caputxins i als tercerols de Catalunya i alhora, també, uns mots de consol al poble fidel de Barcelona a través d'una carta adreçada a Mons. Ricard Cortès, la qual, a més de ser publicada al Butlletí del Bisbat, fou reproduïda també a d'altres butlletins diocesans i, àdhuc, a les pàgines de la revista *Razón y Fe*.

La Revolució de juliol o Setmana Tràgica ocasionà la caiguda del govern conservador de Maura, especialment ran de les protestes internacionals pels processos de Montjuïc que culminaren amb l'execució de Francesc Ferrer i Guàrdia (director de l'Escola Moderna i adscrit a la Maçoneria). Fou quan els liberals, capita-

«Ara us han cremat l'església: perdoneu-los, perquè d'ells sí que pot ben dir-se que no saben lo que fan i, que de no saber-ho, no en tenen pas tota la culpa»
(Joan Maragall)

nejats per Canalejas, recuperaren el poder i, si bé en la represa es mostraren força prudents en la política colonial desenvolupada al Marroc en canvi, però, limitaren l'expansió dels ordes religiosos amb la *Ley del Candado* (1910). Aquesta llei, sense violar la Constitució espanyola, aplicava «literalment» el Concordat del 1876 i, també, la llei d'associacions del 1887 en matèria de tolerància de cultes i de control dels ordes religiosos.

Fou durant aquesta difícil i complexa conjuntura per a la vida religiosa institucional que, per mediació dels polítics Buenaventura Muñoz i de Francesc Cambó, el caputxí Miquel d'Esplugues efectuà una entrevista secreta amb José Canalejas (5 de novembre de 1910), per tal de tractar confidencialment la manera de procedir davant la Santa Seu per tal d'aconseguir una separació amistosa entre l'Església i l'Estat que hauria de gestionar-se a través de l'influent cardenal caputxí Vives i Tutó; unes gestions, però, que no arribarien pas a fructificar. La represa de la vida eclesial no fou pas fàcil, i les pèrdues irrecuperables...

*Arxiver dels caputxins

Us recordem que la rifa 2009 de l'Associació d'Amics de Catalunya Cristiana està en marxa!

Demana el teu talonari a l'oficina de l'Associació, telèfon 934 092 700

PREMIS DEL SORTEIG 2009:

1r premi: un cotxe Renault Clio 3 p. 1.2-60 Campus.

2n premi: dues places per a un viatge a Terra Santa (període del viatge durant l'any 2009).

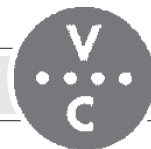
3r premi: val per 300 euros en compres en un centre comercial de la ciutat de Barcelona.

Premi especial: 3.000 euros per als compradors d'un talonari sencer.

BASES DEL SORTEIG:

- Entraran en el sorteig tots els talonaris enviats als venedors.
- No entraran en el sorteig els talonaris emesos per l'Associació no enviats als seus venedors.
- No entraran en el sorteig els talonaris retornats abans de les 12 hores del dia del sorteig.
- No entraran en el sorteig els talonaris no retornats i no venuts o no pagats abans de les 12 hores del dia del sorteig.
- El sorteig se celebrarà d'acord amb l'ordre establert tradicionalment: 1) unitats, 2) desenes, 3) centenes, 4) unitats de miler i 5) desenes de miler. Si el número sortint no existeix, es repetirà el procés.
- No entraran en el sorteig els números no venuts abans de les 12 hores del dia del sorteig, venuts però no ingressats als dos comptes de l'Associació que són: "la Caixa" 2100 1334 91 0200076078 i Caixa Penedès 2081 0100 12 3300010800.
- El sorteig se celebrarà davant notari el dia 24 de juliol, a les 17 hores a la sala de juntes de l'Associació. S'hi pot assistir.
- Els premis caducaran als 3 mesos del dia del sorteig —de data a data.
- L'Associació d'Amics de Catalunya Cristiana publicarà els números premiats en el setmanari *Catalunya Cristiana* i es comunicaran a tots els venedors.

Vida Creixent

El consiliari diu...

Pasqua: 50 dies

Miquel Bada, *pvr.*
Consiliari diocesà de Vida Creixent

Aquests dies hem seguit Jesús, que ha donat la vida per nosaltres, i hem procurat viure en comunió amb el seu dolor, amb el seu sofriment, amb la seva passió; en definitiva, amb la seva fidelitat a Déu Pare i a tota la humanitat, per salvar-nos. A la Pasqua i durant tota la cinquantena pasqual es manifesta da-

vant nostre el poder de la resurrecció. És el triomf definitiu de l'amor de Déu sobre la mort. Jesucrist ha vençut la mort. Al·leluia.

Els evangelis d'aquests dies ens ofereixen una reflexió interessant i vital per a la nostra vida diària. Ens ofereixen les primícies, en molts aspectes:

El primer dia de la setmana, el dia més brillant, més lluminós de la història de la humanitat. El diumenge, el dia del

Senyor, *dies dominica*.

El primer testimoni de la Resurrecció, una dona, Maria Magdalena, la primera que va anar al sepulcre i la primera que va anunciar als deixebles de Crist aquesta gran Bona Notícia.

El primer apòstol que va arribar al sepulcre, corrent, amb agilitat, amb entusiasme, i ho va veure. Joan, el primer dels deixebles que va veure i creure.

El primer apòstol que va entrar al sepulcre buit i el primer dels apòstols a qui es manifestarà Jesús, i que acabaria sent el primer dels apòstols.

En aquests detalls de la Paraula de

Déu hi ha una lliçó, per nosaltres, per viure intensament la Pasqua de Jesucrist i la nostra Pasqua. Com a persones grans hem de ser prudents, però també intrèpids. Hem de procurar anar al davant, per donar testimoni, a nivell familiar, parroquial, eclesial i social. La celebració de la Pasqua ha d'il·luminar un eix important de Vida Creixent, el testimoniatge; i cal anar al davant, ser els primers, de forma delicada però decidida. La resurrecció del Senyor i la seva presència enmig nostre, sempre, és el gran tresor de la nostra fe cristiana. Donem-lo a conèixer; és, hauria de ser, el nostre repte pasqual.

Bisbat de Girona

XIX Trobada diocesana a Cassà de la Selva

Cinc-centes setanta-set persones van assistir a l'eucaristia presidida pel bisbe de la diòcesi, Mons. Francesc Pardo i Artigas, concelebrada pel bisbe emèrit, Mons. Carles Soler i Perdigó, vint-i-tres preveres i un diaca permanent. També hi van assistir l'alcalde de Cassà, Carles Casanova, el president-coordinador de Vida Creixent del bisbat de Barcelona, Sergi Òliba, i membres de la seva junta.

La celebració va començar amb unes paraules de benvinguda del rector de la parròquia, Mn. Enric Plantés: «La proposta de Vida Creixent, de fer la trobada diocesana del moviment a Cassà de la Selva, mereixia una resposta afirmativa. Només faltaria! I és que les parròquies tenen raó de ser quan són acollidores. És una dimensió imprescindible. Heu trucat a la porta i us l'hem oberta. Gràcies per haver trucat. Gràcies per aquesta oportunitat de ser evangeli. Gràcies per haver-vos pogut dir "sí".»

En l'homilia, el bisbe Francesc, que era la primera vegada que presidia la trobada després de la seva ordenació episcopal i presa de possessió de la diòcesi, es va manifestar així:

- Agraïment i salutació fraternal per la invitació.
- Dia per donar gràcies i renovar el compromís en aquesta etapa que vivim.
- Valorar la vida de cada dia i compartir els sentiments d'alegria perquè el Senyor és amb nosaltres.
- La vida de cada dia i la vida del moviment és un do de Déu.
- Ens podran dir «carques» i ens podran

criticar. Podran riure's de nosaltres... No tinguem por! El desànim és fruit del fracàs. Tornem sempre a Déu. Ell no falla mai.

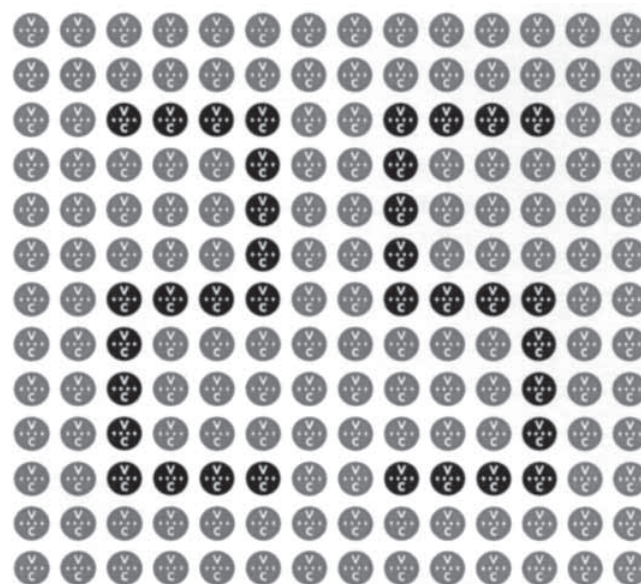
- És important conèixer i reconèixer les nostres limitacions, però l'Esperit és amb nosaltres. En Ell deixem la nostra vida. Ell ens ajudarà a fer i deixar fer i sempre amb la intercessió de Maria. Per l'Església en la qual creiem i pel moviment del qual sou vida i testimoni.

La missa fou cantada pel cor parroquial, acompanyat per l'orgue, que va ajudar perquè fos ben reeixida. Durant l'ofertori hi va haver fruita, flors, música *El cant dels ocells* amb flauta, ciris, aigua, vi. Les pregàries van ser molt boniques.

Acabada la missa es va celebrar una petita assemblea en la qual el president-coordinador, Pere Canalet Argemí, va donar la benvinguda al bisbe i va agrair a tothom la feina feta «perquè aquesta trobada tingui tanta brillantor», principalment, a l'Ajuntament de Cassà i a la parròquia. En la seva intervenció l'alcalde de Cassà de la Selva, Carles Casanova, va subratllar: «Felicitats pel vostre activisme i la vostra militància. Trobeu en aquests encontres el valor de l'amistat. Que la flama s'encengui i que Vida Creixent formi part de la gent gran de Cassà de la Selva.»

Acabada l'eucaristia, vam anar cap a l'hotel La Terrassa de Platja d'Aro per celebrar-hi el dinar de germanor. El bisbe, acompanyat pel president, van passar a saludar, taula per taula, tothom.

Corderet

25 ANYS DE VIDA CREIXENT

XXIII TROBADA INTERDIOCESANA
 DILLUNS I DIVENDRES, 11 I 15 DE MAIG DEL 2009

«Un compromís esperançat»

PROGRAMA

DIA 11 Sessió acadèmica

18.00 h *Els cristians laics en el món d'avui*, conferència a càrrec del M. Hble. Sr. Joan Rigol. *25 anys de Vida Creixent*, amb un DVD de la història i del futur de Vida Creixent.

Lloc: l'auditori de La Pedrera
 Fundació Caixa Catalunya, Provença, 261-265

DIA 15 Celebració dels 25 anys

11.00 h Eucaristia
 Presidida pel cardenal arquebisbe de Barcelona, Lluís Martínez Sistach, i concelebrada amb els altres bisbes de les diòcesis de Catalunya assistents a l'acte.
 Lloc: basílica de Santa Maria del Mar*

14.00 h Dinar de germanor

Lloc: Palau de Congressos de Catalunya - Av. Diagonal, 661-671
 (*Un cop celebrada l'eucaristia, el transport fins al Palau de Congressos de Catalunya es realitzarà amb autocar.)

INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS, DIRIGIU-VOS ALS COORDINADORS DE:

BARCELONA	934 122 120	GIRONA	972 861 073
LLEIDA	615 447 730	MALLORCA	971 463 565
MENORCA	971 361 611	SOLSONA	973 531 019
TARRAGONA	977 328 147	TORTOSA	977 441 405
URGELL	376 825 264	VIC	938 513 526

Agenda

MAIG 2009

Dijous 7: reunió d'animadors.

A les 5 de la tarda, a Rivadeneyra, 6, 3a. Aula 1. Tema IX: Les actituds evangèliques avui - I.

Dijous 14: reunió d'animadors.

A les 5 de la tarda, a Rivadeneyra, 6, 3a. Aula 3. Tema IX: Las actitudes evangélicas hoy - I.

Mona monumental per als infants de Sant Joan de Déu

Redacció / Montserrat

El 14 d'abril es va lliurar als infants de l'Hospital de Sant Joan de Déu, d'Esplugues de Llobregat, una mona de xocolata monumental que representava el nou orgue de Montserrat, enmig d'una gran festa amenitzada pel grup Pallapupas. La mona, d'unes dimensions espectaculars: 2,20 metres d'alçada i 100 quilograms de pes, va ser encarregada per l'Obra Social de Caixa Penedès a la pastisseria Escribà de Barcelona.

La iniciativa de fer una mona d'aquestes característiques va néixer arran del projecte cultural per als propers deu anys que van segeïllar el juny del 2007 l'abadia de Montserrat i l'Obra Social de Caixa Penedès, que inclou la construcció d'un nou orgue per a la basílica de Santa Maria de Montserrat. Aquest nou instrument, projectat per l'orguener Albert Blancafort, del taller Blancafort, orgueners de Montserrat, s'està construint a Collbató (Baix Llobregat) i està previst que s'inauguri l'hivern que ve.

La mona, que reproduïa els 4.242 tubs de què constarà el nou orgue, es va repartir entre els nens i nenes del centre

El futur orgue de Montserrat, en xocolata.

hospitalari. Aproximadament uns 700 visiten diàriament l'edifici de Consultes Externes i prop de 180 estan hospitalitzats. Els infants hospitalitzats que no hi van poder assistir van rebre el seu corresponent tros a la seva habitació.

El coordinador de l'àrea hospitalària de l'Orde de Sant Joan de Déu, el G. Quim Erra, va agrair l'obsequi —en nom de tots els fillols— al president de Caixa Penedès, Josep Colomer, que va exercir de padrí simbòlic, i al P. Ignasi M. Fossas, sotsprior del monestir de Montserrat.

Setem presenta el nou informe «El comerç just a Catalunya»

■ Catalunya és líder en vendes de productes de comerç just a l'Estat espanyol

Redacció / Barcelona

Setem va presentar recentment, a l'Auditori Pati Manning de Barcelona, l'informe *El comerç just a Catalunya. 2008* en una jornada que va aplegar més d'un centenar de persones vinculades amb el moviment del comerç just. Segons les dades de l'informe, Catalunya és la comunitat autònoma líder en vendes de productes de comerç just en el conjunt de l'Estat espanyol, amb un creixement d'un 22% de mitjana anual durant el període 2000-2007. A finals del 2007, el valor final de les vendes va ser de 4.725.000 euros, davant dels 1.315.000 registrats l'any 2000.

El comerç just va aparèixer a Catalunya a principis dels anys noranta, amb uns vint anys de retard en relació amb Europa. Però des de llavors fins ara, ha experimentat un important creixement al nostre país, no només pel que fa a la divulgació del concepte i dels valors que porta associats, sinó també pel que fa al volum de vendes de productes.

El moviment del comerç just vol sensibilitzar la població, pressionar els governs i conscienciar les empreses sobre la necessitat d'uns mínims ètics en les relacions comercials internacionals i les pràctiques empresarials: respecte dels drets laborals, respecte pel medi ambient, pagament d'uns preus justos als productors, sous dignes per als treballadors, etc.

Com a novetat d'aquest any, l'informe ha analitzat la importació i la distribució dels productes de comerç just i s'ha centrat en els casos del cafè i del cotó. A Espanya hi ha nou organitzacions importadores que compren productes a organitzacions productores del Sud, en paguen un preu establert de comú acord que els permet viure en condicions dignes i accedir a noves oportunitats d'educació i de

desenvolupament econòmic i social.

Els criteris per importar productes de comerç just, per ordre d'importància, són la viabilitat econòmica, el suport a comunitats productores marginades, el respecte al medi ambient, l'equilibri geogràfic, minimitzar riscos laborals i costos de producció i el respecte a la sobirania alimentària.

Pel que fa a la distribució, l'informe recull el debat que hi ha en les polítiques de distribució del comerç just des que les

Segons l'informe presentat, les expectatives són esperançadores.

grans superfícies s'han constituït en nous actors de la distribució. Així com algunes organitzacions ho veuen com un forma d'accedir a més consumidors, altres hi són contràries, ja que les claus de l'èxit d'aquest tipus d'empreses es troben precisament en les pràctiques polítiques i comercials contra les quals el comerç just pretén lluitar.

D'altra banda, l'informe també presenta el concepte d'«economia social i solidària» com una estratègia de desenvolupament, que proposa una altra manera de produir, comercialitzar, consumir i finançar les activitats econòmiques humanes, en les quals l'activitat econòmica no ha de ser rendible, sinó que ha d'estar dirigida a la satisfacció de les necessitats socials i al desenvolupament sostenible del territori d'implantació.

Més informació: Setem-Catalunya, tel. 934 415 335, web: www.setem.cat.

I ARA TAMBÉ US PODEU SUBSCRIURE A L'EDICIÓ DIGITAL PER NOMÉS 65 EUROS L'ANY

DONEU-VOS D'ALTA A WWW.CATALUNYACRISTIANA.CAT

Catalunya Cristiana
Una xarxa per a l'evangelització

Subscriuiu-vos-hi ara
per només 111,30€ l'any

Desitjo subscriure'm al setmanari CATALUNYA CRISTIANA durant un any (52 números)

Edició en català ☐

Edició en castellà ☐

Nom Cognoms

Adreça Població

D.P. Tel. N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament de 111,30€ per any

☐ Amb dos pagaments semestral de 55,65€

☐ Domiciliació bancària (Ompliu l'ordre de domiciliació)

☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors, Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Titular Data

Entitat

Oficina

DC

Compte

Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona
Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

Coses de la vida

Misericòrdia

Hola, amics! El tema del Concurs Bíblic d'aquest curs eren les paràboles, i una de les més populars és *El bon samarità*. Us ho recordo perquè és la base del que ara explicaré. El nostre company Jaume, del Grup Avant, tornava a casa per la carretera de Terrassa i de sobte va veure, a la cuneta, dues persones que havien relliscat de la bicicleta a causa del terra mullat. Va pensar: «He d'ajudar com a bon samarità. No sé qui són ni d'on vénen, però no importa. He de complir el que ens ensenya Jesús.» Es va acostar als ferits i quina seria la seva sorpresa en comprovar que un d'ells era el seu fill! Els va portar a urgències i, sortosament, ja estan gairebé recuperats. En Jaume està convençut que va ser Jesús qui, a través de la paràbola, va fer que pogués ajudar el seu fill i el seu company. La misericòrdia de Déu és infinita i vetlla per totes les seves criatures.

Cecília Aranés Mallol

cultura

Presentat «Eren temps de guerra...», de Chiara Lubich i Igino Giordani

■ L'acte s'emmarca en la celebració dels 50 anys de l'arribada dels focolars a Catalunya

Mónica García
Barcelona

El focolars catalans continuen celebrant l'arribada del moviment a casa nostra. Per aquest motiu van presentar el 7 d'abril, al Seminari Conciliar de Barcelona, el llibre *Eren temps de guerra... En les albers de l'ideal de la unitat*, publicat per l'editorial Ciudad Nueva, i traduït per Marta Nin, corresponsal de *Catalunya Cristiana* a Roma. El volum conté textos dels fundadors de l'Obra de Maria (o Moviment Focolar), Chiara Lubich i Igino Giordani. Es tracta, per tant, d'una gran història viscuda que ofereix el regust dels primers temps del Moviment.

L'esdeveniment va comptar amb la presència de Jaume Castro, responsable de la Comunitat de Sant'Egidio a Catalunya; Àngel Miret, professor del Departament de Ciències Polítiques a la Universitat Pompeu Fabra i administrador Judicial de la Fundació Privada Intervida, i de la coreana In Hye Kim, doctora en Teologia Moral i membre del Centre Igino Giordani. In Hye Kim —*Colomba*, segons el seu nom de baptisme— treballa a Roma en la Comissió històrica per a la causa de beatificació d'Igino Giordani.

«Nosaltres no fixem la mirada en allò que veiem, sinó en allò que no veiem, perquè les coses que veiem passen, però les que no veiem duren per sempre.» Aquest verset de sant Pau (2Co 4,18) va ser, tal com escriu Chiara Lubich, el punt de partida del seu ideal: «Quan veiem que tot s'esfondrava, perquè el Senyor amb les circumstàncies (bombardejos de la guerra) ens mostrava concretament la vanitat de totes les coses, ens vam unir a Déu, l'únic que no podia ser tocat. I vam fer d'Ell l'ideal de la vida.»

Tant és així que quan, el 17 de setembre del 1948, Igino Giordani escolta Chiara, la qual li explica el moviment comunitari que està engegant a Trento, Giordani escriurà al seu diari que parlava com una ànima inspirada per l'Esperit Sant. I va canviar tota la seva vida per sempre. «Va ser fascinat per la radicalitat evangèlica de "l'espiritualitat de la unitat" i va adherir-s'hi amb tot el cor i tota la ment; es va produir en ell —com ell mateix confessa— una "segona conversió", el naixement d'un "nou Giordani"», va explicar In Hye Kim.

La recerca del bé comú

El moviment dels focolars compta avui amb més de dos milions i mig de persones adherides arreu del món, cristians, d'altres creences o sense conviccions religioses. En la recerca del bé comú, els focolars han impactat també en molts aspectes de la societat, no només en l'Església: l'economia, la política, la cultura, l'art, la medicina, la comunicació, l'ecologia... res no és aliè als focolars, ni als cristians. Tota aquesta

força prové però, del pou antic de l'Evangeli que fa sorgir totes les respostes, va indicar Jaume Castro, perquè l'Evangeli és la solució de qualsevol problema social o individual.

El responsable de la Comunitat de Sant'Egidio va comparar el drama del món lacerat sense referències i fosc de la Segona Guerra Mundial amb l'actual món fragmentat per l'efecte de l'individualisme i la dictadura del materialisme. Enfront d'aquesta realitat, Chiara, com Joan Pau II, va trobar la resposta en la unitat, en l'amor... en la paradoxa de «l'ideal de Jesús abandonat», en paraules de la funda-

nyes de patiments a l'hospital per les greus ferides ocasionades a la trinxera de la Primera Guerra Mundial van ser per a ell una trobada amb Déu, el qual li feia comprendre «que la santedat no era un fenomen reservat als claustres, sinó que podia ser un fet central de la nostra experiència, en el nostre temps». Ell va decidir que fos el «fet central» de la seva vida. Llavors tenia 22 anys.

Totes les seves facetes estaven, doncs, orientades a la santedat. In Hye Kim va destacar com, en les primeres eleccions democràtiques del 1946, va ser convidat a

reflex de la seva santedat».

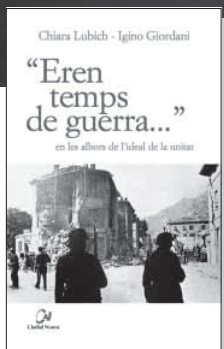
Va publicar unes 100 obres (*Signes de contradicció*, *El missatge social de Jesús*) i 4.000 articles (a *Il popolo*, *Fides*, *La via* o *Il quotidiano*). In Hye Kim va subratllar també la faceta profètica i anticipadora del Concili Vaticà II d'Igino Giordani. Ja als anys trenta, Giordani va convidar tots els laics a exercir la seva «funció sacerdotal», el seu «sacerdoci real», molt abans del Concili. Als anys quaranta, va prosseguir la teòloga, Giordani va escriure en diferents textos que el matrimoni és camí de santificació, que la família és una petita Església, comunitat d'amor, apuntant amb força a la seva dimensió divina i humana i assenyalant-la com a l'última cèl·lula després de la parròquia.

In Hye Kim va esbossar el perfil espiritual d'Igino Giordani, en procés de beatificació. Segons va relatar, Giordani va conèixer Chiara en la seva plena maduresa i, expert com era en patristica i hagiografia, va valorar immediatament la novetat i l'amplitud del carisma del qual ella era portadora. «Va succeir que aquells trossos de cultura van començar a moure's i a animar-se, articulant-se per formar un cos viu», va confessar Giordani. «L'Esperit Sant (...) havia pres vida i, de cop, havia esdevingut ànima de la meua ànima, havia entrat en mi el foc.»

Així, Giordani va començar un nou camí de santedat, abandonant-se en el voler de Déu; cada dia repetia la seva consagració de «fer-se no-res» amb sant Joan de la Creu. L'intel·lectual periodista i polític va copsar en aquell encontre «la germinació del cristianisme i una manera d'actualitzar-lo en els nous temps», fins a tal punt que ho va definir com «la caiguda de les muralles de Jericó». S'havia adonat que tot allò que ja sabia i anunciava amb zel era ben poc davant de la realitat que Chiara li havia comunicat. Va ser immediata i total la decisió de ser el seu deixeble. «Aquests episodis petits i grans contemplats per Igino Giordani amb estupor, amor, delicadesa i humilitat —va concloure In Hye Kim— relaten el creixent avançar d'un foc destinat a alimentar el que Chiara havia definit com a «divina aventura».

El Seminari Conciliar de Barcelona va acollir l'acte.

dora focolar. Aquestes aspiracions de transformar la societat des de les arrels més profundes provenen

potser de la ingenuïtat, la utopia o la bogeria?

«La bogeria és una tradició de l'Església», va assenyalar el professor Miret, tot recordant com sant Francesc es va despullar davant del bisbe. «Els veritables reformadors són els sants», va prosseguir Miret, «com fra Bartomeu de las Casas, Carles de Foucauld, Joan XXIII, la Mare Teresa, el germà Roger de Taizé...». I també és expressió del que el nostre món qualificarà com a bogeria el que Giordani proposa: «Cal posar en marxa la Internacional cristiana, recolzada en el manament desconegut per totes les ideologies mortals "Estima el teu enemic més que a tu mateix"». Novament apareixien els criteris capaços de capgirar el món. «Comportant-nos així no perdiem la pau; aquella pau que és Jesús. I tornàvem a casa capaços d'estimar més i de reunir-nos amb els germans», escrivia Chiara Lubich.

Importància de la santedat

Per la seva banda, In Hye Kim va esbossar la vida del polifacètic Igino Giordani. Intel·lectual, diputat, periodista, bibliotecari versat, escriptor profètic, lúcid i profund, apassionat dels Pares de l'Església, cristià laic autèntic... El «fet central» de la seva vida va ser la santedat. Els tres

presentar-se com a candidat i es preguntava perplex: «Pot ser sant un home que és polític? Pot ser polític un home sant?» Com a diputat, no es va arronsar a l'hora de presentar conjuntament amb el socialista Calosso la primera proposta de llei sobre l'objecció de consciència i —tota una novetat per al seu temps— de portar endavant el diàleg amb els comunistes.

Giordani va ser un polític atípic, sense subjectar-se als mecanismes i a les disciplines dels partits, convençut que la política no és una mena d'instrument de poder, sinó «l'art del bé comú, caritat realitzada». La ploma va ser, per al cofundador dels Focolars, l'eina essencial de la seva vida, però no com un fi en si mateix. Ell afirmava: «Qui escriu, edifica o destrueix les ànimes» i, per això, considerava que «sigui condició preliminar de l'acció construir Crist en un mateix», és a dir, «santificar-se, i així, que sigui el seu escrit el

IV Premi de periodisme Joan Gomis

Redacció / Barcelona

Cristianisme i Justícia, Justícia i Pau, Fundació per la Pau, Fundació Cultura de Pau i les revistes *Foc Nou* i *El Ciervo* han convocat el Memorial Joan Gomis per mantenir viva la memòria de la figura de Joan Gomis amb un premi de periodisme. Joan Gomis (1927-2001) va ser president de Justícia i Pau de Barcelona des del 1976 fins a la seva mort. També va presidir Justícia i Pau d'Espanya i la Federació Catalana

d'ONG per la Pau. El Memorial reconeix les obres periodístiques en català o castellà que tractin sobre persones, institucions o col·lectius que destaquin pel seu compromís a favor de la pau i els drets humans, així com per l'eliminació de la pobresa, l'exclusió social i les desigualtats Nord-Sud. Les distincions es lliuraran en dues modalitats, que seran guardonades amb 2.000 i 1.000 euros respectivament. La data límit d'admissió d'originals finalitza el proper 13 de juliol. Més informació, tel. 932 005 145.

OPINIÓ

La sardana i la música a Catalunya

■ Presentada una proposta perquè la sardana sigui declarada «dansa nacional de Catalunya»

Jordi Llorach i Cendra *

M'he assabentat de dues notícies que m'han fet posar de punta els pocs cabells que em queden al cap. Una fa referència al grup de CiU, que va presentar al nostre Parlament una proposta —enhorabona, diputada Glòria Renom— perquè la sardana fos declarada oficialment «dansa nacional de Catalunya». Fins aquí, correcte i lloable. Però, quan el tràmit havia d'avançar, han sorgit inconvenients. ERC, en nom del tripartit, argumenta que si la sardana rep aquesta distinció, també hi tenen el mateix dret altres músiques populars en alguns territoris. Incomprensible!

L'any 1990 vaig documentar-me i confeccionar un treball titulat, precisament, *La Sardana, dansa nacional de Catalunya*, anys abans que es publicqués el volum que, amb el mateix títol, va editar la Generalitat. Per tant, m'atribueixo certa capacitat per opinar. La primitiva sardana curta, com a forma evolucionada de l'ancestral contrapàs, s'originà al nord-est de Catalunya. A partir de la reforma de la sardana curta en sardana llarga, com la coneixem avui dia, feta a mitjan segle XIX per Pep Ventura en l'aspecte musical, Antoni Turon, de Perpinyà, en la instrumentació i Miquel Pardàs en la coreografia, i impulsada per la Renaixença, es va expandir cap a l'oest, abastant tot el territori.

Per tant, és cert que es pot considerar un fet cultural «relativament nou» —de més d'un segle i mig, però!— a zones de Lleida, Tarragona, Terres de l'Ebre o dels Pirineus occidentals. De tota manera, de seguida va assolir arrelament i bona convivència amb les músiques i les danses que hi eren pròpies. Així, a finals del segle XIX i durant el primer terç del segle XX, la sardana va ser l'expressió coreograficomusical més generalitzada i practicada arreu del país.

Un símbol nacional

Amb la dictadura franquista, la sardana va ser perseguida precisament perquè era un símbol nacional. La represa va ser difícil, però als anys seixanta i a causa d'una important tasca de la societat civil, altra vegada va ser practicada

per una gernació de catalans de tot arreu, tot contribuint en gran manera al desvetllament nacionalista de postguerra. Ara ho vol entendre tothom això de *nacionalista*?

A finals del segle XX, la sardana va entrar en certa decadència —potser per despreocupació de les institucions?— i, en els nostres dies, alguns suposadament intel·lectuals progressistes la menystenen i opinen que està passada de moda. Tampoc no s'ha sabut fer despertar l'interès necessari del jovent, i ha minvat la continuïtat generacional almenys en la part ballada. Després de la transició, els mitjans de difusió, sobretot els dependents de les institucions oficials, no li van donar el suport necessari, i van contribuir a la disminució de popularitat, al contrari del que ha succeït, per exemple, amb el fenomen casteller a TV3. Aquests aspectes negatius els vaig recollir en un article titulat *La sardana a la UVI?*, publicat l'any 2001. Malgrat tot, la sardana resta força viva, sobretot als pobles i a moltes comarques.

Formació orquestral única

La sardana és interpretada per una formació orquestral única al món: la cobla. Durant la visita que van fer a Catalunya el científic Albert Einstein o el compositor Igor Stravinsky van quedar gratament impressionats de la sonoritat de la cobla. Penso que l'opinió d'aquests personatges no s'ha de menysprear. S'hauria d'haver fet cas de la seva recomanació en el sentit que tant la cobla com la sardana era necessari potenciar-les i donar-les a conèixer al món. Recentment, alguns músics tenen la cobla present en compondre les seves obres i ha esdevingut una important sortida professional per a un elevat nombre de titulats en interpretació musical. Una altra prova que la fa, malgrat tot, viva.

Altres músiques i danses que qualifico, sense cap mena de desprestigi, de més locals, llastimosament es van per-

dre gairebé del tot a partir de la postguerra. En són exemples diverses varietats de jota, la música d'acordió i de cornamusa, les cançons acompanyades de guitarra, violí o flabiol, etc. Aquesta pèrdua no va ser deguda a la «competència» de la sardana. Es va produir per motius d'edat dels cantants, instrumentistes i balladors i de la despreocupació dels qui ho havien de continuar.

Afortunadament, des de fa uns anys,

Per tot plegat, no entenc gens els qui s'oposen que la sardana sigui declarada «dansa nacional de Catalunya», i argumenten que altres músiques i danses —quines?— també hi tenen el mateix dret. Tampoc no entenc, malgrat que alabo l'actual iniciativa, la tardança a qualificar la sardana tal com es mereix. Crec que s'hauria d'haver fet quan hi havia menys confusió d'idees. Però, ai la «cultureta» dels anys vuitanta...

Més consideració política

L'altra notícia que em fa posar els cabells de punta la resumeixo així: què els passa als polítics amb el tema de la música a Catalunya? En el recent creat Consell Nacional de la Cultura i les Arts no hi ha cap conseller especialitzat del món musical. Així, tal com ho llegiu: cap! Tot i que sóc conscient que els consellers no han estat escollits per quotes ni

gremis, em pregunto; tant el govern com l'oposició estan ben aconsellats per tècnics i assessors independents i de vàlua, coneixedors a fons del tema musical i de cultura en general? Ha actuat correctament el govern i l'oposició en consensuar la composició de l'esmentat Consell? Tinc els meus dubtes. Opino que convé que els nostres polítics s'asserenin i meditin l'actuació en aquest important tema.

La música pròpia o no de Catalunya mereix més consideració que la desconexença demostrada i el partidisme que s'hi endevina. Si els polítics no s'atreveixen a fer-ho per la complexitat i l'heterogeneïtat d'aquesta part de la nostra cultura —internet, «pirateria», «topmanta», drets d'autor, etc.—, que ho facin per respecte a l'elevat nombre de ciutadans —de votants!— que són compositors, cantants, instrumentistes, públic, «consumidors» i estudiants de música, i és clar, pel volum de negoci que genera i que pot generar amb molta més planificació.

Em plantejo: d'aquestes males actuacions, també en té la culpa Madrid? Alerta que prendrem mal!

* *Historiador*

La dansa més bella de totes les danses que es fan i es desfan.

aquestes músiques i danses silenciades són recuperades amb èxit mercès l'esforç d'una societat civil molt vàlida, en bona part integrada per joves. En aquest sentit, hi ha ajudat molt la memòria popular i, sobretot, l'estudi del material aplegat per folkloristes de relleu com Joan Amades, entre d'altres, i, sobretot, per la ingent tasca de l'*Obra del cançoner popular de Catalunya*, realitzada durant els anys vint i trenta del segle passat per prestigiosos músics i actualment molt ben catalogat i ordenat pel P. Josep Massot, monjo de Montserrat. Sort, doncs, de la feina feta pels nostres avis.

Universalitat de la sardana

També cal considerar que darrerament han pres força altres tipus de músiques, sobretot foranes; unes, d'origen anglosaxó i altres, com a conseqüència de les diverses immigracions. Però, en tot cas, cap té l'esperit —empro aquest concepte malgrat que molts no sabran què és o no voldran entendre'l— i la universalitat de la sardana.

Passos de Setmana Santa en miniatura

Joan Civit Esmatges
Linyola

L'artista Ignasi Carles Aguilà i la seva esposa Marisol Guillel Duart han estat els artífexs d'una exposició bella i atractiva que ha despertat l'admiració de tots els qui l'han contemplada. Es tracta de deu passos de Setmana Santa en miniatura, que s'han pogut veure al temple parroquial de Santa Maria de Linyola. La mostra estava com-

Una autèntica joia.

posta pels passos següents: Arribada de Jesús a Jerusalem, Sant Sopar, Oració a l'hort de les Oliveres, Jesús davant de Ponç Pilat, Jesús és torturat, Natzarè, Crucifixió, Pietat, Sepulcre i Dolora. A l'exposició també hi figuraven vint armats, quaranta confreres i sis penitents. Cal dir que tant Ignasi Carles com Marisol són coneguts especialistes en la creació de magnífics pessebres i d'altres mostres d'artesanía local.

Presentats els primers llibres electrònics en català

Redacció / Barcelona

Edi.cat —la xarxa d'editors independents formada per les editorials Angle, Bromera i Cossetània— ha llançat els primers llibres electrònics en català. Des de la seva pàgina web (www.edi.cat), ja es poden comprar *e-books* d'aquestes tres editorials (per exemple, *Foc latent*, *El col·leccionista de fades* o *El viatge de Rudy*), així com conèixer les darreres novetats literàries. Es tracta d'una iniciativa pionera en l'àmbit editorial català. Segons els seus promotors, el canvi de format permet un abaratiment del cost de cada llibre, entre un 30% i un 40% menys que en paper.

Reeditats els Goigs de Santa Creu a la Riera de Gaià

■ Es basteix un monòlit del bicentenari del vot de poble

Joan Boronat / La Riera de Gaià
Fotos: Joan Boronat

El poble de la Riera de Gaià, a la comarca del Tarragonès, es troba immers en la celebració del bicentenari de Santa Creu, en què es commemora el vot de poble que els rierencs van instituir el 1809 amb motiu de la pesta que va sacsejar la població. S'explica que en invocar la Creu, la malura va desaparèixer i, de llavors ençà, cada 14 de setembre els rierencs romanen fidels a la promesa.

S'han reeditat els Goigs de Santa Creu, la presentació dels quals va tenir lloc el 27 de març a la sala parroquial, plena de gom a gom. La filòloga Maria del Carme Mas va glossar la persona i obra del poeta tarragoní Joan Antonio Guàrdias, autor dels versos que componen els Goigs de Santa Creu, estrenats el 1959 amb motiu del 150è aniversari del vot de poble, musicats per l'il·lustre musicòleg Francesc Tàpias, canonge de la seu de Tarragona. La present edició, que és la tercera —la segona va ser el 1984, en el 175è aniversari—, ha estat il·lustrada per Joan Carles Blanch i impulsada per l'Associació del Bicentenari i Gogistes Tarragonins.

A l'acte de presentació hi van assistir les filles de Joan A. Guàrdias, Mercè i Núria. Maria del Carme Mas va desgranar bona part de l'obra d'aquest poeta i llibreter, un dels personatges més significatius de la vida cultural de la ciutat de Tarragona en el segle XX. Llúcia, la mare del poeta, era de la Riera i, per aquest motiu ell va estar sempre vinculat a

Mn. Casellas lliura la creu de plata a les filles del poeta Joan A. Guàrdias.

Marcel Socias, esculpint el monòlit.

aquest poble, que sovintejava, on va viure la seva primera infantesa i va passar també, amb la seva família, una temporada com a refugiat de la guerra civil. En acabar, les filles de Joan Antonio Guàrdias van rebre de mans del rector de la Riera, Mn. Enric Casellas, la creu de plata commemorativa de l'any del bicentenari de Santa Creu.

Els Goigs han estat cantats pels fidels i les successives agrupacions corals del poble, cada 14 de setembre, diada de l'Exaltació de la Santa Creu i, en ocasions, el Divendres Sant. L'estrofa final de la peça darrerament s'ha incorporat com a cant de comiat en les exèquies dels difunts.

Monòlit de marbre

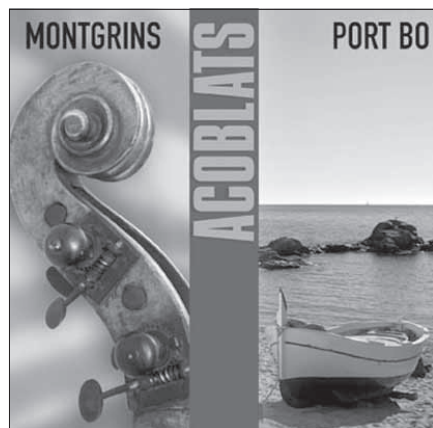
D'altra banda, l'artista rierenc Marcel Socias està esculpint al seu taller el monòlit commemoratiu del bicentenari de Santa Creu, que serà ubicat en un espai públic de la Riera que destini l'Ajuntament, amb tota probabilitat en una plaça o carrer de l'eixample del nucli urbà. El model del monòlit s'ajusta al que va escollir la majoria de rierencs, dels tres proposats, arran de la consulta popular feta per la festa de Santa Creu del 2007. Es tracta de dues peces de pedra de marbre blanc, de 2,80 m d'alçada per 0,70 m de perímetre i un pes de 1.800 quilos, cadascun dels blocs. El conjunt forma una figura hexagonal, amb una separació que, amb el buidatge de la pedra, dibuixa la silueta de la Creu. Amb cisellat profund, Socias gravarà la inscripció: «Bicentenari de Santa Creu (1809-2009). La Riera de Gaià.»

El cost del monòlit, entre les peces de marbre i el treball de l'escultor, ascendeix a 12.000 euros, import que serà sufragat íntegrament mitjançant les aportacions de la Diputació de Tarragona i de l'Obra Social Caixa Tarragona, a través del programa «Tu ajudes».

Estil Estel:

recomanacions discogràfiques

★ Port Bo i Els Montgrins, *Acoblats*. Picap.

Fusió d'estils

Port Bo, el cèlebre grup d'havaneres de Calella de Palafrugell, i la cobla Els Montgrins acaben d'editar aquest àlbum. *Acoblats* és una bona mostra de la fusió dels dos estils musicals catalans més populars: l'havanera i la sardana. És especialment significativa la renovació i la innovació que destil·la el disc, que sobretot es posa de manifest en les versions d'havaneres clàssiques, com ara *El meu avi*, *El canó de Palamós* o *Lola la tavernera*.

★ E. Palet, L. Balsach i B. Shrivastav, *Girona XXI. Vol. 2*. Columna Música.

Obrint camins

Amb aquest segon volum, *Girona XXI* segueix el camí de la difusió de l'obra de compositors catalans en actiu. En aquesta edició es donen a conèixer les obres *Concertino per a violí i orquestra de cordes*, d'Esteve Palet, i *Quatre dibuixos per a guitarra i cordes*, de Llorenç Balsach. Ahora, el disc també obre un camí cap a l'Orient, concretament a l'Índia. Una mostra representativa és el tema *An indian in London*, de Baluji Shrivastav.

★ Noa i Mira Awad, *There Must Be Another Way*. Universal Music.

Missatge de pau

There Must Be Another Way és el resultat de la col·laboració entre la cantant i compositora israeliana Noa i la cantant, compositora i actriu palestina Mira Awad. Es tracta d'un disc, dedicat a la pau, que conté dotze cançons. Una d'elles és la que dona nom a l'àlbum i que ha estat seleccionada per representar Israel en el proper Festival d'Eurovisió, que tindrà lloc a Moscou el 16 de maig. També s'hi inclou la versió de *We can work it out*, de The Beatles.

★ Cris Juanico i Original Jazz Orquestra del Taller de Músics, *Tot de mi*. Música Global Discogràfica.

Cançons immortals

Després de l'excel·lent acollida de *Vola'm a sa lluna* (2006), el qui va ser vocalista de Ja t'ho Diré torna enregistrar un àlbum amb el suport sonor de l'Original Jazz Orquestra del Taller de Músics. Una gran oportunitat de sentir més a prop, adaptades al català i amb un tractament musical d'avui, aquelles cançons que han esdevingut la banda sonora de moltes generacions: *Summer wind*, *Killing me softly with this song*, *Heart & soul*, *Love me tender* o *Unforgettable*.

La lleugeresa i l'energia de Salvador Alibau, presents al Museu de Montserrat

■ L'espai Pere Pruna mostra fins al 14 de juny una vintena d'obres d'aquest artista

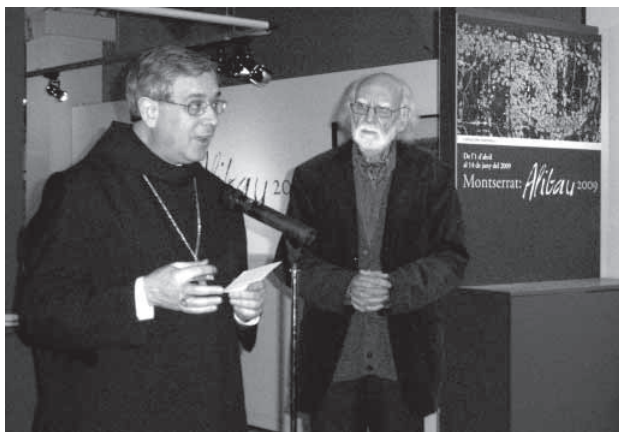
Redacció / Montserrat

Fotos: Òscar Bardají

L'espai d'art Pere Pruna del Museu de Montserrat (MDM) acull una vintena de treballs d'un artista singular, Salvador Alibau (Barcelona, 1925), que sempre ha destacat per un mètode i un procediment propi, delicat i complex, per a la creació d'obres amb cel·lulosa. És dels pocs creadors que renoven i amplien els fonaments d'una tècnica artística, com afirma Àlex Mitrani, comissari de la mostra, que es pot visitar fins al proper 14 de juny.

Alibau s'hi troba bé amb el paper, però s'exigeix alhora l'esforç d'invenió per resoldre maneres, efectes i resultats amb la voluntat d'expressar una intuïció de la realitat que demana intensitat i profunditat. Lligada al treball material, tenaç i sense prejudicis, es troba en Alibau una poètica igualment particular: parteix de la sensibilitat oriental, però es projecta cap a l'exploració de la ciència matemàtica com a mitjà de coneixement del món. L'artista designa amb el neologisme de matemàtica aquesta fusió de coneixements, el matemàtic i l'artístic.

L'aigua té una funció primordial en la tècnica inventada per Alibau en les seves obres de cel·lulosa que es poden veure a Montserrat. Les realitza en immersió. No enganxa planxes de paper fetes prèviament ni pinta les superfícies, sinó que aconsegueix una superposició natural i dútil de la matèria. Les capes de cel·lulosa s'apliquen dins de l'aigua. Amb l'ajut d'uns estris molt particulars, Alibau disposa la cel·lulosa acuradament i la dirigeix en

El P. Josep M. Soler, juntament amb Salvador Alibau, durant la presentació de l'exposició.

Unes obres caracteritzades per una poètica singular.

una o altra direcció, en un lloc concret, però és l'aigua la que mou la matèria colorejada.

L'obra es fa de manera fluida. Sobre les capes de fons es van sedimentant formes i colors, es dipositen lentament, cauen com flors dins de l'aigua, amb un balanceig que recorda el vol aeri del pol·len o les fulles de tardor. L'artista dirigeix i controla un procés en la mesura que compta també amb la complicitat de l'aigua, àmbit del silenci i la vida. El resultat són aquestes peces, sovint de gran format, que evocen formes planetàries o la simfonia de cercles que la pluja realitza sobre les superfícies líquides.

Alibau s'expressa també en el terreny escultòric, en el qual sintetitza les seves diverses inquietuds. En aquesta exposició es poden veure, per primer cop, algunes de les seves maquetes. Destaca la gran escultura que es va inaugurar el 2008 a l'Institut d'Estudis Catalans amb motiu del seu centenari. Alibau ha creat una obra d'art que funciona formalment i poèticament de manera diferenciada respecte de l'escultura commemorativa tradicional. El buit i el moviment són els generadors d'una forma que és més un impuls que un objecte.

Alibau reinterpreta les quatre barres de la senyera de manera dinàmica, tot superant el model heràldic. L'estructura helicoidal d'aquesta obra transforma el que hauria estat una simple i convencional columna en un cos orgànic que evoca creixement. Com un arbre amb les branques que s'inclinen de manera protectora cap a nosaltres, l'escultura d'Alibau evoca la força discreta i segura de la natura.

LES RECEPTES DE Joan Vllaró

Botifarra rostida amb pebrot i formatge

INGREDIENTS:

botifarres
oli
pebrots verds
formatge

PREPARACIÓ:

Daureu les botifarres amb una mica d'oli ben calent i poseu-les cadascuna dins d'un pebrot verd cru. Introduïu els pebrots amb la botifarra a dins del forn, preescalfat a 190 graus, perquè s'acabin de coure. La unió del pebrot amb la botifarra és deliciós. Quan ja estiguin cuits, traieu-los del forn i poseu una llenca de formatge per sobre de cada pebrot.

ESCOLA DE CUINA JOAN VLLARÓ

c/ Emili Botey, 5, local 2 - 08400 Granollers

Tots els interessats a adquirir el seu llibre *Aprèn amb mi* truqueu al tel. 938 793 402 • www.joanvillaro.e.telefonica.net

Campanars

Delfí Dalmau i Argemir
delfidalmau@yahoo.es

Esterri d'Àneu

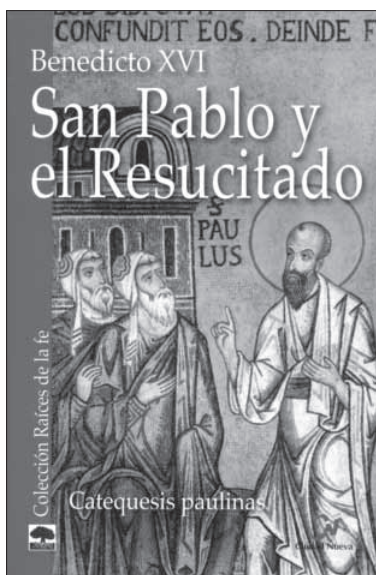
Més amunt de Sort, al Pallars Sobirà, enmig de muntanyes altíssimes entre les quals hi ha valls i poblets bellíssims avui mig abandonats, després de Llavorsí es divideix el país en tres valls divergents, Farrera, Cardós i Àneu. En aquesta última Esterri d'Àneu capitaleja i és el lloc d'on surten carreteres que van a comunicar-se amb els poblets que s'apuntalen en els flancs de les valls que es formen entre muntanyes. Una d'elles és la que puja cap a València d'Àneu i acaba al port de la Bonaigua, tot passant pels santuaris de la Mare de Déu d'Ares i de Montgarri.

Gairebé totes les poblacions d'aquest país pirinenc tenen parròquies amb campanars robustos, arrebossats, pintats en un color groc pàl·lid, i coronats per afuades agulles de pissarra negra; d'entre tots ells, el d'Esterri d'Àneu és el que puja més enlaire. Fa gairebé 43 metres i mesura 6,27 metres de costat en la seva base quadrada. Un segon cos alt octogonal de costats alternativament llargs i curts té al capdamunt obertes finestres d'arc de mig punt en els llargs; l'agulla afuada de pissarra, piràmide de vuit costats, fa una inflexió a la base i al costat de migdia hi ha oberta una llucana. Per l'interior, una escala arrapada als murs i sobre voltes, típica de l'arquitectura catalana, arriba fins a la cel·la. Aquest campanar formava part d'una església anterior barroca i data del 1617. Està situat a l'esquerra del temple, fent angle al sud-est del frontis encarat a llevant.

L'església va ser aixecada entre el 1774 i el 1792 després de reformar una d'anterior barroca del 1624 que formava part d'un col·legi d'orfes regentat per religiosos agustins; en tancar-se aquest col·legi el 1771, l'església es va convertir en la parròquia de Sant Vicenç de la població. És un edifici gran, d'una nau i dos passadissos que travessen les capelles laterals; les seves dimensions de 30 per 9,60 per 14,28 metres permeten considerar-la com una de les grans d'aquestes terres piriniques, tot i que molts pobles del voltant també compten amb edificis notables com Espot, Boren i d'altres.

Llibres

La grandesa de Pau

A través d'aquestes catequesis, Benet XVI ens narra l'experiència personal de la trobada de Saule de Tars amb Crist. Per al Pontífex, Jesús és una persona viva, present enmig dels seus, el protagonista de l'esdeveniment decisiu de la història del món. La humanitat de Pau és rica, però ell és un home fràgil. La seva grandesa rau a deixar-se transfigurar per Crist. En aquest Any Paulí, els ensenyaments del Sant Pare conviden no només a admirar l'apòstol dels gentils, sinó també a imitar-lo.

Benet XVI, *San Pablo y el Resucitado*. Catequesis paulinas. Editorial Ciudad Nueva, Col·lecció Raíces de la Fe, Madrid 2009, 184 pàg.

Llegat literari

Mn. Ballarín ens ofereix amb aquest llibre uns textos oportuns o brillants, incisius i esperançadors, que duen a terme un recorregut per tot allò que, al llarg de la seva dilatada trajectòria, l'ha marcat i ha estimat. Les coses, els llocs i les persones, sense oblidar la guerra ni «el color dels nostres somnis»... L'autor ens ofereix, com si fos el seu llegat literari, i pensant sobretot en les noves generacions, una síntesi del seu pensament. En resum, un homenatge a la terra, la llengua, la història i els amics.

Josep Maria Ballarín, *La flor de l'esperança*. Edicions L'Albí, Col·lecció L'Oreneta, Berga 2009, 284 pàg.

Valors ètics

El decàleg i els seus manaments corresponents —les «deu paraules del Sinaí»— expressen la veritat més profunda de l'ésser humà i els grans valors ètics. Recorrent a les aportacions bíbliques més recents, des d'una perspectiva catequètica i educativa, aquest llibre presenta el sentit, l'abast i el contingut moral de cadascuna de les «deu paraules», que, per a molts, constitueixen la veritable espinada dorsal de la societat. Aquestes reflexions són obra d'Eugenio Alburquerque, teòleg salesià.

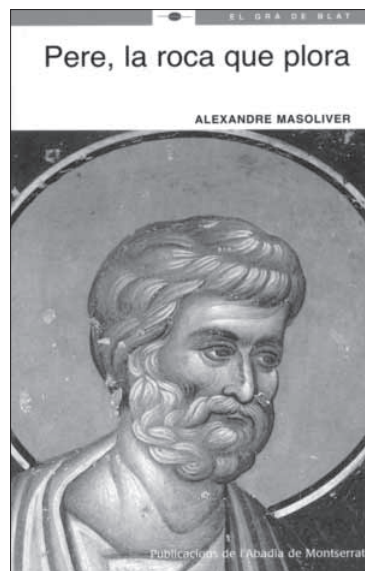
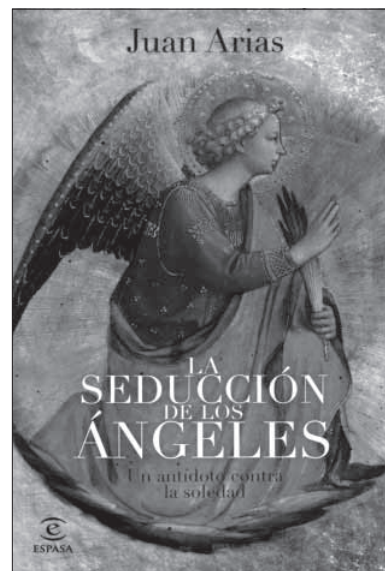
Eugenio Alburquerque, *Las diez palabras del Sinaí*. Editorial CCS, Col·lecció Maná, Madrid 2009, 184 pàg.

Esperits alats

Des de l'antiguitat, els àngels han estat vistos com la presència del bé, com l'amic invisible que serà al costat nostre quan més el necessitem; algú que segueix els nostres passos no per jutjar-nos, sinó per evitar que ensopeguem. Apareixen en totes les religions, sense distinció. Bussejant amb rigor periodístic i innumbrables documents oficials i apòcrifs, l'escriptor Juan Arias ens desvela la possibilitat de l'existència dels àngels, què tenen de llegenda, així com la seva realitat històrica.

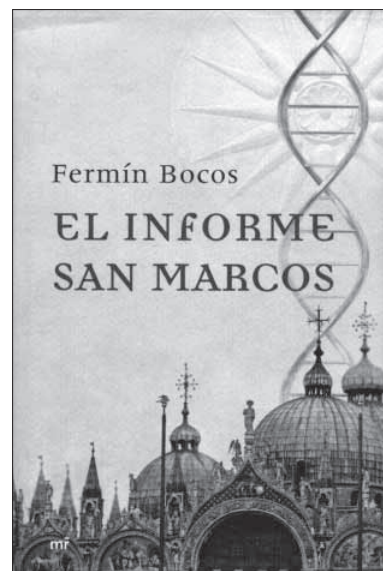
Juan Arias, *La seducción de los ángeles*. Editorial Espasa Calpe, Col·lecció Espasa Hoy, Pozuelo de Alarcón 2009, 262 pàg.

Redescobrint Pere

El P. Alexander Masoliver, monjo de Poblet, historiador i bon coneixedor de la Bíblia i de la tradició patristica, ens ofereix unes pàgines vigo-roses i alhora senzilles, que estan basades en un estudi rigorós i una reflexió sàvia sobre la figura del «Pere històric». Segons l'autor, la veritat de Pere es fonamenta en la seva fe en Jesucrist ressuscitat —«és qui més l'estima», escriu el P. Masoliver en el pròleg—, que ha fet possible que el moviment cristià duguí la salvació a tots els homes.

Alexandre Masoliver, *Pere, la roca que plora*. Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Col·lecció El Gra de Blat, Barcelona 2009, 128 pàg.

Novel·la d'intriga

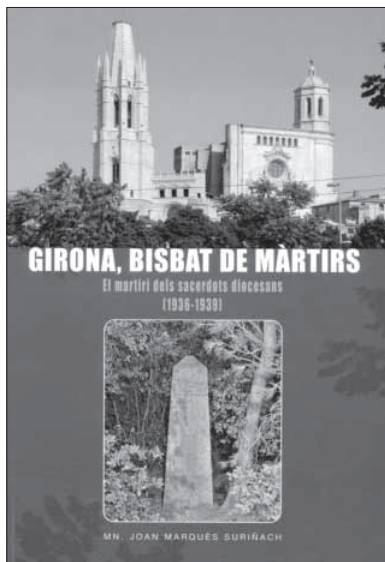
Un intent de robatori a la catedral de Venècia desferma l'alarma i els nervis entre la policia, l'Església catòlica i la premsa. No ha desaparegut res, però es veu un desplaçament en el sarcòfag que conté les restes de sant Marc, un dels quatre evangelistes. Quin ADN contenen aquestes restes i per què es busquen? El comisari en cap de Venècia haurà de resoldre el secret més ben guardat de la ciutat. Es tracta d'una entretinguda novel·la d'intriga, escrita pel periodista Fermín Bocos.

Fermín Bocos, *El Informe san Marcos*. Ediciones Martínez Roca, Col·lecció MR Narrativa, Madrid 2009, 414 pàg.

Sacerdots màrtirs

Aquest llibre té l'objectiu primordial de retre homenatge als sacerdots de la diòcesi de Girona que van patir el martiri durant els tres anys de persecució religiosa (1936-1939). «Van acceptar de grat vessar la sang per donar un testimoni clar i heroic de fidelitat a la seva fe en Jesucrist i al seu ministeri sacerdotal», explica Mn. Joan Marquès, rector de Vilamarí, en la presentació. I afegeix: «Són un estímul de vida cristiana per als sacerdots i per a tots els fidels.»

Mn. Joan Marquès Suriñach, *Girona, bisbat de màrtirs*. El martiri dels sacerdots diocesans (1936-1939). Palahí Arts Gràfiques, Girona 2009, 280 pàg.

Un pas de gegant

El 20 de juliol del 1969, la missió Apol·lo 11 de la NASA va arribar a la Lluna. Per primer cop, dues persones (Neil Armstrong i Edwin Aldrin) van caminar per la superfície del nostre satèl·lit. En aquest llibre, el lector trobarà tot el que vol saber sobre la cursa especial, amb les fotografies i els gràfics apassionants de la història de la humanitat, quan l'ésser humà va desafiar tots els obstacles i va arribar més lluny que mai.

Marta Comas i Jordi Nebot, *La conquesta de la Lluna*. Editorial La Galera, Barcelona 2009, 52 pàg.

Crítica literària

Cristóbal Sàrrias

Quines coses que passen!

Un es pot enfrontar a la vida de moltes maneres. Això és un tòpic, ja se sap, però l'exercici de la memòria és molt útil per reconsiderar el passat i projectar-nos cap al futur tenint l'experiència com a punt de suport. I aquest enfrontament personal fonamentat en les vivències del passat és molt allisonador quan volem manifestar el que esperem del futur.

Una revisió senzilla del que s'endevina en el rerefons dels dotze contes o anècdotes que ens recull Vicente Molina Foix en l'obra titulada *Con tal de no morir* ens diu molt del submón que batega sota la seva inspiració d'escriptor.

Potser d'un autor nascut a Elx —llum, palmeres, color— podríem esperar una obra diàfana, brillant, cromàtica, com del país de Gabriel Miró o d'Azorín, però no és així. Ens trobem amb la crònica d'inquietuds complexes, o de situacions inversemblants al caire de la marginalitat.

Perquè Molina Foix pertany a aquesta generació d'escriptors que ja han aconseguit la maduresa, i que no necessiten caure

Vicente MOLINA FOIX
Con tal de no morir
Anagrama, Barcelona 2009, 228 pàg.

a la trampa de la recerca de l'originalitat en narracions que cal llegir amb una bona dosi de bicarbonat —i perdoneu la metàfora— perquè insisteixen en l'alambinament de la «cosa», o en la rebolcada persistent en pensions barates.

Sap greu que una lleva d'escriptors, que compta amb noms consagrats, sembla que necessita la recerca d'històries en les quals predomina el sexe pujat de to, o que frivolitzen les relacions de les quals tan dolorosament parla Álvaro Pombo a *Contra natura*. No es pot trivialitzar el que potser és una experiència dolorosa, encara que sembla que els protagonistes neden en un mar de felicitat, sempre a costa d'un trauma social, tot i que s'entestin a aparentar tot el contrari.

Fetes aquestes excepcions, que tenen la seva importància, les dotze cròniques de *Con tal de no morir* tenen el valor que estan escrites amb un bon estil narratiu, i poden interessar —almenys dues— perquè són un testimoni de moltes de les situacions límit que avui es donen en la nostra societat. Potser no responen a estereotips ben definits, perquè n'exageren els contorns, però s'aproximen molt a una realitat que es viu en la nostra geografia humana.

Muñoz Molina sap reflectir la contradicció de moltes situacions, i deixa per al

final la solució de l'anècdota, com el feix de llum que il·lumina i dóna resposta a l'interrogant que es planteja al lector. Té habilitat per ajudar a la sorpresa, com demana l'«art de la narració». I fa un bon ús del castellà.

La qualitat emocional que els crítics retribueixen a la seva narració *El abrecartas* —Premi Nacional de Literatura 2007— no aconsegueix aquí els

nivells que va demostrar en aquesta obra, potser perquè les anècdotes que es recullen en aquest volum són esbossos o projectes d'obres més elaborades. En tot cas, es tracta de dotze visions de la realitat, reflectides amb habilitat, tot i que esbiaixades, al nostre parer, per punts de partida molt discutibles.

Crítica teatral

Andreu Sotorra

Qui estima més el rei Lear?

Escriptor, periodista i col·laborador de Ràdio Estel

EL REI LEAR / De W. Shakespeare.

INTÈRPRETS: Joan Anguera, Paula Blanco, Màrcia Cisteró, Mercè Pons i Ramon Vila, entre altres.

DIRECCIÓ: Oriol Broggi.

Biblioteca de Catalunya, Barcelona. Fins al 15 de maig.

Aigua, foc i terra. Aquests tres elements són presents en la posada en escena d'*El rei Lear* que Oriol Broggi ha reposat a la nau teatral de l'Antic Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, una de les que encerclen la Biblioteca de Catalunya, i que en aquesta ocasió aprofita tots els seus recursos: les voltes gòtiques, les entrades laterals, el fons de la nau com a punt de visió paisatgístic a través d'unes projeccions, el terra sorrenc de cavallerissa on els cossos humans es rebolquen com bèsties en el fang i un discret acompanyament musical en directe a més d'una il·luminació que no vol en cap moment que es perdi de vista que l'obra es desenvolupa sota una construcció històrica que fa d'escenografia natural.

Els espectadors tenen els intèrprets a tocar. Formen part, en certa manera, de la massa pobletana que observa la davallada d'un rei que comet l'error de dividir el seu regne entre les dues filles grans, a la vegada que es torna despota amb la filla petita, que no vol caure en el joc de mostrar hipòcritament qui estima més el pare.

El muntatge es va estrenar en el mateix espai durant el Festival Grec de l'estiu passat. Després d'una gira que s'ha de considerar important pel nombre d'intèrprets i tècnics que ha d'assumir —tres

Joan Anguera i Paula Blanco, rei Lear i Cordèlia.

actrius i una dotzena d'actors que hi fan diversos papers—, s'ha reinstal·lat en el seu lloc d'origen aportant així a la cartellera un dels espectacles més recomanables per la seva netedat i artesanía creativa, per la seva interpretació coral sense fissures i per l'oportunitat de retrobar un Shakespeare en estat pur, sense embolcalls ni falses revisitacions, amb la carac-

terística que tota la companyia retorna al discurs ben dit, entenedor, corprenedor i lingüísticament potent, feina bàsica dels intèrprets, però també de la matèria primera que els posa a les mans el traductor, Joan Sellent, un dels segells de garantia de moltes versions recents.

Un espectacle teatral per als sentits, de gairebé tres hores, amb entreacte inclòs, una durada que no ha d'espantar ningú perquè no hi ha cap paraula ni cap sentència del discurs que passi desapercibuda, creant en els espectadors una sensació de plenitud que contrasta amb tantes propostes ensucrades i pretesament divertides de moltes sales de teatre convencionals.

Val la pena assistir a la representació d'aquest *Rei Lear*, una de les obres considerades més complexes de l'univers shakespearà, però que el director Oriol Broggi ha fet aquí accessible sense perdre gens de rigor ni gota de dramatisme i emotivitat.

Hi ha una anècdota al voltant d'aquest espectacle. L'actriu més jove, Paula Blanco, la que representa la filla petita, Cordèlia, assajava ara fa un any el seu paper quan al Teatre Nacional de Catalunya es presentava una altra versió del *Rei Lear*, en castellà, a càrrec del Centro Dramático Nacional. L'actriu de la companyia convidada que feia de Cordèlia va patir un lleu accident i, a punt de suspendre, Paula Blanco la va substituir preparant-se, només en 24 hores, en castellà, un paper que no és llarg de text, però sí important per al desenllanç de l'obra.

Després d'aquella llançada a la piscina al TNC, l'actriu Paula Blanco manté aquí una Cordèlia sensible que es mou

entre la seva joventut ingènua i la fermesa d'heroïna perdedora. Les altres dues actrius, Mercè Pons i Màrcia Cisteró, germanes enfrontades per l'ambició de poder, marquen també dues de les baules importants del muntatge. I, per descomptat, hi regna per damunt de tots, Joan Anguera, des del primer moment del rei que manté totes les facultats fins a l'estat de bogeria i lucidesa interior que el porten a la mort, acompanyat d'un reforçat bufó (Oriol Guinart), del seu fidel comte de Kent (Ramon Vila) i d'Edgar (David Vert), el germà bastard i proselit del comte de Gloster (Pep Jové), traïts pel germà ambiciós, Edmund (Xavier Ripoll), sense que es desmereixi cap dels altres intèrprets.

Lear és el personatge de Shakespeare que engloba la relació entre pare i fills, la ingratitud de dues de les tres filles, l'honestat de la més petita, vista com a supèrbia per la bena als ulls de l'home ja vell, la lucidesa de la bogeria i la torrencial cap a la mort. Tot això amb uns aires de llegenda popular: un pare reparteix el seu regne entre les tres filles.

Davant els afalacs de les dues filles grans, la més petita, Cordèlia, vol trencar amb els lligams i fer-se valdre pel que ella mateixa és. La còlera del pare-rei desencadena la tragèdia, que sobrepassa els límits de la nissaga i s'expandeix pel territori dividit, desencadenant intrigues, enveges i traïcions. I com en tota llegenda popular, la moralitat no hi falta, i la lluita entre el bé i el mal acaba oferint el desenllaç que marca la tradició: on hi ha bons no poden guanyar mai els dolents. Shakespeare dixit.

Actualitats científiques

Quin color tindrien les plantes d'un planeta extrasolar?

Per Francesc Nicolau
Professor de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

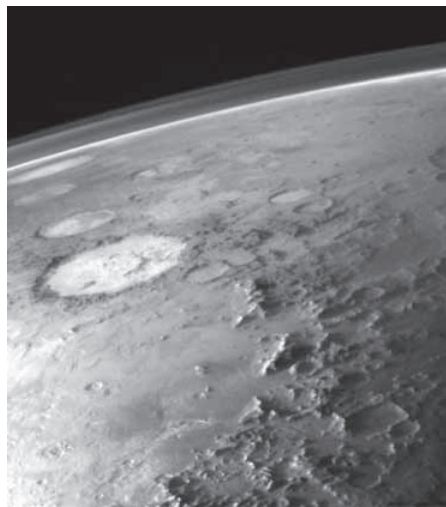

No m'invento res. És una pregunta que s'han fet els del centre de recerca del Virtual planetary Laboratory del Caltech (Institut de tecnologia de Califòrnia). Com sabeu, és molt difícil identificar planetes a l'entorn d'estrelles. El primer planeta extrasolar identificat va ser descobert fa només 13 anys per astrònoms suïssos de l'observatori de Ginebra, orbitant a l'entorn de l'estrella 51 de Pegasus. Ho van fer per les pertorbacions periòdiques del moviment que hi detectaren a causa de la gravetat d'un objecte que havia de tenir una massa més de mil vegades superior a la de la nostra Terra i molt a prop de l'estrella.

Fins ara s'han trobat uns 250 planetes extrasolars. Però la major part són molt grans, de la mida de Júpiter o més. Poder-ne «veure» de tan petits com el nostre no és fàcil. Només es detecten per pertorbacions de la gravetat o per una feble variació periòdica de la lluminositat de l'estrella en passar el planeta per davant; és la manera com es pot predir l'existència de l'astre (així es descobrí el de l'estrella Gliese 581, com us dèiem el 28 de juny del 2007), perquè la seva debilíssima resplendor no és captible ni

amb el millor telescopi. A uns 10 anys llum (que és astronòmicament encara molt a prop) la distància Terra-Sol es veuria com una longitud de 10 centímetres a 200 km lluny. I com poder veure el piquet lluminós del planeta?

Tanmateix els de Califòrnia han plantejat la qüestió de com podrien ser els vegetals d'un planeta semblant a la Terra que tingués vida. Tot depèn del tipus de llum que rebés de l'estrella. Les nostres plantes fan la funció clorofil·lica amb l'energia de la llum solar que reben i tenen un color verd perquè aprofiten els fotons blaus, més energètics que els verds, i els rojos, que són els més abundosos a la llum solar, i reflecteixen els verds. Però en el cas d'una estrella més brillant potser els aniria millor aprofitar el

verd i les plantes serien grogues, ataronjades o vermelles, o també blanques per evitar un excessiu absorbiment de llum. Però si l'estrella fos més freda haurien d'aprofitar la poca llum i fins i tot llum no pertanyent a l'espectre visible i aleshores serien negres.

Per què han rumiat tot això, aquests astrofísics americans? Ho han fet perquè si en un futur els instruments finíssims posats en òrbita (lluny de les pertorbacions de l'atmosfera terrestre) arriben a detectar el color d'un planeta extrasolar que sigui tal com s'ha previst, potser es podrà deduir que

hi ha signes de vida. Nosaltres només hi podem dir: que hi tinguin sort! Però creiem que és molt problemàtic i ara com ara impossible d'aconseguir-ho.

Cosmologies actuals i fe cristiana

56 Com cal entendre «creació» per part de Déu

El diccionari diu que «crear» vol dir fer de no-res. Com s'ha d'interpretar això si del no-res no en pot sortir res? Quina mena d'acció va fer Déu per crear? Aquesta qüestió ja no pertany a la ciència, però creiem que el lector ens agrairà que, per completar el que vam explicar al capítol anterior, resumim ara el que la teologia cristiana ha elaborat sobre aquest concepte. Es tracta de mostrar que no hi ha cap contradicció si diem que Déu va crear el món *amb* el temps, millor que *en* el temps (com va expressar sant Agustí a *Confessions*, XI, 39).

Crear no és canviar

La definició tradicional de *crear* donada pels teòlegs cristians és: *productio rei ex nihilo sui et subiecti*, és a dir, produir una cosa (un efecte) que abans no era (*ex nihilo sui*) sense que hi hagi un subjecte que en sigui receptor (*ex nihilo subiecti*). No és un canvi perquè *canviar* és produir un efecte nou, que no era, però en un subjecte que ja existia. Un canvi pot ser accidental o substancial, però sempre en un subjecte, mentre que en un acte creador l'efecte que produeix és la mateixa cosa que comença a existir i es fa, per consegüent «de no-res». Aquí la proposició *de (ex)* no vol dir que l'acció sigui extreure del no-res, com si el no-res fos un dipòsit del qual es poden treure coses, sinó que indica simplement l'ordre del fet: on no hi havia res ara comença a haver-hi una cosa. O sigui: crear és produir una cosa segons tota la seva realitat, segons la seva substància; no és donar una nova determinació a una entitat ja exis-

tent. Per crear cal un poder infinit i només Déu, omnipotent, pot fer-ho. De vegades diem que l'home «crea» (per exemple, una obra musical o literària) però és un sentit figurat del verb «crear».

Sant Tomàs d'Aquino ja va elaborar una teologia cristiana de la creació. Havia de respondre a l'objecció que hom li posava de la incompatibilitat entre la filosofia antiga, que afirmava que del no-res no en pot sortir res, i l'ensenyament cristià que Déu ha creat el món del no-res. La doctrina que ell exposà sobre creació i ciència profana segueix essent vàlida als nostres dies. Ve a dir que tenen raó els antics: del no-res no en pot provenir res però *creatio non est mutatio*, la creació no és un canvi; un canvi es fa en algun subjecte, mentre que crear és causar la realitat completa de la cosa i l'acte creador de Déu és continu, encara ara està causant completament l'existència de tot el que hi ha. En cert sentit no hi ha distinció entre l'acte creador i la conservació del món creat en la seva existència. Sant Tomàs distingeix entre l'origen de l'univers i el començament de l'univers. En la idea de començament hi ha implícit el temps; per la fe sabem que és un succés temporal, que coincideix amb l'origen del temps. La creació és una explicació de l'origen del món, hagi tingut o no començament. I afirma (*In II Sent. I, I, a.1 i 2*): «No tan sols la fe sosté que hi ha creació, sinó que la raó ho demostra», perquè la raó ens diu que la contingència del món exigeix un ésser necessari, Déu, que l'ha creat, però no ens diu que hagi tingut començament; això només ho sabem per la fe.

Podia Déu crear des de tota l'eternitat?

És una pregunta que també es fa el sant doctor. I respon afirmativament en coherència amb la doctrina dita. No hi veu cap contradicció des del punt de vista filosòfic. La creació amb el temps és objecte de fe, no de la ciència. Així ho creu perquè, és clar, els coneixements científics del seu temps ignoraven el que ara sabem del Big Bang i de l'evolució còsmica. Però el seu raonament lliga del tot amb els principis que ha establert: el Creador és anterior al món creat però amb una anterioritat que no és fonamentalment temporal, sinó ontològica. La dependència de la criatura en relació amb el Creador és metafísica, no temporal: ser creat no vol dir que hi hagués primer un no-res en un cert indret i després en aquell lloc la cosa. Seria un error dir que *ex nihilo* (del no-res) significa necessàriament *post nihilum* («després» del no-res).

És a dir, que si, posem per cas, admetéssim el que diu Hawking que posant temps imaginari l'univers s'enclou en ell mateix sense principi ni fi, o creguéssim en les «bombolles» d'inflació eterna d'Andrei Linde, o simplement en l'univers etern de Marius Bunge, no per això ja podríem excloure el Creador. Responent al que es deia al seu temps, sant Tomàs (a la *Summa I, q.46 a.2*) afirma: «El que el món hagi tingut un començament és objecte de fe, però no una demostració de la ciència. I farem bé de retenir això, ja que, altrament, si ens comprometem a demostrar el que és de fe, podem introduir arguments que no siguin estrictament conclu-

sius; i això proporcionaria als infidels una ocasió de burla, ja que pensarien que basem les veritats de fe sobre tals fonaments.»

Aquesta advertència de sant Tomàs és important: fixem-nos que és ell mateix qui ha afirmat en un altre lloc que la raó demostra que hi ha d'haver un Creador, però com que la raó (la ciència) no diu que el món hagi tingut inici, ens adverteix que no hem de basar la prova de l'existència de Déu en el fet d'un *començament* que només sabem per la fe (el IV Concili del Laterà de 1215 l'havia definit formalment com a objecte de fe catòlica). Cal basar-la en la contingència del món.

Fins aquí el doctor d'Aquino. Ara bé, oi que la teoria del Big Bang ens afirma actualment que el cosmos va tenir començament? No podríem, doncs, deixar de banda aquesta doctrina de l'autor de la *Summa Theologica*? Hem de dir que no és més fins a cert punt! Recordem que no és la ciència *sola* la que ens du al coneixement del Creador; hi hem d'afegir el principi metafísic de causalitat per construir el raonament que exposàvem al capítol anterior. Amb l'ajuda d'aquest principi sí que es pot formular un argument vàlid. És el que vam fer. Però hem de continuar dient que la ciència *sola per ella mateixa* no demostra encara l'existència de Déu (i, a més, pensem que hi ha científics que no veuen absurda la idea d'un univers etern, malgrat el que ens diu la teoria de la Gran Explosió).

Afegim-hi encara que és també de fe que Déu va crear l'univers *lliurement*. Des del punt de vista filosòfic pensem que això no es pot demostrar (almenys amb un argument apodíctic), però per la fe ho sabem. I l'afirmació, també de fe, que respon a l'interrogant de per què Déu s'ha «molestat» a crear-lo i a crear-nos, és: que Déu és Amor, i l'amor és *diffusivum sui* (difusiu d'ell mateix) amb impuls a difondre's cap als altres. Donem-li'n gràcies!

Novetats cinematogràfiques

Qualificacions: * Dolenta ** Regular *** Bona **** Molt bona

17 otra vez **

Director: Burr Steers. / Guionista: Jason Filardi.
Intèrprets: Zac Efron, Leslie Mann, Matthes Perry, Thomas Lennon, Sterling Knight.
Gènere: comèdia.
Estats Units, color, 2009. 102 minuts. / Públic: joves.

Mike és en un punt crític de la seva vida. Amb 35 anys, veu com la seva carrera professional està més que estancada i, el que és pitjor, la seva família està farta d'ell i dels seus laments continus. D'una manera inexplicable, quan ho té tot perdut, cau per un pont. Se salva, però retorna amb l'aparença de 17 anys, edat en la qual era una jove promesa en els estudis i l'esport. Les equivocacions i oportunitats que li dona la seva aparença seran font de moments còmics i dramàtics.

Amb un equip gestat a la televisió i a la comèdia lleugera i comercial, la pel·lícula aprofita la tirada fàcil d'aquest tipus de situacions. Tot i que alguns aspectes del guió homenatgen l'obra mestra *¡Qué bello es vivir!* —com el conserge que només veu Mike, l'escena plujosa al pont solitari o el rerefons de veure la pròpia

realitat des de fora per valorar-la—, el cert és que es tracta d'una producció menor. Hi ha alguns missatges amb intenció educativa —marcats amb evidència excessiva—, però també hi ha humor barroer i simple que entela el to familiar de la història.

No obstant això, el càsting, encapçalat per l'«adolescent» de moda (Zac Efron), i el guió aconseguixen arrencar alguna rialla, també gràcies al personatge d'Ed, el millor amic del protagonista.

• Humor: 1 i 1/2; acció: 1; violència: 0; sexe: 1/2; llenguatge: col·loquial (qualificacions de 0 a 3).

La reina Victoria ***

Director: Jean-Marc Vallée. / Guionista: Julian Fellowes.
Intèrprets: Emily Blunt, Rupert Friend, Paul Bettany, Miranda Richardson, Jim Broadbent.
Gènere: drama romàntic.
Regne Unit-Estats Units, color, 2009. 100 minuts. / Públic: joves.

La pel·lícula narra com va començar la història d'amor de la reina Victòria d'Anglaterra i el príncep Albert. Lluitant contra influències familiars i polítiques, va pujar al tron quan acabava de fer 18 anys per acabar essent la monarca amb el regnat més llarg de la història de la Gran Bretanya.

La cinta ens mostra una Victòria desconeguda, lluny d'aquella que tants cops s'ha retratat, vestida de dol amb un semblant trist. Al film coneixem la Victòria jove que enamora, que es rebel·la contra la seva mare ultracontroladora, que riu i plora amb naturalitat. Veiem una Victòria humanitzada, que comet errors a causa de la seva inexperiència, però que es fica a la perfecció al paper de monarca.

Tot i que esplèndidament ambientada en un moment històric, el punt fort de la pel·lícula és la histò-

ria de dos amants i la riquesa d'aquests personatges: Albert, el «rei a l'ombra», i Victòria, «la dona forta», són dos joves apassionats que, contra tot pronòstic, inicien un camí comú que durarà tota la vida. La interpretació extraordinària de la parella protagonista, unida a la bona representació de la tensió política de l'època, la converteixen en una pel·lícula digna de veure. Tot i que sigui per gaudir d'una real història d'amor real.

• Humor: 0; acció: 0; violència: 0; sexe: 0; llenguatge: col·loquial.

Estrena en DVD

Bolt ***

Director: Chris Williams i Byron Howard.
Guionista: Dan Fogelman i Chris Williams.
Gènere: animació-aventures.
Estats Units, color, 2008. 96 minuts. / Tots els públics.

Per al supergos Bolt, cada dia és ple d'aventures i perills, fins que les càmeres deixen de gravar, perquè és el protagonista d'un famós programa de televisió. L'estrella canina és enviada accidentalment des dels seus estudis de Hollywood a Nova York, on comença una gran aventura en un viatge pel món real, acompanyat per uns companys peculiars: el gat Mittens i l'hàmsster Rhino. En aquest viatge, Bolt descobrirà que no necessita superpoders per ser un heroi.

Primera pel·lícula de Disney (sense Pixar) en animació 3D, que aconseguix un resultat molt positiu i que la remunta de la seva ratxa dolenta després de *Salvaje*, *Dinosaurio* o *Conocien-*

do a los Robinson.

Al film es ressalta el valor de la lleialtat amb els amics, malgrat les diferències que hi pot haver. Es tracta d'una pel·lícula per a tots els públics, amb grans dosis d'acció, que fa que s'adapti tant als gustos dels joves com dels nens, amb moments emotius i nombrosos tocs d'humor. Han participat en la seva creació els guionistes de *Mulan* o *Cars*, així com un dels animadors de *Chicken little* o *Hermano oso*. Un film familiar que mereix felicitació pel resultat final.

• Humor: 2; acció: 3; violència: 0; sexe: 0; llenguatge: col·loquial.
• Tema cinefòrum: amistat.
• Extres DVD: idiomes: anglès, castellà, català i portuguès;

subtítols: anglès, castellà, portuguès i anglès per a sords; escenes eliminades, nombrosos reportatges i el vídeo musical *I thought I lost you*.

El món de la televisió

► Juega conmigo Séamo

De dilluns a diumenge - 08.00 h - La 2

El famós programa infantil *Barrio Sésamo* torna a La 2 de Televisión Española. En aquesta ocasió, s'emet als matins, dins del contenidor infantil *Los Lunnis*. Es tracta de l'adaptació espanyola del programa titulat *Play with me Sesame*. Aquest espai convida els més petits a cantar, jugar i ballar amb Epi, Blas, Aurora, Triki, Coco, el comte Dràcula, la granota Gustavo i una infinitat de *teleñecos* que tenen un únic objectiu: divertir els nens mentre aprenen. Per a això, *Juega conmigo Séamo* incorpora una sèrie d'activitats entretingudes desti-

nades a l'aprenentatge de coneixements bàsics: la visió espacial amb el davant i el darrere, a prop o lluny, els números, les lletres, objectes iguals i diferents o el temps. Tots aquests continguts i molts més es desprenen d'uns gags plens de música i color, protagonitzats per personatges que tracten valors d'amistat, sinceritat, valor, confiança i un llarg etcètera.

Els elements antics i els nous es combinen en aquest espai de 25 minuts de durada. A *Juega conmigo Séamo*, a més de nous jocs

interactius, on es mostren alguns avenços tecnològics com l'ordinador o el mòbil, també es reposen episodis antics. D'altra banda, també es combina l'aprenentatge de conceptes bàsics, com la lectura, les matemàtiques o la ciència, amb el desenvolupament personal del nen, i se'n promou la creativitat i l'expressió individual.

Després de cantar les merescudes excel·lències d'aquest programa infantil, només hi ha una manera de

posar fi a les seves bondats: programar-lo a les 8 del matí. Està comprovat que el nen que veu la televisió abans d'anar al col·legi rendeix menys en atenció i comprensió. Lògicament, el professor no pot competir amb les característiques atractives de la petita pantalla i, per tant, el nen, que arriba amb els impactes televisius que ha rebut tan bon punt s'ha llevat, no hi presta cap atenció. Però ja que no pot gaudir d'aquest espai en l'horari raonable de tarda, sempre podem recórrer a la web de TVE per veure'n els capítols a l'ordinador.

RÀDIO

GRAELLA DE PROGRAMES

De dilluns a divendres

06.50-08.00 Santoral, El tren de les set, Sant Rosari, Evangeli, Laudes des de Montserrat
08.00-09.30 El primer cafè
09.30-13.00 Radiofórmula
13.00-13.08 Cant de la Salve i el Virolai
13.08-17.50 Radiofórmula
14.55-15.00 Espurna d'alba
15.30-15.35 Evangeli
15.00 i 21.00 Comentari general
22.00-23.00 Finestra oberta

Dilluns

19.00-20.00 Vida sana
21.00-22.00 Coneixes Jesús?
23.00-00.00 Planeta blau
00.00-00.15 Completes des de Santa Maria de Solius
01.00-02.00 Resson
02.00-02.10 Evangeli, Dietaris, Espurna d'alba
02.10-06.50 Música instrumental-Radiofórmula

Dimarts

19.00-20.00 Parlem d'empresa
21.00-22.00 Buscant la llum
23.00-00.00 Paraules d'amor
00.00-00.15 Completes des de Santa Maria de Solius
01.00-02.00 Resson
02.00-02.10 Evangeli, Dietaris, Espurna d'alba
02.10-06.50 Música instrumental-Radiofórmula

Dimecres

18.00-19.00 Amb els ulls de Maria
19.00-20.00 De cap i de nou
21.00-22.00 Temps d'escolta

00.00-00.15 Completes des de Santa Maria de Solius
01.00-02.00 Resson
02.00-02.10 Evangeli, Dietaris, Espurna d'alba
02.10-06.50 Música instrumental-Radiofórmula

Dijous

19.00-19.20 Estel solidari
19.30-19.45 Els germans orientals
19.45-21.00 Radiofórmula
21.00-22.00 Mirades
23.00-00.00 Projectes
00.00-00.15 Completes des de Santa Maria de Solius

Divendres

02.00-02.00 Evangeli, Dietaris, Espurna d'alba
02.10-06.50 Música instrumental-Radiofórmula
18.00-19.00 Amb els ulls de Maria
19.00-20.00 Catalunya sense barreres
20.00-21.00 Radiofórmula
21.00-22.00 A peu de carrer
23.00-00.00 Amb llum pròpia
00.00-00.15 Completes des de Santa Maria de Solius

Dissabte

01.00-02.00 Resson
02.00-02.10 Evangeli, Dietaris, Espurna d'alba
02.10-06.50 Música instrumental-Radiofórmula
06.50-07.30 Santoral, El tren de les set, Sant Rosari, Evangeli, Laudes des de Montserrat
10.00-10.30 A tota costa
10.30-12.30 Trotamundos
15.00-15.05 Cuina a Ràdio Estel

16.00-16.05 Llibres a l'abast
17.00-17.05 Clip de teatre
18.00-20.30 Vida sana
00.00-00.15 Completes des de Santa Maria de Solius
01.00-02.00 Resson
02.00-02.10 Evangeli, Dietaris, Espurna d'alba
02.10-06.50 Música instrumental-Radiofórmula

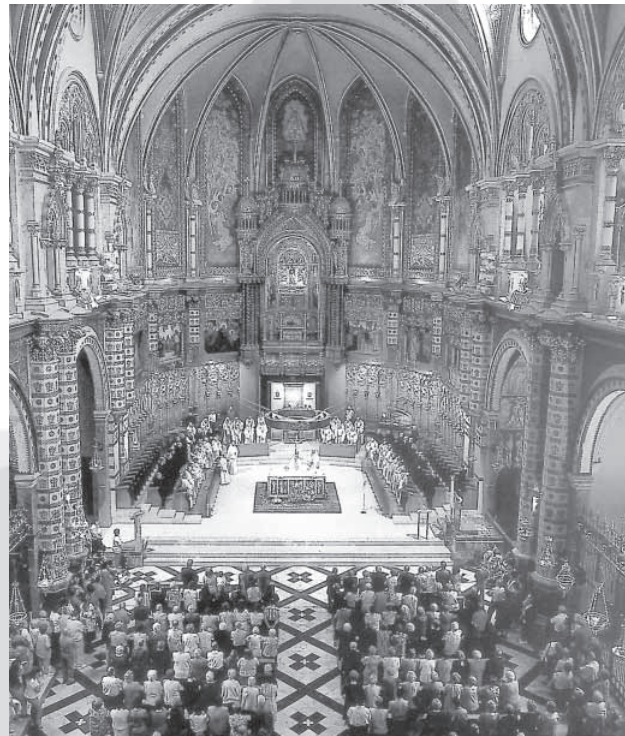
Diumenge

06.50-08.00 Santoral, El tren de les set, Sant Rosari, Evangeli, Laudes des de Montserrat
08.00-09.00 La Cantata i Dietari
09.00-10.00 Tot sardana
10.00-10.05 Avui és festa
10.30-11.00 La taula de l'Evangeli
11.00-12.30 Missa de Montserrat
12.30-14.30 Rutes per Catalunya
15.00-15.05 Cuina
16.00-16.05 Llibres
17.00-17.05 Crítica de teatre
18.00-18.30 La taula de l'Evangeli
18.30-20.00 Avui és el dia del Senyor amb la carta dominical (prèvia i Eucaristia des de la catedral de Barcelona)
20.00-20.30 Església Viva
20.30-21.00 El campanar
00.00-00.15 Completes des de Santa Maria de Solius
00.30-01.00 Jazz
01.00-02.00 Resson
02.00-02.10 Evangeli, Dietaris, Espurna d'alba
02.10-06.50 Música instrumental-Radiofórmula

«De Montserrat, estel»

us ofereix en directe
des de la basílica de
la Mare de Déu
de Montserrat

de dilluns a diumenge,
a les 7.30 h,
la pregària de Laudes

Cada diumenge,
a les 11.00 h,
la Missa conventual

I ara cada dia, de dilluns a divendres,
a les 13 h, Cant de la Salve i
el Virolai a càrrec de l'Escolania
de Montserrat

■ Barcelona 106.6
■ Tarragona 100.6
■ Catalunya Central 93.7
■ Girona 103.4
■ Lleida 91.5
■ Tortosa 90.1
■ Garraf 96.8
■ Vic 91.3
■ Cerdanya 104.4
■ La Seu d'Urgell 105.0
■ Andorra 107.5

www.radioestel.com

Desconnexions de Ràdio Estel

Dilluns

09.30 Informatiu matí
20.00 Un dia més

Dimarts

09.30 Informatiu matí
20.00 Un dia més

Dimecres

09.30 Informatiu matí
10.30 2/4 de salut
20.00 Un dia més
23.00 Arsènic per compassió

Dijous

09.30 Informatiu matí
20.00 Un dia més
21.00 La Taula de l'Evangeli

Divendres

09.30 Informatiu matí
10.30 La nostra Església
20.00 Un dia més

Dissabte

12.30 2/4 de salut

RÀDIO BARCELONA (OM 666)

Diumenge - De 22.00 a 23.00h, Objectiu, l'home
Programa de valors humans: fets, el cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» del Dr. Lluís Martínez Sistach, cardenal-arquebisbe metropolità de Barcelona. (Edita i presenta: J.M. Alimbau.)

TELEVISIÓ

La 2

Diumenge 3

08.45 Shalom

Programa de la comunitat jueva.
Director: Benito Garzón.

09.00 Islam hoy

Programa de la comunitat islàmica.
Director: Mohamed Chakor.

09.15 Buenas noticias TV

Programa de la comunitat evangèlica.
Director: José Pablo Sánchez.

10.00 Últimas preguntas

Programa religiós catòlic per a gent que té dubtes.
Directora: M. Ángeles Fernández.

10.25 Testimonio

Director: Isidro Catela.

10.30 Santa Missa

Amb la participació d'una coral convidada.
Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra. Coordinador: Ignasi Miranda.

11.20 Els camins de la calma

Programa documental que proposa itineraris per llocs de Catalunya amb les esglésies com a eix central.
Director: Ferran González.

11.30 Pueblo de Dios

Director: Julián del Olmo.

TV-3

Diumenge 3

09.00 Signes dels Temps

Magazín sobre temes d'Església que inclou diferents seccions com ara reportatges, entrevistes, comentaris de llibres, comentari de l'Evangeli, secció de cinema, etc.
Director: Francesc Rosaura.

K3/33

Diumenge 3

11.00 Missa conventual de Montserrat

Cada primer diumenge de mes, retransmissió de la missa conventual de Montserrat amb els cants finals a càrrec de l'escolania.

TVM (televisió de Mataró)

Cada divendres

21.00 Creure avui

Programa de notícies, reportatges culturals i entrevistes des del vessant religiós. Cada setmana ofereix també l'agenda d'activitats de l'arxiprestat de Mataró i l'espai Temps de reflexió. El programa es repeteix el dissabte a les 13.00 h i el diumenge a les 13.00 i a les 22.00 h.

Canal Català Televisió Tarragona

Als quatre vents

Espai escrit i dirigit per Mons. Jaume Pujol que s'emet cada diumenge a les 10.00, 12.00 i 14.00 hores.
El programa també s'emet pel Canal Reus TV a les 8.30 i es repeteix cada quatre hores.

Camí de Vida, magazín setmanal que produeix la Delegació diocesana de Mitjans de Comunicació Social de la diòcesi de Girona, presentat per Jordi Callejón i Maria del Mar Ribé. S'emet per: Televisió de Girona, diumenges i dilluns, a les 9.30 h; Televisió de l'Escala, diumenges, a les 13.00 h; Televisió de Tossa de Mar, dissabtes, a les 17.00 i diumenges, a les 21.00 h; Canal Nord Televisió, diumenges, a les 11.00 h; Televisió Costa Brava, dilluns, a les 00.30 h; Canal Català la Selva, diumenges, a les 9.00 h; Canal Català Girona (Banyoles), dissabtes i diumenges, a les 8.00 h.

ABRIL ÉS EL MES CONSAGRAT ALS DOLORS I SOLEDAT DE LA MARE DE DÉU

INTERNET

• **JORNADA MUNDIAL DE LA JOVENTUT.**— Ja ha aparegut el bloc que conté tota la informació per a la propera Jornada Mundial de la Joventut, que tindrà lloc a Madrid el 2011: www.wyd2011.blogspot.com.

• **ACI PRENSA.**— Aquesta agència de comunicació catòlica ha llençat un nou canal de vídeos sobre temps litúrgics, temes d'actualitat, notícies sobre defensa de la vida i la família, etc: www.youtube.com/acitv.

ALTRES BISBATS

• **NOVAHUMANITAS.**— Del 8 al 10 de maig, sessions de dimensió humana, a Madrid i Toledo, a càrrec de M. Ángeles de los Ríos, sobre *Conocer y desarrollar el amor verdadero*. Més informació: tel. 696 386 211, a/e: info-madrid@novahumanitas.org.

• **VIII PREMI DE NOVEL·LA CIUTAT DE TORREVIEJA.**— Fins al 15 de juny es poden presentar els originals. Més informació: tel. 915 358 190.

• **CURS DE COMUNICACIÓ SOCIAL.**— Organitzat per la Comissió Episcopal de Mitjans de Comunicació Social de la CEE, la Confer i la Facultat de Comunicació de la Universitat Pontifícia de Salamanca. Serà del 6 al 10 de juliol sobre *Taller de radio*. Més informació: tel. 923 282 357, fax 923 282 747, a/e: mmanzanobo@upsa.es.

• **DAVID MULTIFESTIVAL.**— El XXIV David Multifestival se celebrarà del 9 al 12 de juliol, al monestir del Desert de les Palmes, a Benicàssim. Més informació: tel. 964 300 786 (Gna. María Dolores).

BARCELONA

• **CENTRE CRISTIÀ DELS UNIVERSITARIS.**— El 30 d'abril, a les 19.30, xerrada *Lleure amb sentit: el compromís i la transmissió de valors als infants*, amb Maria València (presidenta

del MECEC). C/ Villarroel, 81 - Barcelona.

• **40 HORES D'ADORACIÓ.**— El 30 d'abril, de 8.00 a 20.00, a la parròquia de Sant Joan Maria Vianney (c/Melcior de Palau, 56 - Barcelona); l'1 de maig, de 8.45 a 20.00; el 2, de 8.20 a 15.30, i el 3, de 12.30 a 19.50, a les religioses agustines (c/Vallmajor, 29 - Barcelona).

• **ESCOLA BÍBLICA ECUMÈNICA DE SANT MEDIR.**— El 4 de maig, a les 19.30, sessió extraordinària de cloenda. Més informació: c/ Constitució, 17 - Barcelona, tel. 934 216 527, web: www.parroquiasantmedir.cat.

• **PALAU DE LA MÚSICA CATALANA.**— El 4 de maig, a les 10.30, l'Orquestra Simfònica Julià Carbonell de Lleida oferirà el programa *Preludis i romanços de sarsuela*; el 7, a les 19.30, concert de l'Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra. C/ Palau de la Música, 4-6 - Barcelona, tel. 902 442 882, fax 932 957 208, a/e: palau@palaumusica.org, web: www.palaumusica.org.

• **CAIXAFORUM.**— El 4 de maig, a les 19.30, conferència de Pilar Bonet (periodista) sobre *La Rússia postsoviètica*; el 5, a les 17.00, tarda de música sobre *El respecte a la forma. Felix Mendelssohn*, amb Pere Andreu Jarrod (realitzador i locutor de Catalunya Música); a les 19.30, conferència *El paradís, un viatge a l'infinit (Dante i la Divina Comèdia)*, amb Joan Francesc Mira (escriptor); el 8, a les 21.00, *Dante i l'últim viatge d'Ulisses, una recitació comentada*. Més informació: av. Marquès de Comillas, 6-8 - Barcelona, tel. 934 768 635, web: www.laCaixa.es/ObraSocial.

• **FÒRUM ALTAÏR.**— El 5 de maig, a les 19.30, conferència de Nicolás Castellano (periodista de la Cadena SER) sobre *Quin món volem? VIII. Cooperació i migració*. Gran Via, 616 - Barcelona, tel. 933 427 170, fax 933 427 178, web: www.altair.es.

• **AMICS DELS ÀNGELS.**— El 5 de maig, a les 20.00, conferència del professor Halil Barçena (islamòleg, director de l'Institut d'Estudis Sufís de Barcelona) sobre *L'angeologia en el sufisme persa*. Centre d'Estudis de les Tradicions Religioses, c/Rocafort, 234, baixos - Barcelona.

SANTUARI DE MONTSERRAT

✓ **PASTORAL DE LA SALUT.**— El 9 de maig, XVI Romeria a Montserrat, amb malalts i visitadors parroquials. Organitza: Delegació diocesana de Pastoral de la Salut de Barcelona. Més informació: tel. 933 171 597.

✓ **HOSPITALITAT DE LA MARE DE DÉU DE LOURDES.**— Les Hospitalitats catalanes organitzen conjuntament una peregrinació amb malalts a Montserrat el 16 de maig. Les inscripcions es poden fer fins al 8 de maig, de dilluns a divendres de 16.00 a 20.00, al local de l'Hospitalitat: c/ Consell de Cent, 224-228 - Barcelona, tel. 934 874 009.

✓ **ORGANISTES.**— Del 24 al 29 d'agost, XVII Curset per a organistes d'Església. Més informació: tel. 626 924 414, a/e: mariadolorscasanovas@yahoo.es.

• **CASAL LOIOLA.**— El 5 de maig, a les 21.30, Xavier Melloni. *s.j.* (teòleg dedicat a l'estudi de les diferents manifestacions de l'experiència de Déu) oferirà una xerrada sobre *Una aposta pel diàleg interreligiós*. Lloc: c/ Balmes, 138 - Barcelona. Cal confirmar l'assistència: tel. 934 156 434, a/e: info@casalloiola.org.

• **JORNADES SOBRE LA SETMANA NÀTRÀGICA (1909).**— La Biblioteca Balmes i la Societat Estatal de Commemoracions Culturals han organitzat unes jornades commemoratives del centenari de la Setmana Tràgica els dies 5, 6 i 7 de maig, a la Balmesiana (c/ Duran i Bas, 9 - Barcelona). Més informació: tel. 933 026 840, fax 933 170 498, a/e: info@balmesiana.org, web: www.balmesiana.org.

• **FUNDACIÓ PER LA PAU.**— Cicle de conferències *En clau de pau. Itineraris vitals marcats per un compromís amb la pau*. La propera xerrada serà el 6 de maig, a les 19.00, a càrrec de Gabriela Serra, membre de diferents col·lectius per la pau i el desenvolupament. Serà a la sala d'actes del Col·legi de Periodistes de Barcelona, rambla de Catalunya, 10, principal 1a. Inscripció prèvia: tel. 933 025 129, web: www.fundacioperlapau.org.

• **FAMÍLIA FRANCISCANA DE CATALUNYA.**— Convida a una estona de pregària amb Francesc i Clara el 6 de maig, a les 20.00, amb el tema *El Senyor ha ressuscitat!* Lloc: Franciscanes Missioneres de la Immaculada Concepció, pl. Universitat, 2 -

Barcelona, tel. 934 543 469.

• **FAMÍLIA.**— El 7 i 8 de maig, Jornada *Família i valors humans i cristians*, amb la participació entre altres del cardenal Ennio Antonelli (president del Consell Pontifici per a la Família i la Vida). Més informació: www.arconet.es/familia.

• **PUERICANTORES.**— El 8 de maig, a les 20.00, concert per la pau a l'església de Santa Maria del Mar de Barcelona amb motiu dels 15 anys de la Federació Catalana de Pueri Cantores.

• **ESPAI VOCACIONAL.**— El 9 de maig, de 10.30 a 15.00, amb el lema «Sé en qui he cregut» (2 Tm 1,12). Seminari Conciliar de Barcelona, c/ Diputació, 231.

• **FOCOLARS.**— El 9 de maig, trobada de «Nois per la Unitat» al col·legi Adela de Trenquellón (c/ Guipúscoa, 24 - Barcelona). Més informació: secretarianpu@focolars.org.

• **VERITABLE VIDA EN DÉU.**— El grup de pregària de la Veritable Vida en Déu tindrà la seva trobada el 10 de maig, a les 18.00, a la capella de les Carmelites Missioneres del carrer Puiggarí, 1 de Barcelona. Més informació: Mercè Ferrer, tel. 935 304 806.

• **TIBIDABO.**— El 10 de maig se celebrarà la 123 Romeria del Ram, amb eucaristia i ofrena tradicional a l'ermita primitiva. Festa popular amb música i balls regionals. A les 18.00, a la basílica, XIII Concert de Música Clàssica.

ADOREM LA VIDA «AMAGADA»

40 Hores

CALENDARI DE L'ADORACIÓ CONTINUADA
AL SANTÍSSIM SAGRAMENT DURANT EL
TEMPS PASQUAL I FINS AL CORPUS CHRISTI

L'EVANGELI DE LA VIDA
(16 d'abril - 14 de juny)

SETMANA DEL 27 D'ABRIL AL 3 DE MAIG

- **Capella Marcús**, c/ Carders, 4 (cantonada Montcada). Dilluns 27, de 8 a 20 h.
- **Oratori de Sant Felip Neri de Gràcia**, c/ Sol, 8. Dimarts 28 i dimecres 29, de 9 a 21 h tots dos dies.
- **Santuari de Sant Josep de la Muntanya**, av. Sant Josep de la Muntanya, 25. Dimarts 28, de 7 a 19 h.
- **Parròquia Sant Joan Maria Vianney**. Melcior de Palau, 56. Dijous 30, de 8 a 20 h.
- **Religioses Agustines**, c/ Vallmajor, 29/ Copèrnic. Divendres 1, de 8.45 h a 20 h. Dissabte 2, de 8.20 a 15.30 h. Diumenge 3, de 12.30 a 19.50 h.

傷人聖
故夫亦
德兩不
交不相
歸傷
焉。

Si els esperits no fan mal
els homes, és perquè el
savi no els fa mal.
Si els homes no s'ofenen
mútuament, la virtut de la
vida s'intensificarà en
el regne.

**MOVIMENT I TERTÚLIA
AMB PETER YANG**

Dissabte 16 de maig,
a les 18.30 h, tertúlia.
Diumenge 17, a les
12.00 h, missa.

TAI - TXI ZEN CRISTIÀ

«Rincón del Silencio»

c/ Floridablanca, 133, baixos - 08011 Barcelona
Informació, Tel. 934 242 787

M. ÀNGELS ARRABAL, PRESIDENTA DEL FÒRUM INTERDIOCESÀ DE LES ORGANITZACIONS CATÒLIQUES D'ADULTS

Tot i que el nomenament com a presidenta del Fòrum Interdiocesà d'Organitzacions Catòliques d'Adults la va agafar una mica desprevinguda, M. Àngels Arrabal (Barcelona, 1950) ha assumit aquesta responsabilitat «amb esperit de servei». Pertany des de fa molts anys a l'Associació de Sant Josep de la Muntanya, on actualment exerceix com a secretària, i creu sincerament que el laïcat és cridat a oferir avui al món el rostre més amable i compromès de l'Església.

«El laïcat és la cara de l'Església més propera a la societat civil»

Samuel Gutiérrez

—Què és exactament el Fòrum Interdiocesà de les Organitzacions Catòliques d'Adults?

—El FIOCA és una de les diverses branques que formen la Delegació d'Apostolat Seglar de l'arxidiòcesi de Barcelona, tot i que també inclou les organitzacions d'adults dels bisbats de Sant Feliu i Terrassa. Té com a objectius principals la promoció de la participació de les organitzacions catòliques d'adults en la pastoral de conjunt, el coneixement mutu i la col·laboració entre les entitats, i la representació i diàleg davant de la societat civil. En definitiva, es tracta d'afavorir el coneixement, l'intercanvi, la presència i el suport entre les entitats i en relació amb la diòcesi.

—Què se senten cridats a aportar a la societat?

—La presència de Jesús i del seu Evangelí. El laïcat associat és la cara de l'Església més propera a la societat civil. D'una Església que, tot i ocupant-se i preocupant-se dels problemes i les necessitats d'aquesta societat (pobres, malalts, drogoaddictes, immigrants, persones abandonades...) no té una imatge pública amable. No apareix en els mitjans de comunicació de forma positiva; ben al contrari, sovint es fan paleses aquelles infidelitats hu-

manes, aquelles notícies més «antipàtiques». Realment no ens hem sabut guanyar als mitjans i aquest és també un dels objectius del Fòrum.

—Amb espiritualitats i carismes tan diversos, és possible la comunió entre els membres de la Junta?

—Les diferències són molt enriquidores! Tenim formes de mirar la realitat i d'actuar molt diverses, però el que ens uneix és molt més important: Jesucrist, l'Església i l'evangelització. Això precisament és el que fa possible la comunió.

—Quins són els reptes més urgents del FIOCA?

—El més important és continuar facilitant la tasca evangelitzadora de les entitats, i en un ordre una mica més immediat, col·laborar amb la nova delegada episcopal d'Apostolat Seglar en l'estructura de la Delegació, en la revisió definitiva dels estatuts, en el manteniment actualitzat del directori de la FIOCA...

—Hi ha també crisi entre els laics?

—Potser algú pensarà que sóc una mica il·lusa, però crec que no ens hem d'amoïnar gaire per la crisi quantitativa que viu avui l'Església i que evidentment afecta també el laïcat. Em preocupa molt més la crisi interna, una crisi de fidelitat i de coherència, és a dir, de viure realment i a fons l'Evangelí. Sembla com si no ens acabéssim

de creure que Jesús ha ressuscitat i és amb nosaltres!. Per què la nostra fe no atrau la gent?. Potser és que no la vivim prou fidelment i no responem al desig de Jesús de ser una Església de misericòrdia... El catolicisme no tornarà a ser, a curt termini, una religió de masses, però això no ens ha de fer patir. Fins i tot diria que tot plegat pot ser una gran oportunitat per recuperar l'essència de la nostra fe.

—Deia Rahner que el cristianisme del segle XXI, serà místic o no serà...

—Hi estic totalment d'acord, i això afecta molt directament el laïcat. Més enllà de l'estructura, de la institució, dels ritus..., si no som místics, si no tenim una vida espiritual intensa i quotidiana, la resta no ens servirà de res. L'essència de la nostra fe és a l'interior, per poder després manifestar-la exteriorment.

—Hi ha, doncs, motius per a l'esperança?

—És clar! Si els cristians no som persones d'esperança és que realment som poc cristians. La història de l'Església al llarg de vint segles és plena d'alts i baixos, i no hi ha motius per pensar que no tirarem endavant. En el si del Fòrum descobrim, a més, que hi ha força gent que treballa molt intensament i molt bé, en camps on sovint només hi ha l'Església.

Joan Godayol Colom
Bisbe emèrit d'Ayaviri
(Perú)

La bona llavor

Tots coneixem molt bé la paràbola del sembrador, quan Jesús-la Paraula del Pare cau en terreny diferent i hi dona fruit segons l'acollida de la bona llavor en cada cor.

Don Bosco, un gran sant educador, pensant en els joves, va tenir un d'aquells somnis profètics sobre el sembrador de l'evangelí:

«La llavor era molt bona, de la millor qualitat, i el camp estava preparat excel·lentment per rebre la llavor i donar fruits molts bons. El sembrador va sortir i va fer la feina a la perfecció. Bon clima, bon reg... però, passat un temps d'expectació, no hi creixia res. Van investigar què havia passat i resulta que, aquella mateixa nit de la sembra, una gran quantitat de gallines s'havia menjat tot el gra sembrat.» Les gallines són els murmuradors, els xafarders, els criticaires, i, fins i tot, els calumniadors, que amb les seves actuacions antievangèliques contràries a la caritat, mataven i desanimaven tots els que bonament feien o intentaven fer el bé.

Aquesta aplicació pedagògica, a parer meu, resulta molt adient a la nostra realitat actual

d'aquest primer món que es creu molt avançat i superat. No cal filar prim per adonar-nos que la crítica exuberant de tot i a tot és a l'ordre del dia: desqualificacions irades, respostes a crits sense haver escoltat el que es pregunta, afirmacions categòriques de posseïdors absoluts de la veritat, refugis encoberts darrere de mentides a dojo, maltractaments a gent humil i senzilla que se'ns apropi per a qualsevol requeriment, etc.

Crec que estem en una societat (en l'ampli sentit de la paraula) que està malalta de nerviosisme, d'estrès, de mal humor i d'acceleració imparable. Potser, si n'analitzem les causes, poden raure en l'egoisme materialista, i sí, certament, en l'allunyament dels veritables valors cristians que va propagar i testimoniar el mateix Jesús de Natzaret.

Ell sempre va comprendre tothom, els va disculpar (fins i tot, els que mataven a la creu), els va perdonar i els va estimar intensament.

El Déu de la Vida ens la dona generosament perquè en gaudim aquí i en el més enllà, amb alegria i felicitat, sense jutjar ningú, «l'almoïna que faràs, no miris a qui la fas» i sabent que «pedra solta no té volta» (val a dir, no sigueu com les «gallines» de la paràbola).

Potser ens manca una mica d'humilitat i de senzillesa delicada, com la que generalment tenen els infants i els pobres. Sobre això, recordo una gran lliçó que em va donar un nen dels Andes peruans, en plena violència terrorista de Sendero Luminoso i del MRTA, quan em va dir que estava penedit perquè havia matat. Jo pensava que aquella criatura innocent era impossible que fes mal a ningú i li vaig dir que m'ho expliqués perquè no ho entenia. Senzillament, ell em va dir que havia matat amb la vista, perquè no va mirar amb bons ulls el seu amic...

Conclusió, molt adient encara en el temps pasqual: no sigueu gallines que es mengen les llavors del bon obrar aliè (encara que, de vegades, no els surti gaire bé), i no matem ningú amb els ulls, pensant que els altres són millors que nosaltres mateixos.

Bona pasqua tot l'any!

Omplir la necessitat espiritual

Eduard Brufau

No deixa de sorprendre que els grans pensadors no cristians de l'antiguitat grega i romana, a l'hora de parlar de religió, no només no citessin gairebé mai els déus de l'Olimp, sinó que sovint es referissin a un sol Déu. No l'arriben a identificar amb el Déu judeocristià, però és evident que la majoria de filòsofs no creien en la religió greco-romana oficial, massa associada amb el poder, i que en buscar una espiritualitat més autèntica i personal tendien clarament cap al monoteisme. Només cal llegir els textos bàsics de Plató, per exemple, per adonar-se'n.

La fredor del panteó clàssic explica que amb el

pas dels anys aquelles societats, especialment la romana, s'anessin impregnant de religions molt diverses vingudes d'orient, sobretot de Pèrsia, que satisfien molt millor aquella necessitat espiritual tan profunda. En aquest context el cristianisme va trobar un camp adobat per créixer-hi, i d'aquesta manera es pot entendre en part per què, tot i les sagnants persecucions que va patir, acabés sent la religió majoritària. L'Església d'aleshores no va fer més que percebre perfectament la necessitat espiritual més profunda del poble i sadollar-la. Aquest do de saber llegir els anhels espirituals dels homes i satisfer-los va ser un dels grans mèrits del cristianisme i ho hauria de continuar sent en el futur.